

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU

Podgorica, maj 2021. godine

SADRŽAJ

1. O POŠTI CRNE GORE.....	3
1.1. Organi Društva.....	4
1.1.1. Organi Društva na datum 31.12.2020. godine.....	4
1.1.2. Događaji nakon datuma 31.12.2020. godine.....	4
1.2. Unutrašnja organizacija.....	5
1.3. Rad Odbora direktora.....	9
2. PLAN RAZVOJA.....	14
2.1. SWOT analiza.....	16
3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE.....	17
3.1. Filatelija.....	19
4. LJUDSKI RESURSI.....	21
4.1. Standard zaposlenih.....	22
5. REALIZACIJA CILJEVA PLANIRANIH POSLOVNIM PLANOM ZA 2020. GODINU.....	22
6. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	30
6.1. Fizički obim usluga.....	30
6.2. Investicije.....	31
7. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	32
7.1. Bilans stanja.....	32
7.2. Bilans uspjeha.....	35
7.3. Bilans novčanih tokova.....	38
7.4. Izvještaj o promjenama kapitala.....	40
8. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	41
9. ANALIZA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	46
9.1. Prihodi.....	46
9.2. Rashodi.....	49
9.3. Rezultat poslovanja.....	54
9.4. Trošak univerzalnog servisa.....	55

1. O POŠTI CRNE GORE

Pošta Crne Gore osnovana je kao jednočlano akcionarsko društvo, sa jednodomnim načinom upravljanja, na neodređeno vrijeme u cilju obavljanja privredne djelatnosti. Osnivač Društva je Vlada Crne Gore. Društvo je pravno lice sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonom i Statutom. Društvo odgovara za svoje obaveze svojom cjelokupnom imovinom. Dan Društva je 15. decembar.

Pošta Crne Gore participira u međunarodnim asocijacijama:

- Svjetski poštanski savez kroz članstvo Crne Gore u Ujedinjenim nacijama,
- Post Europ, kao punopravni član ove Evropske asocijacije koja okuplja poštanske operatore,
- RADAR (Reactivity, Acility, Decision, Adaptability, Result) grupa koja okuplja poštanske operatore predstavnike geografski najmanjih zemalja Evrope, koje su ujedno i članice Post Europa i Svjetskog poštanskog saveza.

Osnovna djelatnost Pošte Crne Gore je ponuda visokokvalitetnih poštanskih, finansijskih i elektronskih proizvoda i usluga korisnicima kako u urbanim, tako i u ruralnim i udaljenim sredinama širom zemlje. Zahvaljujući razgranatoj poštanskoj infrastrukturi, bogatom asortimanu usluga, posvećenosti zaposlenih i povjerenju korisnika, Pošta je lider u pružanju poštanskih usluga u Crnoj Gori.

Posebno je značajan doprinos Pošte u pružanju usluga od javnog interesa, koje su definisane kao univerzalne poštanske usluge propisanog kvaliteta i standarda, koje se obavljaju u kontinuitetu, bez diskriminacije, pod jednakim uslovima i po pristupačnoj cijeni za sve korisnike.

Tokom 2020. godine korisnicima poštanskih usluga bilo je na raspolaganju:

- 156 pošta, od čega je 48 franšiznih
- 238 poštara
- 44 dostavljača, koji svoju djelatnost obavljaju putem 45 dostavnih pošta (u navedenu mrežu nisu uračunate franšizne pošte)
- 142 poštanskih kovčežića i
- 1.133 poštanskih fahova.

U 2020. godini jedna pošta u prosjeku opslužuje 4.276 stanovnika, a površina koju pokriva jedna pošta je 95,26 km².

Pošta je i tokom 2020. godine nastavila sa aktivnostima na obnovi voznog parka u namjeri da se brzinom i kvalitetom dostave prate potrebe korisnika usluga. Vozni park čini 73 vozila. Od tog broja dostavnih i dostavno-putničkih vozila je bilo 56, a putničkih 17.

1.1. *Organi Društva*

1.1.1. Organi Društva na datum 31.12.2020. godine

✚ Skupština akcionara

✚ Odbor direktora

- ✓ Mirsad Džudžević
- ✓ Milan Martinović
- ✓ Aleksandar Ljumović
- ✓ Branko Femić
- ✓ Faruk Kalač

✚ Izvršni direktor: Dr Božidar Vuksanović

1.1.2. Događaji nakon datuma 31.12.2020. godine

Vlada Crne Gore je Rješenjem broj 04-1374/3 od dana 18.03.2021. godine razriješila članove Odbora direktora:

- ✓ Mirsad Džudžević,
- ✓ Faruk Kalač,
- ✓ Milan Martinović,
- ✓ Aleksandar Ljumović i
- ✓ Branko Femić.

Vlada Crne Gore je Rješenjem broj 04-1377/3 od dana 18.03.2021. godine imenovala članove Odbora direktora:

- ✓ Igor Bulatović,
- ✓ Stojan Sjekloća,
- ✓ Aleksandar Dakić,
- ✓ Dijana Pejović i
- ✓ Marko Lalević.

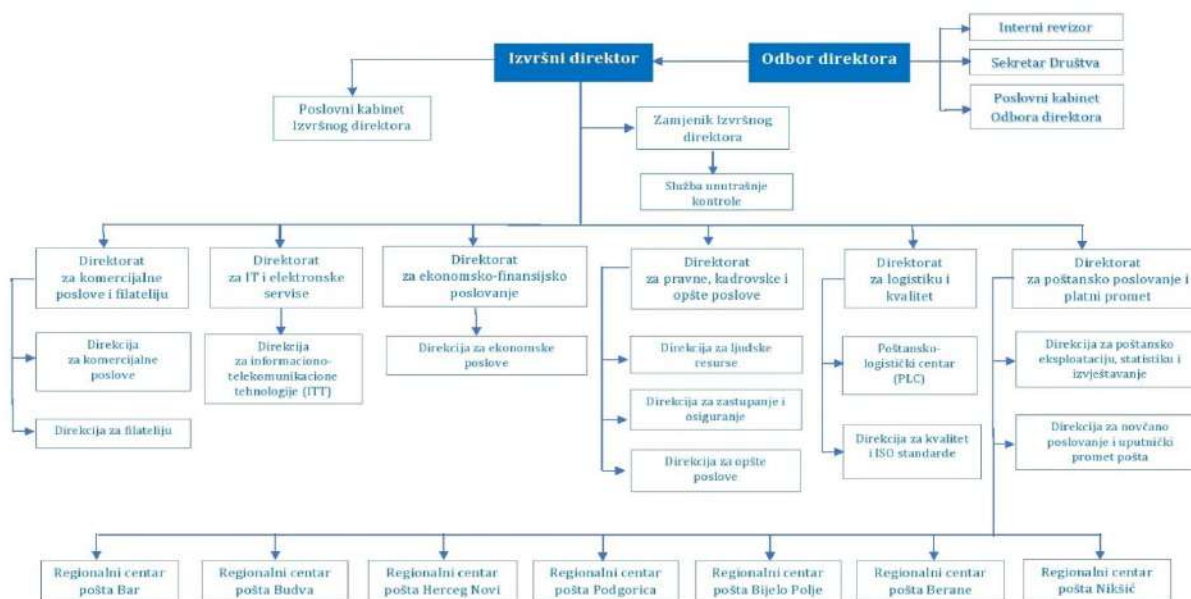
Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/2 od dana 23.04.2021. godine razriješen je Izvršni direktor Dr Božidar Vuksanović.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/3 od dana 23.04.2021. godine imenovan je vršilac dužnosti direktora Dragan Tufegdžić.

1.2. Unutrašnja organizacija

Unutrašnja organizacija Pošte utvrđena je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji. Pravilnikom su uvedeni terminološki elementi organizacione šeme državne uprave u Crnoj Gori. Usvojeni organizacioni koncept će doprinijeti efikasnijoj realizaciji poslovne politike i definisanih poslovnih ciljeva.

Organizaciona šema Pošte Crne Gore AD Podgorica

IT system

Informacioni sistem Pošte Crne Gore pruža potpunu tehničku podršku tehnološkom i poslovnom sistemu. Čini ga mreža sa preko 2.000 radnih i perifernih uređaja, distribuiranih u svim organizacionim djelovima Pošte Crne Gore. Svojom organizacijom i obimom predstavlja jednu od najrazuđenijih i najsloženijih računarsko-komunikacionih mreža u zemlji. Takve karakteristike informacionog sistema nam omogućavaju ostvarivanje konkurentne prednosti u svim segmentima uslužnog poslovanja.

Veći dio podsistema informacionog sistema Pošte je realizovan u redundantnom režimu rada, što obezbjeđuje maksimalno mogući kontinuitet poslovanja. Na kritičnim mrežnim tačkama su redundantni switch-ovi i ruteri, sigurnost mreže je realizovana redundantnim (cluster) firewall sistemima, zaštita mreže od virusa obezbijeđena je redundantnim web/mail gateway sistemima.

Kontinuitet u radu poslovnih aplikacija, u najvećoj mjeri je obezbijeđen realizacijom virtualne platforme, koja je u osnovi takođe redundantna (redundantni host-ovi i storage sistemi). Dodatno

unapređenje poslovanja omogućeno je realizacijom sistema neprekidnog napajanja, backup-a podataka virtualne platforme i backup-a podataka svih virtualnih servera.

Pregled aktuelnih aplikacija:

- šalterska aplikacija i nova šalterska (čija je implementacija u toku)
- telegrafska aplikacija za lokalni saobraćaj (završena je nova aplikacija za prijem i otpremu telegram)
- telegrafska aplikacija za međunarodni saobraćaj (UNITEL)
- T&T-aplikacija za praćenje pošiljaka u lokalnom saobraćaju
- IPS-aplikacija za praćenje pošiljaka u međunarodnom saobraćaju
- finansijske aplikacije
- aplikacija za kadrovsku evidenciju
- aplikacija za evidenciju prisustva na poslu (Time&Space)
- projekat PAK (Poštanski Adresni Kod)
- PKI (Javno certifikaciono tijelo)
- Vmware-sofтвер za virtualizaciju
- Exchange Mail server, Domain controller, File server
- Log management sistem
- web aplikacije (web-telegram, web-shop, e-adresnice, korporativni sajt i elektronska obnova certifikata)
- android aplikacije (cjenovnik, T&T i lokacije poštanskih jedinica)
- ostali softveri: BBI, GPRS praćenje vozila, arhiva, fax-server, softver za špediciju, ...

Bezbjednost informacija

- Na mrežnom nivou, realizovane su odgovarajuće politike, koje obezbjeđuju pristup informacijama u skladu sa sintagmom „need to know“ (pristup poslovnoj informaciji samo onom kome je potrebna),
- Zaštita mreže od virusa/spam-a, obezbijeđena je realizacijom redundantnih podsistema, kako na perimeter-u (gateway sistemi), tako i na samim radnim stanicama. Ovi sistemi su već više godina rangirani kao najbolji u svojoj grani IT-a,
- Kontrola saobraćaja u core-u mreže, kao i prema Internet-u, obezbijeđena je realizacijom firewall cluster sistema, jednog od vodećih proizvođača,
- Zaštita prenosa informacija je obezbijeđena realizacijom VPN tunela od Uprave Pošte Crne Gore, prema svim JPM, odnosno poslovnim partnerima,
- Nabavka sistem backup-a podataka virtualne platform,
- Nabavka storage sistema,
- Nabavka novog agregata većeg kapaciteta,
- Nabavka sistema za kontrolu ulaska u Rack salu, protivpožarni sistem, alarmni sistem i sl.

CA i RA system

PKI (Public Key Infrastructure) sistem – PoštaCG-CA (certifikaciono tijelo) je infrastruktura preko koje se realizuju poslovi iz domena izdavanja digitalnih certifikata. Digitalni certifikat je do sad najviše korišćen u svrhu prijave IOPPD obrazaca Poreskoj upravi. U zadnjih nekoliko godina, zabilježen je pozitivan trend u primjeni digitalnog certifikata kroz korišćenje sistema za elektronsko podnošenje prijava i odjava boravišta, servis elektronskog potpisivanja projektne dokumentacije koje je omogućilo Ministarstvo za održivi razvoj i turizam i servisa Crnogorskog elektroprenosnog sistema koji je omogućio strancima da uz pomoć digitalnog certifikata učestvuju na tržištu električne energije u Crnoj Gori, elektronski recepti Fonda zdravstva itd.

U toku 2020. godine uveden je Time stamp servis koji je omogućio implementaciju i aktivaciju servisa E pismo.

Certifikaciono tijelo Pošte Crne Gore je u skladu sa zakonom uvelo i dva nova tipa certifikata za fiskalizaciju, kvalifikovani certifikat za napredni elektronski pečat i kvalifikovani certifikat za napredni elektronski potpis.

U okviru rada ovog certifikacionog tijela zaključno sa 2020 godinom, izdato je oko 33.000 digitalnih certifikata.

Sistem za masovnu lasersku štampu i kovertiranje

Hibridna pošta je sistem koji omogućava masovnu varijabilnu lasersku štampu i kovertiranje podataka. Ova usluga ima posebnu atraktivnost u ponudi Pošte Crne Gore zbog mogućnosti kombinovanja sa dostavom pošiljaka. Obuhvata sljedeće kapacitete: automatsko kovertiranje 180.000 koverti/dan, digitalna štampa varijabilnih podataka 240.000 strana/dan i automatsko pakovanje za pošiljke sa povratnicom. Mešine koje su nabavljene u 2020. godini za potrebe Hibridne pošte su: Oce 6180 – Laserski printer crno-bijeli sa brzinom 120 stranica u minuti i Pitney Bowes Printer DA95F – štampa na koverti – za žigosanje.

Call centar

Instalirani Call centar omogućava komunikaciju i servisiranje korisnika za razne namjene (servise i usluge) koje pruža Pošta Crne Gore. U ovom trenutku Call centar servisiraju usluge:

- Prijem telegrama na broj **126**
- Express usluge na broj **19801**
- Briga o korisniku na broj **19895**

Usluge

Pismonosne usluge
Paketske usluge
Tiskovine
Ekspress usluge
Usluge kurirske službe
Unutrašnji uputnički promet
Međunarodni uputnički promet
Usluge novčanog poslovanja
PostPak usluge

Telegrafske usluge
Telefonske usluge
Direktna pošta
Neadresirane pošiljke
Web računi
Usluge hibridne pošte
Filatelija
Post shop
Ostale usluge

1.3. Rad Odbora direktora

Odbor direktora Pošte Crne Gore je, u skladu sa svojom zakonskom i statutarom pozicijom, upravljao i rukovodio Poštom u 2020. godini na način koji je rezultirao pozitivnim poslovnim rezultatom.

Svi akti iz oblasti rada i poslovanja, poštanske tehnologije i javnih nabavki su planirani, pripremani i usvajani blagovremeno, kontrolisana njihova realizacija, te u skladu sa potrebama vršene odgovarajuće korekcije koje su dovele do efikasnog funkcionisanja sistema u kontinuitetu.

Tokom 2020. godine Odbor direktora je održao 29 sjednica. Usvojeno je ukupno 215 akata, od čega je 178 odluka i 37 zaključaka. Najznačajnije su:

- Odluka o usvajanju Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Pošte Crne Gore br. 00010-5141/4-2 od 27.04.2018. godine, br. 00010-7322/12-2 od 08.06.2018. godine, br. 00010-8840/4 od 06.07.2018. godine, br. 00010-14709/2-2 od 28.11.2018. godine, br. 00020-3878/5-2 od 26.03.2019. godine, br. 00010-9999/15-2 od 29.05.2019 godine i br. 00010-15788/12-2 od 10.12.2019. godine
- Odluka o razrješenju Sekretara Društva
- Odluka o imenovanju Sekretara društva
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora o radu sa Sekretarom Društva Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o usvajanju Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uniformi zaposlenih koji vrše poslove zaštite lica i imovine Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o nabavci usluge redovnog obezbjeđenja i zaštite transporta novca Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o nabavci goriva za motorna vozila i mopede Pošte Crne Gore
- Odluka o nabavci koverata sa predštamptom za Hibridnu Poštu
- Odluka o nabavci obrazaca sa predštamptom za Hibridnu poštu
- Odluka o nabavci usluge registracije motornih vozila Pošte Crne Gore
- Odluka o nabavci Microsoft licenci (OVS - II rata)
- Odluka o sprovođenju postupka javne nabavke licenci za certifikate
- Odluka o kriterijumima za ostvarivanje stimulativnog dijela zarade za zaposlene u Pošti Crne Gore i za zaposlene angažovane posredstvom agencija za ustupanje zaposlenih
- Odluka o izmjenama i dopunama Plana javnih nabavki Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu
- Zaključci u vezi Operativnih zadataka za 2020. godinu
- Odluka o nabavci usluge redovnog fizičkog obezbjeđenja objekata i imovine Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o nabavci usluge osiguranja imovine i lica Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu
- Odluka o nabavci lož ulja za potrebe Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o izvođenju radova hidroizolacije krovnog pokrivača Pošte U Ulcinju
- Odluka o adaptaciji Glavne pošte Kotor
- Odluka o izvođenju radova hidroizolacije krovnog pokrivača upravne zgrade Pošte u Podgorici
- Odluka o nabavci usluga štampanja poštanskih maraka prema Programu izdavanja prigodnih poštanskih maraka za 2020. godinu
- Odluka o nabavci uređaja za brojanje, kontrolu, detektovanje novca i servis
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora po nabavci roba Nabavka štampača za Hibridnu poštu (tender br. 35/19)
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora za pružanje usluga Održavanje opreme u Hibridnoj pošti (tender br. 32/19)

- Odluka o usvajanju Izvještaja o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine
- Odluka o nabavci usluge redovnog obezbjeđenja i zaštite transporta novca Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o predlogu obrazovanja Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o obrazovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica, za Osnivača - Vladu Crne Gore
- Odluka o predlogu imenovanja Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o imenovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica, za Osnivača - Vladu Crne Gore
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora o nabavci roba Nabavka mašine za žigosanje pošiljaka (veća) (Tender br. 36/19)
- Odluka o razrješenju Izvršnog direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o imenovanju Izvršnog direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora o radu sa Izvršnim direktorom Pošte Crne Gore AD Podgorica, u prilogu Ugovor o radu
- Zaključak u vezi Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2019. godinu.
- Odluka o usvajanju Izvještaja o upravljanju rizicima u Pošti Crne Gore AD na dan 31.12.2019. godine
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2019. godinu
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja menadžmenta Pošte Crne Gore AD za 2019. godinu
- Odluka o predlogu usvajanja Godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2019. godinu,
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2019. godinu, za Osnivača - Vladu Crne Gore
- Odluka o obustavi isplate naknada članovima Odbora direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju članova Savjeta za filateliju Pošte Crne Gore
- Odluka o izmjeni Odluke o obrazovanju Komisije za izbor motiva i načina likovnog rješenja poštanskih maraka
- Zaključak o obustavi svih troškova nemandatornog karaktera
- Odluka o usvajanju Izvještaja o aktivnostima na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma za period 01.01-31.12.2019. godine
- Odluka o usvajanju Izvještaja o sprovođenju Plana integriteta Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2019. godinu
- Odluka o imenovanju članova Savjeta za filateliju
- Odluka o davanju saglasnosti na Ugovor o nabavci roba Licenci za certifikate (Tender br. 02/20)
- Odluka o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za period januar - mart 2020. godine
- Zaključak u vezi Informacije opis implementacije Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2019.godinu i dokumentom Opis implementacije Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2019. godinu.
- Odluka o usvajanju Konačnog izvještaja Revizije procesa obračuna i isplate zarada i Akcionog plana
- Odluka o nabavci usluge Procjena vrijednosti imovine i kapitala Pošte Crne Gore AD na dan 31.12.2019. godine u skladu sa Pravilnikom o metodologiji za procjenu vrijednosti imovine
- Odluka o nabavci usluge Softversko rješenje za troškovno računovodstvo
- Odluka o nabavci vozila
- Odluka o prodaji starih vozila Pošte Crne Gore

- Odluka o usvajanju Pravilnika o korišćenju GPS uređaja za praćenje pošiljaka u poštanskim torbama Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o nabavci usluge korišćenja GPS sistema, nadogradnja i prilagođavanje potrebama Pošte Crne Gore i nabavka GPS uređaja
- Odluka u usvajanju Plana unapređenja upravljanja i kontrola u Pošti Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu
- Odluka o usvajanju Interne procedure „Evidentiranje zahtjeva za nabavku, ulaznih faktura i njihovo plaćanje“
- Odluka o usvajanju Pravilnika o izmjene i dopune Pravilnika o posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o usvajanju Pravilnika o uslovima i načinu obavljanja usluge elektronske preporučene dostave i usluge kvalifikovane elektronske preporučene dostave (u daljem tekstu eRpismo)
- Odluka o nabavci informatičke opreme
- Odluka o nabavci radova rekonstrukcije krova sa podstrešnjicom i olucima na objektu Pošte Bijelo Polje
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora za nabavku radova Hidroizolacija krovnog pokrivača Pošte Ulcinj (Mala vrijednost br. 31/20)
- Zaključak na Informaciju – Podnošenje zahtjeva za verifikaciju obračuna neto troška univerzalne poštanske usluge za 2019. godinu i dostavljanje regulatornih izvještaja Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
- Odluka o predlogu imenovanja Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o imenovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica, za Osnivača - Vladu Crne Gore
- Odluka o usvajanju Programa izdavanja prigodnih poštanskih maraka za 2021. godinu
- Zaključci na konačan tekst obrazloženja i predloga teksta za FDC za Program izdavanja prigodnih poštanskih maraka za 2021. godinu,
- Odluka o izmjenama i dopunama Plana javnih nabavki Pošte Crne Gore AD za 2020. godinu
- Odluka o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za period januar - jun 2020. godine
- Odluka o predlogu imenovanja Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o imenovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica za Osnivača - Vladu Crne Gore
- Odluka o predlogu izbora ovlašćenog revizora za reviziju finansijskih izvještaja Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu
- Odluka o izboru ovlašćenog revizora za reviziju finansijskih izvještaja Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu za Osnivača - Vladu Crne Gore
- Odluka o predlogu izbora ovlašćenog revizora za reviziju obračuna neto troška univerzalnog servisa Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu
- Odluka o izboru ovlašćenog revizora za reviziju obračuna neto troška univerzalnog servisa Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu za Osnivača - Vladu Crne Gore
- Odluka o usvajanju Konačnog izvještaja Revizije procesa naplate potraživanja i Akcionog plana
- Odluka o usvajanju Interne procedure „Blagajničko poslovanje u Sektoru za ekonomske poslove“
- Odluka o usvajanju Izvještaja o upravljanju rizicima Pošte Crne Gore AD Podgorica na dan 30.06.2020. godine
- Odluka o imenovanju internog revizora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o nabavci usluga održavanja SW/HW u podsistemu Šalter
- Odluka o nabavci telekomunikacionih usluga - telefonske usluge i usluge prenosa podataka za potrebe Pošte Crne Gore
- Odluka o sanaciji fasade Upravne zgrade u Podgorici

- Odluka o izvođenju radova na sistemu grijanja i hlađenja Upravne zgrade u Podgorici
- Odluka o adaptaciji pošte Rožaje
- Odluka o adaptaciji i enterijerskom opremanju Pošte 81102 Podgorica
- Odluka o nabavci kancelarijskog namještaja za opremanje PLC
- Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o prilagodavanju objekta invalidnim licima
- Odluka o tekućem održavanju objekata
- Odluka o davanju saglasnosti na Ugovor o nabavci usluga Osiguranje imovine Pošte Crne Gore AD - Partija 1 (Tender br.12/20)
- Odluka o davanju saglasnosti na Ugovor o nabavci usluga Kolektivno osiguranje zaposlenih Pošte Crne Gore AD - Partija 2 (Tender br.12/20)
- Odluka o davanju saglasnosti na Ugovor o nabavci roba Nabavka 9 (devet) novih teretnih dostavnih vozila, po sistemu staro za novo (Tender br.13/20)
- Odluka o visini stimulansa za zaposlene u Pošti Crne Gore za jul 2020.godine i za zaposlene angažovane posredstvom agencija za ustupanje zaposlenih za jul 2020. godine
- Odluka o usvajanju Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Pošte Crne Gore
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora za nabavku radova Adaptacija i enterijersko opremanje Pošte 81102 Podgorica (Jednostavna nabavka br. 05/20)
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora za nabavku radova Izvođenje radova na sistemu grijanja i hlađenja upravne zgrade u Podgorici (Jednostavna nabavka br. 07/20)
- Odluka o usvajanju predloga Statuta Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o usvajanju Plana integriteta Pošte Crne Gore AD Podgorica za period 2020-2022. godina
- Odluka o usvajanju Povelje interne revizije u Pošti Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem u Pošti Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o kriterijumima za ostvarivanje stimulativnog dijeka zarade za zaposlene u Pošti Crne Gore i za zaposlene angazovane posredstvom agencija za ustupanje zaposlenih
- Odluka o izboru predsjednika Odbora direktora
- Odluka o usvajanju Poslovnika o radu Odbora direktora
- Odluka o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD za period januar-septembar 2020. godine
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju cijena izdavanja i obnove certifikata
- Odluka o usvajanju Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupcima izdavanja certifikata i zaštiti sistema certifikovanja (Certification Practice Statement - CPS)
- Odluka o usvajanju Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o kancelarijskom i arhivskom poslovanju
- Odluka o usvajanju dopune Cjenovnika za komercijalne poštanske usluge
- Odluka o načinu upotrebe, čuvanju, evidenciji i uništenju pečata i štambilja
- Odluka o obrazovanju Komisije za izbor motiva i načina likovnog rješenja poštanskih maraka
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora za nabavku roba nabavka koverata sa predštamptom (Tender br. 11/20)
- Odluka o profesionalnom obavljanju funkcije Predsjednika Odbora direktora i utvrđivanje zarade Predsjednika Odbora direktora
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora o pravima, obavezama, ovlašćenjima i odgovornostima - Predsjednika Odbora direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o razrješenju Sekretara Društva
- Odluka o imenovanju Sekretara Društva

- Odluka o utvrđivanju koeficijenta složenosti Sekretara Društva Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora o radu sa Sekretarom društva Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o izmjeni osnovnog Ugovora o radu Izvršnog direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica, sa Anexom i na osnovni Ugovor o radu Izvršnog direktora br. 00010-4658 od 17.03.2020. godine
- Odluka o usvajanju Procedura pripreme materijala za sjednice Odbora direktora
- Odluka o usvajanju Pravilnika o korišćenju službenih motornih vozila
- Odluka o usvajanju Pravilnika o korišćenju sredstava reprezentacije
- Odluka o usvajanju Pravilnika o pomoći u rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Pošti Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o usvajanju Pravilnika o rješavanju stambenih potreba kadrova i pomoći u rješavanju stambenih potreba članova menadžerskog tima u Pošti Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o utvrđivanju cijena za komisioni ugovor o ustupanju prava korišćenja poslovnog softvera racuni.me
- Odluka o predlogu imenovanja Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o imenovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica, za Osnivača - Vladu Crne Gore
- Odluka o kriterijumima za ostvarivanje stimulativnog dijela zarade za zaposlene u Pošti Crne Gore i za zaposlene angažovane posredstvom agencija za ustupanje zaposlenih
- Odluka o visini stimulansa za zaposlene u Pošti Crne Gore i zaposlene angažovane posredstvom agencija za ustupanje zaposlenih za decembar 2020. godine
- Odluka o utvrđivanju Poslovne politike Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2021. godinu
- Odluka o usvajanju Poslovnog plana Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2021. godinu
- Odluka o usvajanju Finansijskog plana Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2021. godinu
- Odluka o Planu javnih nabavki Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2021. godina o usvajanju registra rizika Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o dopuni Cjenovnika za komercijalne poštanske usluge
- Odluka o usvajanju Konačnog Izvještaja revizije procesa javnih nabavki

2. PLAN RAZVOJA

Pošta je definisala svoj razvojni pravac i strateške pravce djelovanja kroz usvojenu Strategiju razvoja Pošte Crne Gore kao javnog poštanskog operatora za period 2020 – 2023. godine.

Polazeći od onoga šta smo danas, kroz sagledavanje mogućeg razvoja faktora koji će uticati na naš budući položaj, Strategijom razvoja definisana je misija Pošte:

Obezbjedenje dostupnosti, kvaliteta i održivosti univerzalne poštanske usluge i doprinosa ekonomskom razvoju zemlje

Nakon misije definisana je vizija koja jasno pokazuje pogled na budućnost Pošte, odnosno ukazuje na šta gledamo na osnovu našeg sadašnjeg i budućeg položaja na tržištu:

Efikasna, pouzdana i održiva kompanija pozicionirana kao lider na domaćem tržištu sa fokusom na visokokvalitetnim uslugama

Strategijom razvoja Pošte identifikovani su sljedeći strateški ciljevi:

- *Obezbjedenje dostupnosti i održivosti univerzalne poštanske usluge*
- *Podizanje kvaliteta, pouzdanosti i efikasnosti usluga*
- *Unapređenje postojećih i razvoj novih poštanskih usluga novim informaciono-komunikacionim tehnologijama u skladu sa potrebama korisnika (širenje poslovanja u oblasti finansijskih usluga, ekspres dostave i logistike)*
- *Jačanje zaštite krajnjih korisnika*
- *Razvoj vještina i stručnosti zaposlenih; motivacija zaposlenih*
- *Međunarodna saradnja sa drugim poštanskim upravama*
- *Jačanje marketinga i komercijalnog aspekta poslovanja (podizanje nivoa svijesti korisnika o prednosti korišćenja novih e-poštanskih usluga kroz njihovo informisanje).*

Saglasno definisanim strateškim ciljevima Pošta Crne Gore će nastojati održati tržišno učešće za standardne usluge Pošte, te istovremeno raditi na povećanju tržišnog učešća za nove, tek uvedene usluge. Strateško opredjeljenje Pošte Crne Gore u budućnosti ostaje puna integracija poštanskih, finansijskih i elektronskih servisa uz održavanje postojećeg nivoa kvaliteta i rad na njegovom kontinuiranom poboljšavanju.

Strategija razvoja Pošte Crne Gore podrazumjeva:

- Odgovornost prema funkciji javnog servisa;
- Odgovornost u odnosu na ulogu Pošte u međunarodnom poštanskom saobraćaju;
- Stalno unapređenje kvaliteta postojećih usluga, njihovo inoviranje i uvođenje novih servisa, sa akcentom na elektronsko poslovanje i usluge;
- Aktivnu međunarodnu saradnju sa drugim poštanskim upravama i angažovanje u donošenju i sprovođenju odluka i programa međunarodnih poštanskih asocijacija;
- Podizanje kvaliteta ljudskih resursa, prvenstveno u odnosu na obrazovnu i starosnu strukturu;
- Profitno poslovanje kao pretpostavka održivosti i razvoja Pošte Crne Gore;
- Pragmatizovanje koncepta društveno odgovornog poslovanja, kao ilustracije bliskosti Pošte Crne Gore i njenog sociološkog okruženja;

- Razvoj zasnovan na optimizovanju funkcionalno-poslovnih procedura i na realizaciji investicionih i drugih projekata;
- Kontinuitet poslovne uspješnosti, na načelu aktivnog odnosa prema tržištu i okruženju u cjelini, uz punu internu racionalnost poslovanja;
- Puno angažovanje u otklanjanju eksternih ograničenja, prvenstveno po pitanju kompenzacije troškova univerzalnog servisa, harmonizacije regulatornog okvira i zakonskih pretpostavki;
- Razvijanjem kvalitetnih i pristupačnih usluga, uticati na jačanje poštanskog tržišta u Crnoj Gori;
- U skladu sa međunarodnim i nacionalnim zakonodavstvom definisati i implementirati procedure zaštite korisnika;
- Stalne marketinške aktivnosti u uslovima liberalizovanog tržišta poštanskih usluga i pojave novih poštanskih operatora;
- Osavremenjavanje načina prerade poštanskih pošiljaka uvođenjem sistema za automatsko sortiranje, odnosno kupovinom mašine za sortiranje poštanskih pošiljaka;
- U skladu sa zakonom pružati pomoć državnim organima u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma;
- Implementirati odgovarajuća softverska rješenja za troškovno računovodstvo, GDPR, kao i za adekvatno i pouzdano praćenje aktivnosti iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranje terorizma;
- Razvijati nove, komercijalne usluge koje će pratiti adekvatna marketinška kampanja;
- Definirati i realizovati brendiranje kompanije kao pouzdanog partnera na kojeg se korisnici mogu osloniti u svakom trenutku.

Kako bi udovoljila zahtjevima korisnika, Pošta Crne Gore treba da proširi svoja interesovanja, kako obezbjeđivanjem osnovnih poštanskih usluga, tako i putem novih usluga osmišljenih za ispunjavanje potreba krajnjih korisnika, posebno u domenu elektronskih usluga, hibridne pošte, kao i logističkih usluga, koje su u korelaciji sa poštanskim uslugama ili predstavljaju njihovo unapređenje.

Pošta Crne Gore osim univerzalnih usluga, u svojoj ponudi ima i širok asortiman komercijalnih usluga.

Planira se intezivirati prezentacija elektronskih servisa poput ER pisma čiji će rezultat biti potpisivanje ugovora sa potencijalnim kupcima. Jedino prihvatanje digitalne komunikacije i mogućnosti koje ona pruža mogu dovesti do daljeg razvoja pismonosnih usluga, prilagođavajući ih novoj formi kakvu zahtijeva savremeno društvo.

Imajući u vidu navedene trendove Pošta Crne Gore se fokusira na digitalne alternative tradicionalnim pismonosnim uslugama. Jedna od alternativa koja se nameće kao prirodno rješenje je i „Registrovana elektronska pošta”. Registrovana elektronska pošta jeste vrsta poštanske usluge koja omogućava elektronsku razmjenu podataka između krajnjih korisnika po principima razmjene registrovane pošiljke u fizičkoj formi. Može se reći da je registrovana elektronska pošta, zapravo verzija tradicionalne fizičke forme registrovanog pisma, značajno unaprijeđena strogim procedurama autentifikacije i visokim stepenom zaštite integriteta i povjerljivosti pošte, koja obezbjeđuje neporecivu evidenciju o svim događajima i operacijama u sistemu, primjenom savremenih kriptografskih tehnologija.

Izmjene Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga predviđaju početak primjene tog zakonskog rješenja od 1. januara 2021. godine. Pošta Crne Gore je svoj Pravilnik o postupcima izdavanja certifikata i zaštiti sistema certifikovanja dopunila sa potrebnom politikom kojom je definisala kvalifikovani certifikat za napredni elektronski pečat i kvalifikovani certifikat za napredni elektronski potpis za elektronsku fiskalizaciju. Projekat elektronske fiskalizacije će biti jako značajan sa komercijalnog aspekta.

U budućem periodu Pošta će intenzivirati promociju E commerce usluga koji se odnose na postexpress, postpak, dostava životnih namirnica na dom i slične usluge. Obzirom da je prema podacima Centralne banke trend rasta elektronske trgovine u Crnoj Gori u prošloj godini iznosio 30% i da će se taj trend nastaviti Pošta svoju budućnost će zasnivati na realizaciji ovih usluga a koristeći strategiju brenda, tradicije i mreže čiju kapitalizaciju kompanija mora da intenzivira i u budućnosti.

Potpisivanjem okvirnog sporazuma o međusobnoj saradnji u oblasti digitalizacije poslovanja sa Crnogorskim Telekomom, Pošta Crne Gore otvara vrata primjene savremenih tehnologija, digitalizaciji poslovanja i usluga koje se nude krajnjim korisnicima, što će značajno doprinijeti boljem pozicioniranju na tržištu, povećanju produktivnosti poslovanja i zadovoljstva korisnika. Crnogorski Telekom je kompanija strateški orijentisana ka daljem razvoju i primjeni digitalnih rješenja i servisa, te kao član DT Grupe predstavlja pouzdanog partnera u primjeni iskustava i znanja iz ICT oblasti. Kao rezultat ove saradnje planirana je zajednička ponuda prema trećim licima čiji će ishod biti potpisivanje posebnih ugovora sa istima.

2.1. SWOT analiza

PREDNOSTI	SLABOSTI
- Kapaciteti: -Razvijena mreža Pošte i otvoren pristup poštanskoj mreži, -Informacioni sistem, -Vozni park, -Ljudski resursi, -Hibridna pošta, -CA i RA. - Iskustvo i tradicija - Korporativni imidž - Traženje e-trgovine - Promocija usluga i servisa	- Skupo održavanje - Spora i komplikovana nadogradnja tehnološkog IS, zastarjela tehnika - Brza amortizacija vozila - Potreba za jačanjem svijesti zaposlenih prema Kompaniji - Potreba stalne nadogradnje kapaciteta - Spori povrat investicija - Neadekvatna i nedovoljna edukacija - Slaba motivisanost zaposlenih da prikupljaju informacije i primjenjuju tehnologije - Transportno-distributivna mreža ne prati u dovoljnoj mjeri demografske promjene u Crnoj Gori
MOGUĆNOSTI	OPASNOSTI
- Efikasna naplata potraživanja - Razvoj novih servisa i usluga iz domena elektronskog poslovanja	- Optimizacija poslovanja poslovnih subjekata kroz smanjenje tražnje za klasičnim poštanskim uslugama - Neizvjesna situacija sa novim korona virusom

3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Pošta Crne Gore društveno odgovorne prakse sprovodi podjednako u svim oblastima rada, čime doprinosi stvaranju boljeg radnog i životnog okruženja i ukupnog privrednog ambijenta s obzirom na svoju lidersku poziciju.

Opredjeljenje da se principi društveno odgovornog poslovanja poštuju u svim segmentima i na svim nivoima u skladu je sa Poslovnom politikom Pošte.

Društveno odgovorno poslovna praksa prisutna je u svim segmentima poslovanja: obezbjeđivanju održivosti i kvaliteta univerzalne poštanske usluge kao usluge od javnog interesa, odgovoran odnos prema zaposlenima, poštovanju ekoloških i standarda iz oblasti bezbjednosti, publikovanju poštanskih maraka koje, prema izboru tema, promovišu Crnu Goru i sl.

Usluga od javnog interesa

Pošta Crne Gore, kao nacionalni poštanski operator i punopravni član svjetske poštanske mreže, ima značajnu ulogu obezbjeđivanja brze i pouzdane komunikacije među pojedincima i institucijama u zemlji i inostranstvu. Razgranata mreža sa 156 pošta, osnovni je preduslov za pružanje široko dostupnih i cjenovno pristupačnih usluga. Usluge Pošte kreirane su prema potrebama korisnika, međunarodnim standardima poštanskog saobraćaja i standardu kvaliteta.

Odgovoran odnos prema zaposlenima

Pošta važi za pouzdanog poslovnog partnera i instituciju od povjerenja, na usluzi građanima i državi, što ostvaruje zahvaljujući posvećenosti i znanju svih zaposlenih. Zaposleni u Pošti Crne Gore ostvaruju Zakonom predviđena radna prava. Redovno izmirivanje zarada, isplaćivanje stimulativnog dijela zarade, finansijske pomoći koje dodjeljuje Sindikat, obezbjeđivanje banjskih liječenja, dodjela jubilarnih nagrada, stručni razvoj i usavršavanje kadrova kroz organizaciju internih i eksternih obuka i seminara značajno doprinose našem cilju – stvaranju zadovoljnog, sigurnog i motivisanog zaposlenog. Takođe, briga o zaposlenima ogleda se u unapređenju uslova rada, zaštiti zdravlja i bezbjednosti na radu.

Zaštita životne sredine

U slučajevima nabavke novih vozila i mopeda Pošta Crne Gore poštuje ekološke standarde. Nabavka vozila realizovana je u skladu sa EURO 6.2 standardom.

Prikupljanje neupotrebljivog kancelarijskog papira i elektronskog otpada realizuje se prema Sporazumu koji je potpisan sa NVO "Zeleno srce – Green heart".

Publikovanje poštanskih maraka

Organizovanje pažljivog i stručnog odabira tema koje bivaju publikovane na poštanskim markama je jedan od važnih segmenata društveno odgovornog poslovanja Pošte Crne Gore. Brižljivim odabirom tema

nastoji se prenijeti prava informacija o našoj istoriji, kulturi, važnim društvenim trenucima, prirodnim ljepotama, privredi, sportu, flori, fauni.

Ostale aktivnosti društveno odgovornog poslovanja

Kao društveno odgovorna kompanija u trenutnoj epidemiološkoj situaciji, a u cilju pružanja podrške u sprečavanju širenja virusa COVID19 u Crnoj Gori, Pošta je uplatila Nacionalnom koordinacionom tijelu za zarazne bolesti donaciju u iznosu od 10.000€, dok je Crvenom krstu donirano 1000€.

Stavljajući svoje resurse na raspolaganje u borbi protiv Covid 19, Pošta Crne Gore je od početka epidemije bila na raspolaganju građanima. Naponi svih zaposlenih uloženi su u pravcu poštovanja propisanih mjera i održanja redovnog funkcionisanja sistema, obezbjeđivanje dostave primanja za građane, uvođenje usluga dostave hrane, pronalaženje alternativnih načina prenosa pošiljaka u međunarodnom saobraćaju.

Bez obzira na ograničenja koja je nametnula epidemiološka situacija realizovano je i promovisano Takmičenje za najljepše pismo. Gotovo 300 pristiglih pisama i dobra reakcija javnosti još jednom su potvrdile popularnost ovog projekta iz oblasti društveno-odgovornog poslovanja. Tradicionalno, nagrade najuspješnijim učesnicima dodijeljene su 9. oktobra, na Svjetski dan pošte na svečanosti koja je organizovana u podgoričkom hotelu „Hilton“.

Posvećenost društvenoj odgovornosti Pošta je potvrdila i organizovanjem akcije dobrovoljnog davanja krvi koja je bila organizovana u saradnji sa Zavodom za transfuziju Crne Gore u nekoliko Regionalnih centara.

3.1. Filatelija

Izdanja prigodnih poštanskih maraka za 2020. godinu

1. "Umjetnost u Crnoj Gori kroz vjekove 2020."

28.02.2020.

Autor: Zorana Tošić, Una Đuranović

Štampa: "FORUM" - Novi Sad

Papir: Tullis Russell

Zupčanje: 13 1/4

Broj maraka: 2 (0,30 i 0,40)

Dimenzije: 35,00 x 29,00 mm

Šalt. Tabak: 20

Nominala: 0,70 EUR

Tiraž: 80 000 serija

FDC: 2

2. "FLORA – Berkelova zvjezdica"

16.03.2020.

Autor: Ivana Kadić

Štampa: "FORUM"-Novi Sad

Papir: Tullis Russell

Zupčanje: 13 1/4

Broj maraka: 1

Dimenzije: 35,00 x 29,00 mm

Šalt. Tabak: 8+1

Nominala: 0,95 EUR

Tiraž: 40 000 serija

FDC: 1

3. "100 god. od rođenja Čeda Vukovića"

15.04.2020.

Autor: Zorana Tošić

Štampa: "FORUM" - Novi Sad

Papir: Tullis Russell

Zupčanje: 13 1/4

Broj maraka: 2

Dimenzije: 29,00 x 35,00 mm

Šalt. tabak: 20

Nominala: 0,30 EUR

Tiraž: 40 000 serija

FDC: 1

4. "EVROPA Drevne poštanske rute"

19.05.2020.

Autor: Adela Zejnilović

Štampa: "FORUM" - Novi Sad

Papir: Tullis Russell

Zupčanje: 13 1/4

Broj maraka: 1

Dimenzije: 42,00 x 28,00 mm

Šalt. Tabak: 8+1

Nominala: 0,95 EUR

Tiraž: 60 000 serija

FDC: 1

5. ZAŠTITA PRIRODE - Nacionalni park Biogradska gora"

27.05.2020.

Autor: Adela Zejnilović

Štampa: "FORUM" - Novi Sad

Papir: Tullis Russell

Zupčanje: 13 1/4

Broj maraka: 1

Dimenzije: 29,00 x 35,00 mm

Šalt. Tabak: 20

Nominala: 0,50 EUR

Tiraž: 50 000 serija

6. "TURIZAM – Gospa od Škrpjela"

06.06.2020.

Autor: Romana Pehar

Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo

Papir: Tullis Russell

Zupčanje: 13 1/4

Broj maraka: 1

Dimenzije: 29,00 x 35,00 mm

Šalt. Tabak: 20

Nominala: 0,30 EUR

Tiraž: 50 000 serija

FDC: 1

BLOK:1

FDC: 1

7. "Radost Evrope"

05.10.2020.
 Autor: Ana Knežević
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00 x 35.00 mm
 Šalt. Tabak: 20
 Nominala: 0,95 EUR
 Tiraž: 50 000 serija
 FDC: 1

8. "75. god. Ujedinjenih nacija"

24.10.2020.
 Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00 x 35.00 mm
 Šalt. Tabak: 20
 Nominala: 0,30 EUR
 Tiraž: 50 000 serija
 FDC: 1

9. "Istorijsko nasljeđe"

17.11.2020
 Autor: Romana Pehar, Anđela Mrvošević
 Štampa: "Blicdruk"-Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 2
 Dimenzije: 35.00 x 29.00 mm
 Šalt. Tabak: 20
 Nominala: 0,70 EUR
 Tiraž: 80 000 serija
 FDC: 2

10. "POMORSTVO Sekstant – nautički instrument"

30.11.2020.
 Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Blicdruk"-Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 42.00 x 28.00 mm
 Šalt. Tabak: 8+1
 Nominala: 0,95 EUR
 Tiraž: 40 000 serija
 FDC: 1

11. "DAN MARKE - 150. god. telegrafa u Crnoj Gori"

15.12.2020.
 Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Blicdruk"-Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 35.00 x 29.00 mm
 Šalt. Tabak: 20
 Nominala: 0,95 EUR
 Tiraž: 40 000 serija
 FDC: 1

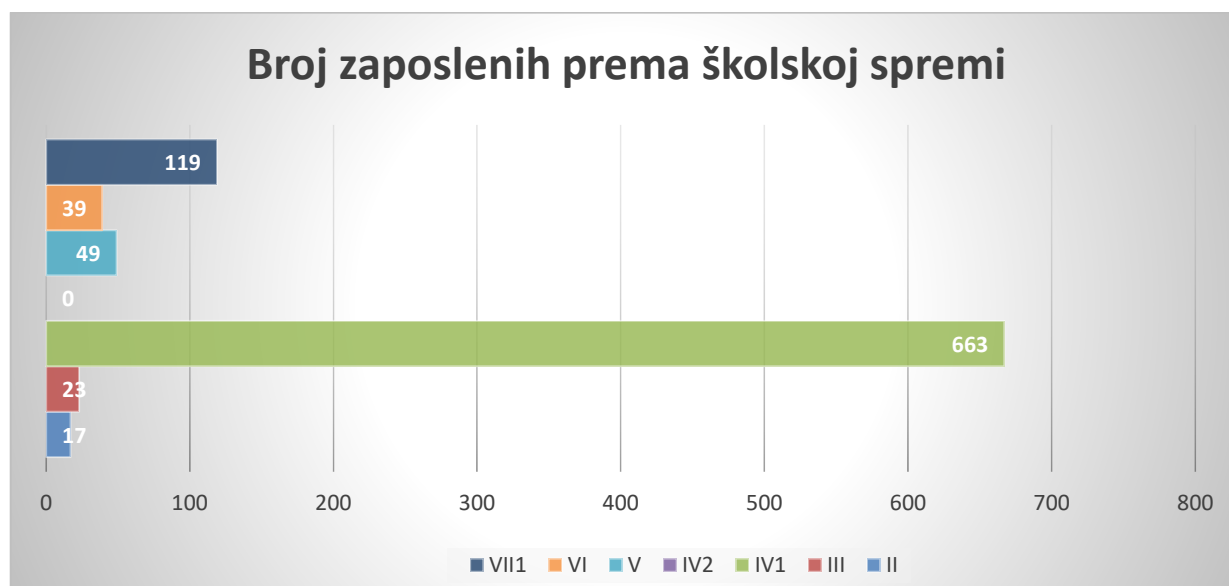
12. "100. god. od rođenja Aca Prijića"

17.12.2020.
 Autor: Gordana Đurović
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 35.00 x 29.00 mm
 Šalt. Tabak: 20
 Nominala: 0,30 EUR
 Tiraž: 40 000 serija
 FDC: 1

4. LJUDSKI RESURSI

Broj zaposlenih u Pošti Crne Gore na neodređeno vrijeme na dan 31.12.2020. godine iznosi 910. Posredstvom agencija za zapošljavanje bilo je angažovano 87 radnika. Ukupan broj zaposlenih na kraju 2020. godine iznosi 997.

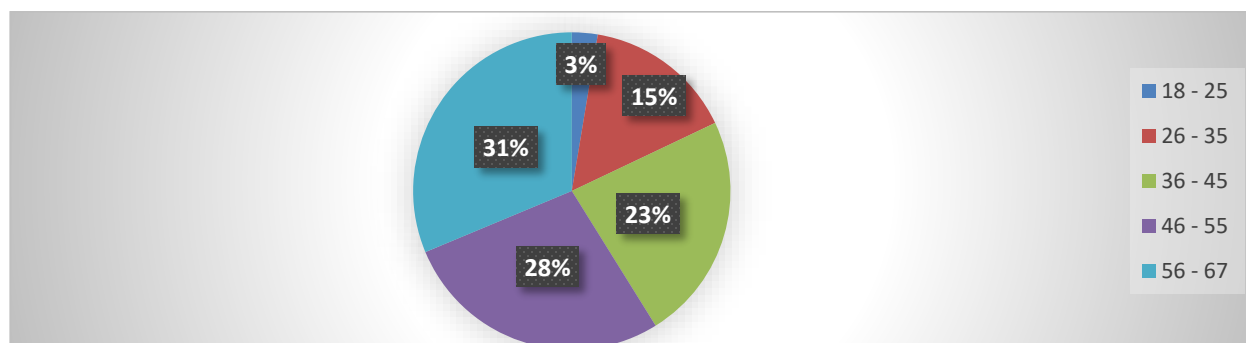
U strukturi zaposlenih prema stručnoj spremi dominira IV1 stepen srednje stručne spreme, koju ima 73% ukupno zaposlenih.

U cilju obezbjeđenja stabilnosti i kontinuiteta poslovanja kadrovski sistem se kontinuirano usklađuje, kroz blagovremeno popunjavanje svim kategorijama kadra. Sprovođenje izbalansirane politike priliva i odliva kadrova u prethodnom periodu rezultiralo je poboljšanom starosnom strukturom.

U strukturi zaposlenih prema polu muškarci imaju učešće od 52%, a žene 48%.

Starosna struktura zaposlenih

4.1. Standard zaposlenihLična primanja

Isplata zarada u 2020. godini vršena je redovno u skladu sa Zakonom i Kolektivnim ugovorom Pošte Crne Gore. U 2020. godini primijenjen je Zaključak Vlade br. 07/2130 od 19.03.2020. godine koji se odnosio na obustavu isplate varijabilnog dijela zarade zaposlenima i naknada za rad u komisijama i odborima i drugim radnim tijelima na period od 90 dana.

Prosječna zarada bez poreza i doprinosa u izvještajnom periodu u Pošti Crne Gore iznosila je 487€ i za 7,6% je manja od prosječne neto zarade u Crnoj Gori, koja je iznosila 524€.

Odsustvovanja

Bolovanje u trajanju					Osnov bolovanja			
	do 30 dana	do 60 dana	reko 60 dan	Ukupno	trudničko	povrede	bolesti	ostalo
Broj radnika*								
2019	83	27	54	164	33		131	
2020	179	40	91	310	110		200	
Index (20/19)	215.66	148.15	168.52	189.02	333.33		152.67	
Broj dana**								
2019	1138	1152	7843	10133	3903		6230	
2020	2882	1805	12346	17033	8333		8700	
Index (20/19)	253.25	156.68	157.41	168.09	213.50		139.65	

* Broj radnika koji su koristili bolovanje u zavisnosti od trajanja bolovanja

** Broj dana koliko su koristili bolovanje u zavisnosti od kategorije bolovanja

5. REALIZACIJA CILJEVA PLANIRANIH POSLOVNIM PLANOM ZA 2020. GODINU

Pošta Crne Gore je i dalje ključni pružalac poštanskih usluga u Crnoj Gori. Na ovu činjenicu utiču njeni potencijali, tradicija, pouzdanost kao i inovativnost kojom se kompanija konstantno prilagođava potrebama korisnika i tržišta. Zahtjevi tržišta su sve specifičniji pa u tom smislu Pošta Crne Gore u kontinuitetu radi kako na razvoju novih servisa i usluga, tako i na poboljšanju postojećih. Sve ovo ima za cilj da aktivnosti učini raznovrsnijim, odgovori na zahtjeve konkurencije i nove potrebe korisnika, obezbijedi nove izvore finansiranja, pruži usluge elektronskog poslovanja i druge usluge iz domena informacionog društva.

Pošta Crne Gore svoju poslovnu politiku već godinama uspješno bazira na povećanju produktivnosti i povećanju prometa, kao i traženju modela što racionalnijeg poslovanja. Osnovni cilj je održavanje postojećeg nivoa kvaliteta i rad na njegovom kontinuiranom poboljšavanju.

Situacija izazvana novim korona virusom uveliko utiče na naše živote, naše društvo, privredu u cjelini i niko ne može ocijeniti koliko će se ona odraziti na nas same i naše poslovne partnere. Pošta je uprkos epidemiološkoj situaciji koja utiče na poslovni ambijent odgovornim djelovanjem svakodnevno prilagođavala svoje poslovanje obezbjeđujući uslove da u poslovanju nema zastoja, niti bilo kakvih smetnji u pružanju bilo koje usluge građanima i privredi. Prateći preporuke i mjere nadležnih institucija i pružajući punu podršku funkcionisanju poštanske djelatnosti zaposleni su pokazali i u ovakvim okolnostima da su siguran oslonac i snaga sistema.

Nastavljeno je sa proširenjem poslovne mreže kroz otvaranje novih pošta i pronalaženje novih usluga sa namjerom približavanja potrebama korisnika i prilagođavanja novonastaloj situaciji. S obzirom da je posebno važna blagovremena dostupnost i informisanost obezbjeđena je redovna komunikacija sa korisnicima putem Call centra.

Web servisi su upotpunjeni uslugom online uplatnice odnosno elektronskom uslugom uplate poreza, taksi, kazni, naknada za vrtiće, škole i slično, što korisnicima omogućava jednostavnu i brzu proceduru online plaćanja.

Uz uslugu Post ekspres uvedena je i brza dostava za online shopove, koja je u prethodnom periodu najtraženija usluga, a korisnici imaju i mogućnost da vrijednost sadržaja dostavljenog paketa plate karticom dostavljaču preko Pos terminala. Servis takođe omogućuje preuzimanje pošiljaka na adresi pošiljaoca, online adresiranje i elektronsko praćenje kretanja pošiljke.

Potpisivanjem memoranduma o saradnji između Pošte Crne Gore, Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore i Ministarstva pokrenute su aktivnosti na realizaciji predmetnog projekta koje će se nastaviti u 2021. Potpisnice Memoranduma realizacijom ove muzejske institucije ostvaruju zajednički interes jer sakupljanjem, čuvanjem, istraživanjem i prezentacijom poštanskih artefakata, s jedne strane, afirmiše se kulturna baština Države, a sa druge strane, ova institucija će imati turističku i ekonomsku valorizaciju.

U toku 2020. godine nastavilo se sa aktivnostima na unapređenju kvaliteta pružanja poštanskih usluga.

U cilju bolje organizacije i racionalnijeg praćenja svih oblika procesa pružanja poštanskih usluga predložen je i usvojen novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Pravilnikom su uvedeni terminološki elementi organizacione šeme državne uprave u Crnoj Gori. Usvojeni organizacioni koncept će doprinijeti efikasnijoj realizaciji poslovne politike i definisanih poslovnih ciljeva.

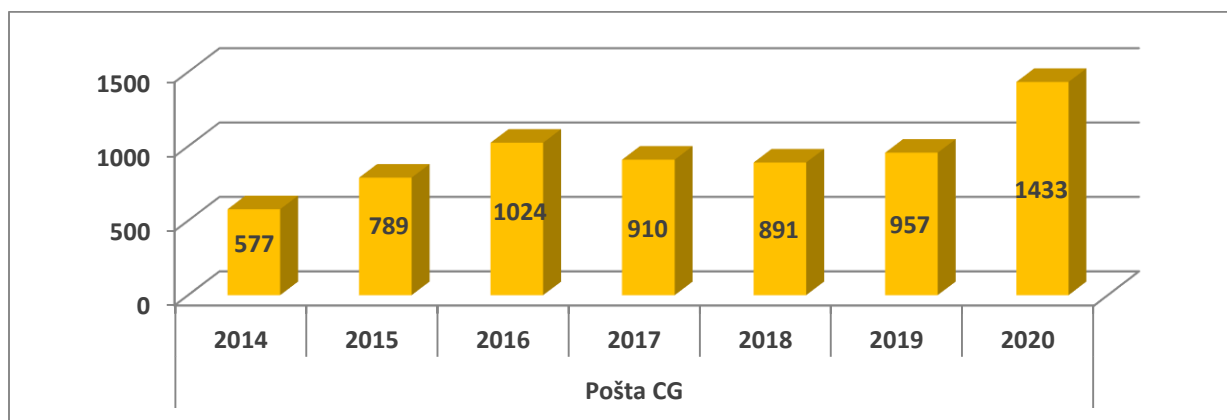
Dugogodišnja problematika oko naplate troška univerzalne poštanske usluge ove godine je riješena. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je u postupku verifikacije obračuna neto troška univerzalnog servisa koji je propisan Zakonom o poštanskim uslugama utvrdila iznos neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2019. godinu. Pošti Crne Gore su uplaćena sredstva za neto trošak pružanja univerzalne poštanske usluge za 2019. godinu.

Nastavilo se sa uobičajenim marketinškim prisustvom na tržištu, u smislu klasičnog i on-line oglašavanja, projekata iz oblasti društveno-odgovornog poslovanja i organizacije promotivnih događaja. Korporativni imidž je unaprijeđen kroz adaptaciju i enterijersko opremanje poslovnica, poboljšanje kvaliteta usluga, intenzivnim animiranjem zaposlenih koji su u direktnom kontaktu sa korisnicima.

Nastavljen je postupak automatizacije neautomatizovanih pošta, reinženjering šalterske aplikacije, kontinuiran rad na povećanju bezbjednosti IT sistema, kao i aktivnosti na razvoju elektronskih servisa.

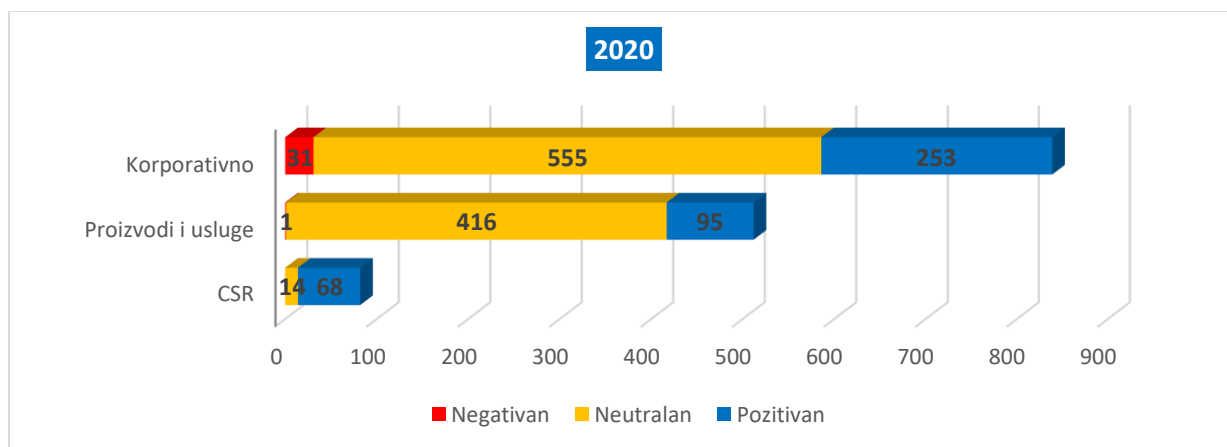
PR i promotivne aktivnosti u 2020. godini**Prisutnost u medijima**

Tokom 2020. godine značajno je intenzivirano prisustvo Pošte Crne Gore u medijima. U periodu (01. januar – 31. decembar 2020. godine) crnogorski mediji su o Pošti Crne Gore AD plasirali 1.433 objava i time zabilježili rast od 49,7% u odnosu na 2019. godinu (957 objava).

Broj objava po godinama

PR i promotivne aktivnosti tokom 2020. godine dobrim dijelom bile su uslovljene epidemijom Covid 19 koja je zahtijevala blagovremeno informisanje građana o načinima funkcionisanja poštanskog sistema u vanrednim zdravstvenim okolnostima. Potreba za redovnim plasiranjem servisnih informacija (dostava primanja, radno vrijeme, međunarodni poštanski saobraćaj) uslovio je vrijednosni kontekst izvještavanja koji je dominantno neutralan. Objavljeno je 985 izvještaja informativnog karaktera, što predstavlja udio od 69% u ukupnoj medijskoj slici. S druge strane, prenijeto je 416 objava pozitivnog tonaliteta (29%), i 32 objave negativnog tonaliteta (2%). Dakle, najviše objava o Pošti Crne Gore, čak 839, odnosi se na korporativne aktivnosti. Usluge su komunicirane u 512 izvještaja, dok su društveno odgovorne aktivnosti tema 82 izvještaja.

Objave prema komunikaciji i tonalitetu

Korporativni portal i društvene mreže

Korporativni portal Pošte Crne Gore www.postacg.me tokom 2020. godine bilježi posjete 251.922 korisnika, od čega je 186.391 posjetilac portalu pristupio sa mobilnog telefona. Znatno unaprijeđeni nastup Pošte na društvenim mrežama (Facebook i Instagram) umnogome je doprinio boljoj vidljivosti usluga Kompanije. Nastup na društvenim mrežama je brižljivo planiran, pa je, bez obzira na mala novčana ulaganja, imao dobar efekat. Tematika objava na društvenim mrežama kretala se od reklamiranja usluga, korporativnih i servisnih informacija, priča iz sistema u vremenu epidemije Covid 19, praćenja noviteta, predstavljanje naših kolega i njihovog rada u vanrednim okolnostima, objavljivanje fotografija i informacija iz bogate poštanske istorije.

Promocija usluga

Promotivne aktivnosti tokom 2020. godine odnosile su se u najvećem dijelu na usluge koje su, zbog mjera ograničenja koje je nametnuo Covid 19, mogle biti dobro rješenje za građane u svakodnevnom funkcionisanju, ali i rješenje za poslovne korisnike. Posebno smo podsjetili na *elektronske servise Pošte, Post Express, Telegrama, Luksuzni telegram i poklon, Post Cash*.

Navedene kampanje su realizovane kroz digitalne kanale komunikacije (korporativni web sajt, društvene mreže, plaćeni oglasi na društvenim mrežama, web portalu), objavljivanjem promotivnih tekstova, oglašavanjem u štampanim medijima, za neke od njih emitovan je telop u udarnim televizijskim terminima i organizovana PR gostovanja.

KVALITET USLUGA

Sertifikacija Hibridne pošte doprinijela je usklađenosti procesa rada sa međunarodnim standardima i stvaranju uslova za konkurisanje na tenderima za štampu, gde su sertifikati sve češći uslov većih organizacija.

Integrisani sistem menadžmenta kvalitetom u Hibridnoj pošti obuhvata ključna područja poslovanja ovog dijela Pošte. Radi se o sljedećim standardima:

ISO 9001- za Sistem menadžmenta kvalitetom (QMS),

ISO 14001 - za Sistem upravljanja zaštitom životne sredine (EMS),

ISO 45001 - za Sistem upravljanja zaštitom zdravlja i bezbednošću na radu (OHSAS),

ISO 27001 - za Sistem upravljanja bezbjednošću informacija (ISMS).

U 2020. godini realizovane su aktivnosti na resertifikaciji Hibridne pošte za primjenu međunarodnih standarda u Hibridnoj pošti (ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 i ISO 27001:2013). Sva 4 sertifikata su obnovljena uspješno, bez većih neusaglašenosti. U budućem periodu radiće se na rješavanju pravila zaštite od požara (Plan evakuacije) u prostorijama odnosno zgradi u kojoj je smještena Hibridna Pošta.

Mjerenje kvaliteta prenosa i uručnja običnih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Mjerenje kvaliteta prenosa i uručnja običnih pismonosnih pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju, realizovano je angažovanjem nezavisne institucije. Rezultati pokazuju da je od 640 obične poštanske pošiljke, u roku od 3 dana uručeno 514 pošiljaka, ili u procentima 80,3%, što je ispod 95% koliko iznosi propisani standard (član 50 Zakona o poštanskim uslugama, Sl. list CG 55/18).

Ovakav rezultat je posljedica problema kao što su: neimenovanost ulica, neoznačenost ulica i objekata, neopremljenost objekata kućnim sandučićima, odustvo podataka o stanarima novih zgrada na sandučićima gdje ih ima, nova naselja u prigradskim zonama bez naziva ulica i brojeva i sl., koji su bili aktuelni i u 2019. godini. U 2020. godini se pojavila i jedna nova situacija: ulice u prigradskim naseljima umjesto naziva dobile su numeričke oznake, kao i objekti, ali izdavaoci računa i dalje koriste stare oznake «bb» ili samo naziv naselja, čime se proces dostave nije olakšao ni malo u tom dijelu.

Pošta je u 2020. godini, pogotovu u drugom dijelu godine, i u drugom dijelu perioda mjerenja, imala dodatni problem oboljevanja poštara od korone. Obezbjediavane su zamjene oboljelih poštara, koji, zbog neuređenosti adresa, u mnogim slučajevima nisu mogli da pronađu primaoca na reonima gdje su radili. Gotovo svi nabrojani problemi imaju svoj uzrok van Pošte, a opšti zdravstveni problem je dodatno otežao dostavu pošiljaka u 2020. godini. Samim tim je rezultat istraživanja ostvaren u 2020. godini značajan, jer pokazuje da su, i pored velikih problema, Pošta Crne Gore i njeni radnici u velikoj mjeri, sa puno napora, ostvarili dobar nivo kvaliteta dostave običnih pošiljaka.

Mjerenje kvaliteta prenosa i uručnja registrovanih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Mjerenje kvaliteta prenosa i uručnja registrovanih pismonosnih pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju, takođe je realizovano angažovanjem nezavisne institucije. Kada je u pitanju kvalitet prenosa registrovanih poštanskih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju rezultati pokazuju da je 96,6% registrovanih poštanskih pošiljaka uručeno u roku od tri dana, što znači da je za propisani standard J+3 ostvaren propisani cilj kvaliteta 95% unutrašnjeg poštanskog saobraćaja, shodno članu 59 Zakona o poštanskim uslugama, Sl. list CG 55/18).

Aktivnosti na povećanju efikasnosti dostave u unutrašnjem saobraćaju

Direkcija je u 2020. godini ove aktivnosti realizovao putem:

- Praćenja rada dostave putem T&T aplikacije u periodu januar - maj i dio juna
- Interno mjerenje kvaliteta dostave registrovanih pošiljaka u aprilu 2020. godine
- Dva interna mjerenja kvaliteta dostave registrovanih pošiljaka u avgustu 2020. godine
- Prikupljanje i obrada podataka o potražnicama, radi ocjene sigurnosti odnosno pouzdanosti prenosa poštanskih pošiljaka, kao karakteristike kvaliteta

Mjerenje kvaliteta prenosa i uručnja pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju

Za međunarodni poštanski saobraćaj izvršena su dva mjerenja brzine prenosa poštanskih pošiljaka:

- Projekat GMS E2E Internal Svjetskog poštanskog saveza UPU-a podrazumijeva mjerenje kvaliteta prenosa test pisama sa RFID transponderom, koje se otpremaju/primaju kao obične poštanske pošiljke, između panelista Poštanskih Uprava. Pošta Crne Gore učestvuje u Projektu od 11.08.2014.godine. U toku je IV ciklus Projekta pod nazivom GMS World koji je započet u januaru 2020. godine a završava se krajem decembra 2021. godine. Pošta Crne Gore u IV ciklusu razmjenjuje običnih pošiljke u međunarodnom saobraćaju sa poštanskim upravama: Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine (sve 3 poštanske uprave), Ukrajine i Singapura. Pošta Crne Gore navedeno mjerenje kvaliteta koristi dvojako, kako za mjerenje kvaliteta koje zahtjeva projekat, tako i za mjerenje kvaliteta prenosa običnih poštanskih pošiljaka na međunarodnom nivou.

Rezultati za 2020. godinu pokazuju:

- u pogledu uvoza, zahtjev da je za standard K+3 rezultat iznad 85% nije zadovoljen ni sa jednom Poštanskom Upravom sa kojom vršimo razmjenu test pisama. Za standard K+5 iznad 97%, zadovoljavajući je sa BH Poštom Sarajevo (100%), Poštom Srpske Banja Luka (97,3%), Poštom Srbije (100%) i Poštom Ukrajine (100%), dok nije sa Hrvatskom Poštom i Hrvatskom Poštom Mostar;
- u pogledu izvoza, zahtjev da je za standard J+3 rezultat iznad 85% nije zadovoljen ni sa jednom Poštanskom Upravom sa kojom vršimo razmjenu test pisama, kao i u slučaju za standard J+5 iznad 97%.

Iako su propisani ciljevi za standarde K+3 i K+5, odnosno J+3 i J+5, za obične pošiljke u međunarodnom saobraćaju djelimično postignuti, treba imati u vidu ograničavajuće faktore definisane članom 58 Zakona o poštanskim uslugama (Sl. CG 57/11, 55/16, 55/18) da rokovi prenosa pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju zavise od: udaljenosti države primaoca, saobraćajnih veza i standarda kvaliteta nacionalnih operatora univerzalnih poštanskih usluga. Dodatni otežavajući faktor po međunarodni saobraćaj koji vrši Pošta Crne Gore u 2020. godini je bila, još uvijek aktuelna, pandemija. Analizom uz pomoć metode „slučajnog uzorka“ utvrđeno je da je u najvećem procentu slučajeva dostava pošiljaka iz uvoza unutar Crne Gore kvalitetna (period od evidentiranja RFID transpondera u PC-u Pošte Crne Gore do prispjeća u odredišnu poštu).

- U saradnji sa Svjetskim poštanskim savezom vršena su mjerenja brzine prenosa registrovanih poštanskih pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju. Podaci o rezultatima brzine prenosa registrovanih poštanskih pošiljaka u međunarodnom saobraćaju pripremljeni su iz aplikacije Quality Control System (QCS), koju održava Svjetski Poštanski Savez (UPU). Vremenski period E2E (End to End) je vrijeme prijenosa međunarodne poštanske pošiljke od trenutka preuzimanja od pošiljaoca do trenutka uručnja primaocu i po mjerenja obuhvata vrijeme od 01.01.2020.god. do 31.12.2020.god.

U segmentu dostave međunarodnih poštanskih pošiljaka, na osnovu podataka iz QCS-a:

- kod registrovanih pisama u uvozu prosječno vrijeme dostave je 1,81 dan, a u izvozu prosječno vrijeme preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za izvoz iznosi 0,18 dana,

- kod paketa u uvozu prosječno vrijeme dostave je 3,47 dana, a u izvozu prosječno vrijeme preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za izvoz iznosi 2,68 dana,
- kod EMS pošiljaka u uvozu prosječno vrijeme dostave je 1,06 dana, a u izvozu prosječno vrijeme preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za izvoz iznosi 0,42 dana.

Kao i kod običnih pisama u međunarodnom saobraćaju, rokovi prenosa registrovanih pošiljaka, shodno članu 58 Zakona o poštanskim uslugama (Sl. CG 57/11, 55/16, 55/18) zavise od: udaljenosti odredišne države, saobraćajnih veza i standarda kvaliteta nacionalnih operatora univerzalnih poštanskih usluga, a u 2020. godini otežavajuća okolnost je bila, još uvijek aktuelna, pandemija.

Imajući u vidu sve to, iako E2E vrijeme ne zadovoljava standard J+5, rezultati rada Pošte u međunarodnom saobraćaju, su objektivno dobri kada se posmatraju postignuta prosječna vremena dostave prispjelih pošiljaka (uvoz) i prosječna vremena preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za otpremu (izvoz), koja direktno zavise od Pošte Crne Gore.

Najveća odstupanja u vremenu T su bila zastupljena u aprilu 2020. godine kada je i bila najnepovoljnija situacija po Poštu Crnu Gore u segmentu međunarodnog saobraćaja, uz već redovna odstupanja u januaru 2020. godine, koja se godinama ponavljaju zbog neradnih dana zbog novogodišnjih i božićnih praznika.

EAD Projekat UPU-a

Pošta Crne Gore je pozvana da se uključi u projekat razmjene podataka EAD (electronic advance data). EAD projekat Međunarodnog Biroa UPU-a se odnosi na implemetaciju elektronskog prenosa i razmjene ITMATT poruka o međunarodnim pošiljkama koje sadrže robu sa drugim operatorima i carinama. Osnov za poziv UPU-a na pristupanje projektu jesu obaveze Pošte prema UPU, kao članice UPU. Projekat je priprema za izmene Pravilnika o Konvenciji UPU-a, koja predviđa da je za članice UPU prenos ITMATT poruka obavezan od 01.01.2021. Ovdje je u pitanju Carinski zakon EU, koji su u obavezi da poštuju članice EU i istovremeno članice UPU-a. Taj zakon obavezuje članice EU da se uvede elektronska razmjena podataka carinskih deklaracija od 01.01.2021. Pošta je prihvatila da realizuje EAD projekat. Upoznavanje sa Projektom je izvršeno putem učešća u online radionicama UPU-a. Prema zahtjevu UPU, u toku decembra je nabavljena neophodna oprema za odvijanje Projekta. Krajem decembra su povezane CDS i IPS aplikacije neophodne za razmjenu ITMATT EDI poruka kada su i razmjenjene prve test poruke sa poštama Srbije i Litvanije. Projektni tim sačinio je uputstvo za korišćenje aplikacije za zaposlene u Pošti carinjenja i Izmjeničnoj pošti. Pošta će u budućem periodu ovu oblast urediti ugovorima sa poštanskim operatorima, radi bezbjednosti povjerljivih informacija koje se razmjenjuju. Direkcija i drugi učesnici Projekta iz PC-a su u fazi pripreme dokumenata, odn. Bilateralnih i Multilateralnih ugovora (DSA) sa poštanskim operatorima sa kojima će Pošta vršiti razmjenu istih. Pripremljena je, poslata i prihvaćena dokumentacija za refundaciju sredstava utrošenih na ovaj projekat. Očekuje se uplata sredstava od strane QSF fonda Pošti.

Mjere na poboljšanju bezbjednosti pošiljaka

Kada se radi o bezbjednosti pošiljaka, preduzimaju se sjedeće propisane mjere:

- Po propisanim procedurama se vrši kontrola sadržaja pošiljki namijenjenih međunarodnom saobraćaju u fazi prijema, da bi se spriječilo slanje zakonom zabranjenih sadržaja, koji bi mogli biti opasni po ljudsko zdravlje i život. Dodatne mjere provjere sadržaja pošiljaka se vrše na aerodromu u Podgorici.
- Za unutrašnji saobraćaj važe isti propisi za opasne materije odnosno zabranjene sadržaje (član 40. Zakona o poštanskim uslugama). O sadržaju sumnjivih pošiljki se preduzimaju propisane mjere u fazi prijema, a i u kasnijim fazama prenosa, ako se posumnja da nešto nije u redu sa pošiljkom.

Direkcija za kvalitet je na zahtjev Agencije za civilno vazduhoplovstvo izradio posebnu Proceduru rada sa poštanskim pošiljkama na sprječavanju slanja opasnih materija putem Pošte. Ona propisuje postupke za sve zaposlene koji dolaze u dodir sa međunarodnim pošiljkama. U skladu sa Zakonom o prevozu opasnih materija (SI CG 33/2014 i 13/2018) radnicima Pošte, kontrolno-upravljačkom osoblju održana je interna obuka u 2020. godini, za primjenu ove procedure. Agencija još nije dala saglasnost na procedure ni posle više obraćanja. Do okončanja ovog dijela posla, radnici Pošte se u postupanju sa zabranjenim i opasnim materijama pridržavaju određenih odredbi Zakona o poštanskim uslugama, Opštih i Posebnih uslova za obavljanje poštanskih usluga Pošte Crne Gore.

BRIGA O KORISNICIMA

Tokom 2020. godine, obrađeni su zahtjevi korisnika koji su se obratili različitim pristupnim kanalima Pošte (putem telefona 19895, elektronskom poštom, preko arhive, lično). Broj obraćanja Samostalnoj službi za brigu o korisniku u 2020. godini iznosio je 29.359, što je za 295,54% više u odnosu na 2019. godinu. Rezultat obraćanja je potpuno zadovoljstvo korisnika krajnjim ishodom, odnosno rješavanje svih vrsta njihovog obraćanja putem zahtjeva i upita. Procenat opravdanih nezadovoljnih korisnika je minoran u odnosu na broj poziva. U procentu on iznosi 1,40%, odnosno obraćanja su se finalizovala sa krajnjim ciljem zadovoljan korisnik u 98,6% slučajeva.

6. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA

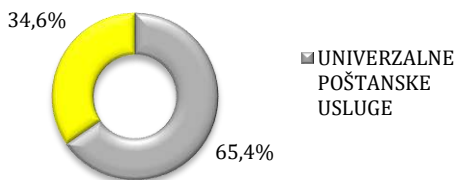
6.1. Fizički obim usluga

Pregled ostvarenog fizičkog obima usluga (2020/2019)

VRSTA USLUGE	Ostvarenje 2019.	Plan 2020.	Ostvarenje 2020.	Index (20/19)	Index (20/pl20)
UNIVERZALNE POŠTANSKE USLUGE	15,415,200	16,250,000	15,618,163	101.3	96.1
Pismonosne usluge	15,372,463	16,200,000	15,592,274	101.4	96.2
Pisma	14,819,433	15,700,000	14,997,498	101.2	95.5
Sudsko pismo	553,030	500,000	594,776	107.5	119.0
Paketske usluge	42,737	50,000	25,889	60.6	51.8
KOMERCIJALNE USLUGE	8,556,648	8,780,000	8,265,583	96.6	94.1
Direktna pošta i neadresirane pošiljke	128,535	130,000	416,383		
Tiskovine	115,399	100,000	122,828	106.4	122.8
Ekspres pošiljke	158,089	170,000	171,423	108.4	100.8
Usluge novčanog poslovanja	8,017,158	8,250,000	7,363,787	91.9	89.3
Telegrafske usluge	121,767	120,000	187,596	154.1	156.3
Telefonske usluge	15,700	10,000	3,566	22.7	35.7
UKUPNO:	23,971,848	25,030,000	23,883,746	99.6	95.4

Pošta je u 2020. godini ostvarila ukupno 23.883.746 usluga, što je za 0,4% manje u odnosu na prošlu godinu kada je ostvareno 23.971.848 usluga i 4,6% manje u odnosu na planiranih 25,030,000 usluga.

Udio univerzalnih poštanskih usluga i komercijalnih usluga u ukupnim uslugama

U ukupnom obimu ostvarenih usluga univerzalne poštanske usluge imaju udio od 65,4%, a komercijalne usluge 34,6%.

Ostvareni obim univerzalnih poštanskih usluga u 2020. godini je za 1,3% veći u odnosu na nivo ostvarenja iz 2019. godine, a za 4,6% manji u odnosu na planirani

zbog pada obima paketskih usluga usljed situacije izazvane corona virusom.

U 2020. godini ostvareni obim komercijalnih usluga je za 3,4% manji u odnosu na prošlogodišnji period i 5,9% manji u odnosu na plan. Najveće učešće u strukturi obima komercijalnih usluga imaju usluge novčanog poslovanja (89%), čiji je obim manji za 8,1% u odnosu na prošlu godinu, a 10,7% manji u odnosu na plan. Takođe je prisutan trend pada fizičkog obima telefonskih usluga. U posmatranom periodu najveći rast bilježi direktna pošta i neadresirane pošiljke, kao i telegrafske usluge.

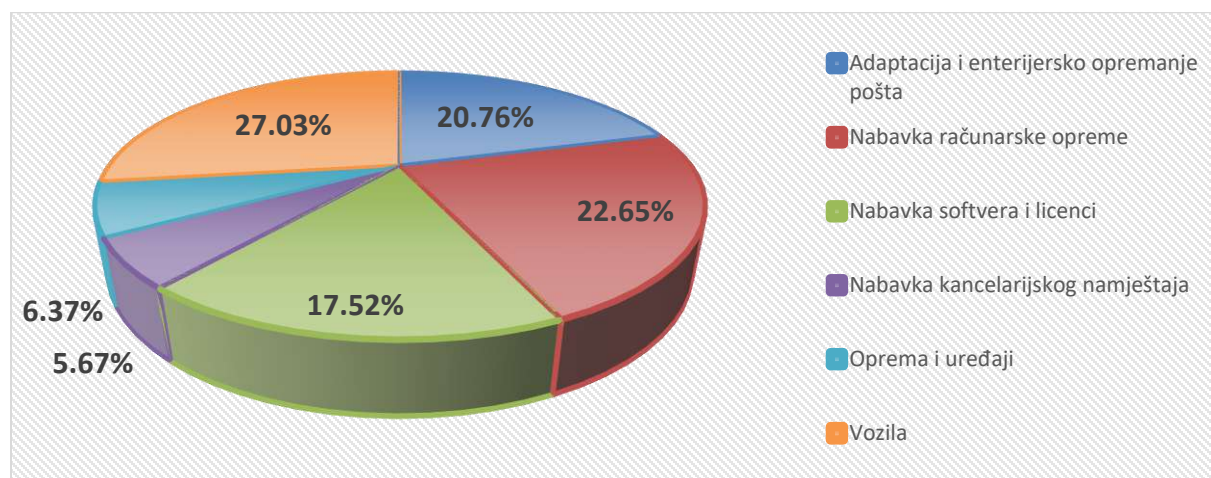
6.2. Investicije

Pregled investicionih ulaganja

Pošta Crne Gore	2019.	2020.
Adaptacija i enterijersko opremanje pošta	20.382	117.351,20
Nabavka računarske opreme	206.178	128.073,75
Nabavka softvera i licenci	108.563	99.065,28
Nabavka kancelarijskog namještaja	12.519	32.027,33
Oprema i uređaji	39.238	36.039,30
Vozila	253.387	152.792,39
UKUPNO	640.268	565.349,25

Za finansiranje investicija u 2020. godini izdvojena su novčana sredstva u iznosu od 565.349,25€. Najveći dio investicija odnosi se na ulaganja u nabavku vozila (27,03%), računarske opreme (22.65%), adaptacija i enterijersko opremanje pošta (20,76%).

Grafički prikaz strukture investicionih ulaganja

Ostali dio investicija odnosi se na nabavku softvera i licenci (17,52%), nabavku opreme i uređaja (6,37%) i nabavku kancelarijskog namještaja (5,67%).

7. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

7.1. Bilans stanja

Popunjava pravno lice: POSTA CRNE GORE AD	
Matični broj: 0267940	Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava	

Naziv: POSTA CRNE GORE AD
Sjedište: PODGORICA

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/
na dan 31.12.2020. godine

-u EUR-

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznosi		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Kranje stanje 2019. godine	Početno stanje 2019. godine
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		30,641,860	30,465,566	0
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	15	378,212	311,226	0
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		378,212	311,226	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	16	30,263,648	30,154,340	0
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		27,802,220	27,950,956	
023, 027 (dio)	2. Postrojenja i oprema	010		1,330,812	1,290,214	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		160,455	108,942	0
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		160,455	108,942	
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015		970,161	804,228	
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016		0	0	0
030, 039(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033(dio), 039(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031(dio), 032(dio), 039(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033(dio), 039(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031(dio), 032(dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032(dio), 034, 035, 036, 039(dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	022				
038, 039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		12,217,637	11,581,743	0
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	17	312,070	177,850	0
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027		123,807	88,617	
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029		65,716	58,201	
15	4. Dati avansi	030		122,547	31,032	
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		3,277,293	3,560,665	0
202, 203, 209(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	18	2,518,975	3,173,519	
200, 209(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201, 209(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035	19	758,318	387,146	0
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036				
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037		5,917	20,197	
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		752,401	366,949	
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039		0	370,700	0

236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	041				
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042			370,700	
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	20	8,628,274	7,472,528	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045	21	174,912	323,674	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		43,034,409	42,370,983	0
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		39,197,698	38,355,570	0
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	22	35,331,033	35,331,033	
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	23	331,538	333,740	0
321	1. Zakonske rezerve	106				
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322(dio)	3. Druge rezerve	108				
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 i 336	4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		331,538	333,740	
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 i 336	5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	24	3,535,127	2,690,797	0
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		2,692,999	2,679,815	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113		842,128	10,982	
350	3. Gubitak ranijih godina	114				
351	4. Gubitak tekuće godine	115				
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		650,287	597,764	0
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	25	611,788	597,764	0
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		409,854	402,716	
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		201,934	195,048	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122	26	38,499	0	0
414, 415	1. Dugoročni krediti	123				
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124		38,499		
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125	27	420,098	359,797	
495(dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126				
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		2,433,816	2,779,725	0
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128				
	II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	129		2,433,816	2,779,725	0
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130				
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131	28	13,962	15,624	
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	29	1,189,050	1,128,499	
433 i 434	4. Obaveze prema dobavljačima	133	30	535,607	689,975	
439(dio)	5. Obaveze po menicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		695,197	945,628	0
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	31	695,197	945,628	
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140				
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				

427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143	32	332,510	278,127	
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		43,034,409	42,370,983	0

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VUJEĆA

U Podgorici
Dana 31.12.2020.
godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza

Milorad Vauš

Odgovorno lice

[Signature]

7.2. Bilans uspjeha

Popunjava pravno lice: POSTA CRNE GORE AD
Matični broj: 02867940
Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava
Naziv: POSTA CRNE GORE AD
Sjedište: PODGORICA

ISKAZ O REZULTATU /BILANS USPJEHA/
u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	-u EUR- Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201	4	14,601,630	15,591,331
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204	5	1,464,873	836,772
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		855,730	566,150
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		609,143	270,622
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		4,533,802	4,476,226
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209	6.(a)	1,123,797	1,058,885
53, 54 i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	6.(b)	3,410,005	3,417,341
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		10,374,738	10,305,055
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	7. (a)	6,697,328	7,249,655
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213	7. (b)	3,677,410	3,055,400
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		753,738	631,569
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		1,705,414	1,378,168
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		1,218,258	1,045,663
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217	8.	76,230	86,990
580, 581, 582, 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	219		76,230	86,990
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	9.	138,714	206,358
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211- 217-220)	221		943,019	1,353,474
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222		0	0
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		7,569	476

660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229	10.	7,569	476
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		24,741	4,435
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233	11.	24,741	4,435
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234		-49,139	-1,282,296
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236	12.	49,139	1,282,296
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		23,761	1,069
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240	13.	23,761	1,069
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		-40,590	-1,278,454
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		902,429	75,020
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		902,429	75,020
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		60,301	64,038
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		60,301	64,038
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		842,128	10,982

	VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	249		0	0
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	258			
	VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	259		0	0
	IX. NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT (248- 259)	260		842,128	10,982
	X. ZARADA PO AKCIJI	261	14.	3.2585	0.0425
	1. Osnovna zarada po akciji	262		3.2585	0.0425
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	264			
	XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBEDUJU KONTROLU	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EUROPSKOG

U Podgorici,
Dana
31.12.2020.
godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Milovanović Vasilje

Odgovorno lice

MP

7.3. Bilans novčanih tokova

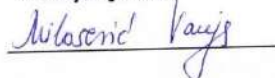
Popunjava pravno lice: POSTA CRNE GORE AD	
Matični broj: 02867940	Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava	
Naziv: POSTA CRNE GORE AD	
Sjedište: PODGORICA	

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

POZICIJA	Redni broj	-u EUR- Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	17,052,167	16,888,133
1. Prodaja i primljeni avansi	302	16,725,709	16,883,440
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	24,861	4,693
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	301,597	
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	15,687,301	15,148,448
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	4,829,859	4,665,138
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	10,855,608	10,483,018
3. Plaćene kamate	308	1,834	292
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310		
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1,364,865	1,739,685
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	370,700	0
1. Prodaja akcija i udjela	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani	315	370,700	
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	565,349	644,960
1. Kupovina akcija i udjela	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	565,349	644,960
3. Ostali finansijski plasmani	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	-194,649	-644,960
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323	0	0
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	0	9,143
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze	329		
3. Finansijski lizing	330		9,143
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	0	-9,143
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	1,170,216	1,085,582
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	7,472,528	6,386,781
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335	7,450	218

G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336	21,920	53
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	8,628,274	7,472,528

U Podgorici

Dana 31.12.2020.
godineLice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Odgovorno lice

MP

7.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Pozicija	Opis	Red. br.	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red. br.	Ostali kapital (m 309)	Red. br.	Neuplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red. br.	Emisiona premija (m 320)	Red. br.	Rezerve (m 321, 322)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 323, 324)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 325, 326)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 327, 328)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 329, 330)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 331, 332)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 333, 334)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 335, 336)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 337, 338)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 339, 340)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 341, 342)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 343, 344)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 345, 346)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 347, 348)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 349, 350)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 351, 352)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 353, 354)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 355, 356)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 357, 358)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 359, 360)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 361, 362)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 363, 364)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 365, 366)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 367, 368)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 369, 370)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 371, 372)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 373, 374)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 375, 376)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 377, 378)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 379, 380)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 381, 382)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 383, 384)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 385, 386)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 387, 388)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 389, 390)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 391, 392)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 393, 394)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 395, 396)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 397, 398)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 399, 400)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 401, 402)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 403, 404)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 405, 406)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 407, 408)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 409, 410)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 411, 412)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 413, 414)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 415, 416)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 417, 418)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 419, 420)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 421, 422)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 423, 424)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 425, 426)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 427, 428)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 429, 430)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 431, 432)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 433, 434)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 435, 436)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 437, 438)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 439, 440)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 441, 442)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 443, 444)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 445, 446)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 447, 448)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 449, 450)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 451, 452)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 453, 454)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 455, 456)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 457, 458)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 459, 460)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 461, 462)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 463, 464)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 465, 466)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 467, 468)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 469, 470)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 471, 472)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 473, 474)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 475, 476)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 477, 478)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 479, 480)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 481, 482)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 483, 484)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 485, 486)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 487, 488)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 489, 490)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 491, 492)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 493, 494)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 495, 496)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 497, 498)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 499, 500)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 501, 502)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 503, 504)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 505, 506)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 507, 508)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 509, 510)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 511, 512)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 513, 514)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 515, 516)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 517, 518)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 519, 520)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 521, 522)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 523, 524)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 525, 526)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 527, 528)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 529, 530)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 531, 532)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 533, 534)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 535, 536)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 537, 538)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 539, 540)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 541, 542)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 543, 544)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 545, 546)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 547, 548)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 549, 550)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 551, 552)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 553, 554)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 555, 556)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 557, 558)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 559, 560)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 561, 562)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 563, 564)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 565, 566)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 567, 568)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 569, 570)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 571, 572)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 573, 574)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 575, 576)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 577, 578)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 579, 580)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 581, 582)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 583, 584)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 585, 586)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 587, 588)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 589, 590)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 591, 592)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 593, 594)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 595, 596)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 597, 598)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 599, 600)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 601, 602)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 603, 604)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 605, 606)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 607, 608)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 609, 610)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 611, 612)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 613, 614)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 615, 616)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 617, 618)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 619, 620)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 621, 622)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 623, 624)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 625, 626)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 627, 628)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 629, 630)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 631, 632)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 633, 634)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 635, 636)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 637, 638)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 639, 640)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 641, 642)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 643, 644)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 645, 646)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 647, 648)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 649, 650)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 651, 652)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 653, 654)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 655, 656)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 657, 658)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 659, 660)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 661, 662)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 663, 664)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 665, 666)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 667, 668)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 669, 670)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 671, 672)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 673, 674)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 675, 676)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 677, 678)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 679, 680)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 681, 682)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 683, 684)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 685, 686)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 687, 688)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 689, 690)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 691, 692)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 693, 694)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 695, 696)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 697, 698)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 699, 700)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 701, 702)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 703, 704)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 705, 706)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 707, 708)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 709, 710)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 711, 712)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 713, 714)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 715, 716)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 717, 718)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 719, 720)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 721, 722)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 723, 724)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 725, 726)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 727, 728)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 729, 730)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 731, 732)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 733, 734)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 735, 736)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 737, 738)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 739, 740)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 741, 742)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 743, 744)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 745, 746)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 747, 748)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 749, 750)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 751, 752)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 753, 754)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 755, 756)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 757, 758)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 759, 760)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 761, 762)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 763, 764)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 765, 766)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 767, 768)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 769, 770)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 771, 772)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 773, 774)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 775, 776)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 777, 778)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 779, 780)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 781, 782)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 783, 784)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 785, 786)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 787, 788)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 789, 790)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 791, 792)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 793, 794)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 795, 796)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 797, 798)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 799, 800)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 801, 802)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 803, 804)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 805, 806)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 807, 808)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 809, 810)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 811, 812)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 813, 814)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 815, 816)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 817, 818)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 819, 820)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 821, 822)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 823, 824)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 825, 826)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 827, 828)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 829, 830)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 831, 832)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 833, 834)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 835, 836)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 837, 838)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 839, 840)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 841, 842)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 843, 844)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 845, 846)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 847, 848)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 849, 850)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 851, 852)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 853, 854)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 855, 856)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 857, 858)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 859, 860)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 861, 862)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 863, 864)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 865, 866)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 867, 868)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 869, 870)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 871, 872)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 873, 874)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 875, 876)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 877, 878)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 879, 880)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 881, 882)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 883, 884)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 885, 886)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 887, 888)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 889, 890)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 891, 892)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 893, 894)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 895, 896)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 897, 898)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 899, 900)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 901, 902)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 903, 904)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 905, 906)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 907, 908)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 909, 910)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 911, 912)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 913, 914)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 915, 916)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 917, 918)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 919, 920)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 921, 922)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 923, 924)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 925, 926)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 927, 928)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 929, 930)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 931, 932)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 933, 934)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 935, 936)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 937, 938)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 939, 940)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 941, 942)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 943, 944)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 945, 946)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 947, 948)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 949, 950)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 951, 952)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 953, 954)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 955, 956)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 957, 958)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 959, 960)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 961, 962)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 963, 964)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 965, 966)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 967, 968)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 969, 970)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 971, 972)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 973, 974)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 975, 976)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 977, 978)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 979, 980)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 981, 982)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 983, 984)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 985, 986)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 987, 988)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 989, 990)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 991, 992)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 993, 994)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 995, 996)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 997, 998)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 999, 1000)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 1001, 1002)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 1003, 1004)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 1005, 1006)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 1007, 1008)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 1009, 1010)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 1011, 1012)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 1013, 1014)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 1015, 1016)	Red. br.	Rezervni fondovi (m 1017, 1018)
----------	------	----------	------------------------------------	----------	------------------------	----------	---------------------------------------	----------	--------------------------	----------	----------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------------------	----------	--------------------------------	----------	---------------------------------	----------	---------------------------------	----------	---------------------------------	----------	---------------------------------	----------	---------------------------------	----------	---------------------------------	----------	---------------------------------	----------	---------------------------------	----------	---------------------------------

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ Broj 052/16) I DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Dane 31.12.2020. godine

Lice odgovorno za sastavljanje

finansijskog iskaza

MP.

Odgovorno lice

Popunjara pravno lice: POSTA CRNE GORE AD
 Matični broj: 02867940
 Popunjara
 Naziv: POSTA CRNE GORE AD
 Sjedište: PODGORICA

Sifra djelatnosti: 5310

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
 u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

u EUR-im

8. IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH ISKAZA ZA 2020. GODINU

MV Konsalt d.o.o.

Revizija finansijskih iskaza i konsalting

Crna Gora, ulica, Slobode 26, 81000 Podgorica
 PIB: 02686678, PDV 30/31-06929-6, Prva banka CG 535-9398-15
 tel: +382 20 232-013, fax: +382 20 513-738, mob.tel: +382 69 070-333
 e-mail: ilinka.vukovic@t-com.me, mia.vukovic96@gmail.com

AKCIONARIMA "POŠTA CRNE GORE" A.D. PODGORICA

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza „Pošta Crne Gore“ a.d. Podgorica (u daljem tekstu Društvo) – Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha za period 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, Iskaz o tokovima gotovine u periodu 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske iskaze.

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u dijelu izvještaja Osnove za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski iskazi, u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju istinit i objektivni prikaz finansijskog stanja „Pošte Crne Gore“ a.d. Podgorica na dan 31.12.2020. godine i poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2020. – 31.12.2020. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnove za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 15. i 16. uz finansijske iskaze, potrebno je uraditi procjenu nepokretnosti i opreme, u skladu sa MRS 16., obzirom da je ista poslednji put izvršena radi transformacije Društva 30.09.2010. godine od strane nezavisnog procjenjivača. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16. koji se odnosi na fer vrijednost nekretnina i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine kao i obezvređenje sredstava u skladu sa MRS 36.

2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 19. uz finansijske iskaze, Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) po osnovu obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu u iznosu 301.597 € - identičan iznos kojeg je EKIP verifikovala u 2019. godini. Naime, Društvo treba u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama („Službeni list Crne Gore“, br. 057/11 od 30.11.2011, 055/16 od 17.08.2016, 055/18 od 01.08.2018) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 008/19 od 6.02.2019. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da: do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u; do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika a do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom. U toku je proces obračuna neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge zasnovan na dosljednoj primjeni i utemeljenim načelima troškovnog računovodstva za obračun neto troška a u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama.

3. Kao što je objelodanjeno u Napomenama 22. i 23. uz finansijske iskaze, u knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2020. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u postupak restrukturiranja Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenosjenjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstava i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2020. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Zbog značaja prethodno navedenih pitanja i njihovih potencijalnih uticaja na bilans uspjeha i bilans stanja naše mišljenje je s rezervom.

Predmetna revizija je usklađena s Međunarodnim standardima revizije (ISA) i saglasno s Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA). Naša odgovornost, saglasno Međunarodnim standardima revizije (ISA), je opisana u odeljku „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja“. Nezavisnost i drugi etički standardi su u potpunosti zadovoljeni u odnosu na Društvo, na koji način su ispunjene zahtijevane etičke odgovornosti u ovoj reviziji.

Smatramo da revizija koju smo izvršili obezbeđuje pouzdanu bazu informacija, saznanja i ocjena o finansijskim iskazima koji su bili predmet revizije za dato mišljenje.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su bila po našem profesionalnom prosuđivanju, od najvećeg značaja za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno pitanja revizije	Kako smo adresirali ključno pitanja revizije
Priznavanje prihoda (tačnost evidentiranja prihoda), Napomena 4. uz finansijske iskaze	
Društvo u značajnom iznosu ostvaruje prihode od pružanja usluga i prodaje robe. Stoga smatramo da su prihodi od izvršenih usluga i prodaje robe kao i odgovarajuća potraživanja po istim ključno pitanje u reviziji.	Obezbijedili smo razumijevanje procesa vezanih za priznavanje prihoda.
Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje prihoda su objelodanjene u Napomeni 3.1.	Sproveli smo testove kontrola povezanih sa prihodima od prodaje kroz provjeru dizajna i efikasnosti relevantnih kontrola vezanih za prihode od prodaje. Takođe, sproveli smo suštinske analitičke procedure vezane za značajne vrste prihoda, kao i specifične procedure kako bismo se uvjerili u tačnost i kompletnost priznatih prihoda. - obavljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako bi se zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period; - testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i naplate istih, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa - pregled objelodanjenih napomena.

Odgovornost menadžmenta za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogreške iskaze nastale usled kriminalnih radnji ili grešaka.

Ovaj okvir se bazira na odredbama nacionalnog zakonodavstva i primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

U sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, sa objelodanjivanjem, gdje je to primjenjivo, činjenica, koje se odnose na stalnost poslovanja i korišćenja ovog načela kao osnove finansijskog izvještavanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi njegovo poslovanje, ili ako nema mogućnost da poslovanje nastavi. Lica ovlaštena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je da steknemo razumnu osnovu za uverenje o tome da li finansijski izveštaji u cjelini ne sadrže materijalno značajnu grešku, nastalu usled kriminalne radnje ili greške i da izdamo izveštaj revizije koji sadrži naše mišljenje. Razumna osnova za uverenje pruža značajan nivo sigurnosti, ali ne garantuje da revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije može uvijek da pronade materijalno značajnu grešku ukoliko ona postoji. Ovakvi propusti mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške, i smatraju se materijalno značajnim, ukoliko pojedinačno ili ukupno, mogu da utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima, mi sprovodimo profesionalno rasuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam kroz proces revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajne greške u finansijskim izveštajima, nastale usled kriminalne radnje ili greške, pripremamo i izvodimo revizijske procedure kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neidentifikovanja materijalno značajne greške usled kriminalne radnje je veći nego usled greške, jer kriminalna radnja može da uključuje falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešna tumačenja i zaoblavanje internih kontrola,
- stičemo razumijevanje internih kontrola značajnih za reviziju kako bi pripremili revizijske procedure prikladne okolnostima, ali ne sa svrhom izražavanja mišljenja o sistemu internih kontrola Društva,
- procjenjujemo adekvatnost usvojenih računovodstvenih politika i ispravnost računovodstvenih procjena od strane rukovodstva i sa njima povezanih obelodanjivanja,
- izvodimo zaključak o prikladnosti računovodstvenog sistema vođenog u skladu sa principom stalnosti poslovanja od strane rukovodstva. Takođe, na osnovu pribavljenih dokaza izvodimo zaključke o očuvanju načela stalnosti poslovanja i da li postoji njegova ugroženost. Ukoliko utvrdimo da postoji materijalno značajna nesigurnost u pogledu očuvanja ovog načela, obavezni smo da istaknemo u našem izveštaju pripadajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima, ili, ako takva obelodanjivanja nisu prikladna, modifikujemo naše mišljenje po tom osnovu. Naši zaključci se temelje na pribavljenim revizijskim dokazima do datuma našeg izveštaja, ali budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati nemogućnost Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti,
- ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i pripadajuća obelodanjivanja, kao i da li finansijski izveštaji predstavljaju nastale transakcije i događaje na način koji ispunjava fer prezentaciju,
- komuniciramo sa licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, o planiranom obimu i vremenu vršenja revizije, kao i o značajnim nalazima revizije, uključujući značajne propuste u sistemu interne kontrole koje utvrdimo u toku revizije,
- takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izveštaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izveštaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Izveštaj o ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Društvo je obavezno da sastavi i objavi Izveštaj menadžmenta a Zakonom o reviziji je utvrđena obaveza eksternog revizora da izveštava revizorski odbor pravnog lica o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

Izveštaj menadžmenta

Izvršili smo pregled Izveštaja menadžmenta. Menadžment Društva je odgovoran za pripremanje ovog Izveštaja u skladu sa važećim propisima Crne Gore. Naša odgovornost je da ocijenimo da li je Izveštaj menadžmenta usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu, da li postoje značajni pogrešni iskazi u tom izveštaju, te da li je Izveštaj pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Naše procedure u vezi Izveštaja menadžmenta bile su ograničene na procjenjivanje da li su finansijske informacije prikazane u tom izveštaju usklađene sa godišnjim finansijskim izveštajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u Izveštaj menadžmenta koje proizilaze iz nerevidiranih finansijskih ili drugih izveštaja.

Prema našem mišljenju, finansijske informacije prikazane u Izveštaju menadžmenta, po svim materijalno značajnim aspektima usklađene su sa finansijskim izveštajima na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine.

Na osnovu razumijevanja i poznavanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenih tokom naše revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni iskazi u Izveštaju menadžmenta.

Prema našem mišljenju, Izveštaj menadžmenta je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Izvršili smo pregled Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ove Izjave. Naša odgovornost je da izvršimo reviziju dijelova Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja iz člana 14. Zakona o računovodstvu.

Po našem mišljenju, informacije prikazane u navedenom dijelu Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa informacijama u Izveštaju menadžmenta.

Izveštaj revizorskom odboru o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije

U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da revizorski odbor Društva izvijestimo o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole. Društvo nije izvršilo imenovanje revizorskog odbora, odnosno, Vlada Crne Gore, kao vlasnik kapitala Društva, nije još uvijek verifikovala predložene članove revizijskog odbora od strane Odbora direktora Društva. Stoga, zaključke i mišljenje o ključnim pitanjima koja proizilaze iz provedene revizije odnosno poseban Izveštaj nijesmo bili u situaciji da dostavimo revizorskom odboru Društva i u vezi s tim ne izražavamo bilo kakve rezerve u našem revizorskom izveštaju.

U Podgorici, 26.05.2021. godine

MV Konsalt d.o.o. Podgorica

Ulica Slobode 26, Podgorica

Ilinka Vuković, ovlašćeni revizor

Licenca Agencije za finansijsku Crne Gore 0042

9. ANALIZA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA**9.1. PRIHODI**

Pozicija	Ostvarenje 2019.	Plan 2020.	Ostvarenje 2020.	Index 20/19	Index 20/pl20
POSLOVNI PRIHODI	15,591,331	15,931,500	14,601,630	93.7	91.7
UNIVERZALNE POŠTANSKE USLUGE	7,371,608	7,520,000	6,726,256	91.2	89.4
Pismonosne usluge	7,147,208	7,280,000	6,538,030	91.5	89.8
Pismo u unutrašnjem saobraćaju do 2 kg	5,126,399	5,350,000	5,118,560	99.8	95.7
Pismo u međunarodnom saobraćaju do 2 kg	637,137	630,000	515,657	80.9	81.9
Međunarodni obračun - pisma	739,717	700,000	213,164	28.8	30.5
Sudsko pismo	643,955	600,000	690,649	107.3	115.1
Paketske usluge	224,400	240,000	188,226	83.9	78.4
Paketi u unutrašnjem saobraćaju	35,750	35,000	45,317	126.8	129.5
Paketi u međunarodnom saobraćaju	46,893	55,000	43,275	92.3	78.7
Međunarodni obračun - paketi za uručenje do 20 kg	141,758	150,000	99,635	70.3	66.4
KOMERCIJALNE USLUGE	8,219,723	8,411,500	7,875,374	95.8	93.6
Paketi mase od 10 do 30 kg	15,017	1,000	23,328	155.3	
M vreća (pismonosna pošiljka koja sadrži tiskovine)			3,328		
Direktna pošta i neadresirane pošiljke	8,645	5,000	75,533		
Tiskovina u unutrašnjem saobraćaju do 2 kg	37,015	40,000	36,710	99.2	91.8
Tiskovina u međunarodnom saobraćaju do 2 kg	26,365	25,000	21,562	81.8	86.2
Ekspres usluge	374,683	370,000	373,198	99.6	100.9
Usluge hibridne pošte	392,115	400,000	430,735	109.8	107.7
Usluge novčanog poslovanja	5,441,561	5,550,000	5,250,884	96.5	94.6
Telegrafske i telefonske usluge	463,227	460,000	555,403	119.9	120.7
- telegrafske usluge	452,707	450,000	552,776	122.1	122.8
- telefonske usluge	10,521	10,000	2,627	25.0	26.3
Ostale usluge	858,126	925,500	789,961	92.1	85.4
- digitalni sertifikati	293,646	400,000	441,799	150.5	110.4
- fahovi	79,162	65,000	66,925	84.5	103.0
- podnošenje pošiljaka na carinski pregled	481,874	460,000	281,028	58.3	61.1
- ostalo (kopiranje)	3,445	500	208	6.0	41.6
Filatelija, prodaja vrednosnica i ambalaža	428,108	465,000	178,935	41.8	38.5
- Filatelija	401,819	440,000	152,840	38.0	34.7
- prodaja vrednosnica i ambalaža	26,288	25,000	26,094	99.3	104.4
Prodaja robe (Post shop)	174,861	170,000	135,798	77.7	79.9
OSTALI POSLOVNI PRIHODI	836,772	1,135,000	1,464,872	175.1	129.1
Prihodi od fakt.zajed.troš.Telekom	82,543	70,000	89,767	108.8	128.2
Prihodi od zakupnina	321,828	330,000	301,226	93.6	91.3
Naknada za pokriće troška US	0	600,000	301,597		50.3
Prihod od refundacije bolovanja	87,464	50,000	118,398	135.4	236.8
Prihodi iz ranijih godina	153,026	10,000	420,960	275.1	4,209.6
Prihodi od naplaćenih sumnj. i spor.potraživanja	100,931	25,000	142,623	141.3	570.5
Prihodi od naknade štete	1,827	10,000	1,473	80.6	14.7
Ostali prihodi	89,153	40,000	88,829	99.6	222.1
FINANSIJSKI PRIHODI	4,911	500	32,311	657.9	6,462.1
UKUPNI PRIHODI	16,433,014	17,067,000	16,098,813	98.0	94.3

Ukupno ostvareni prihodi u 2020. godini iznose 16.098.813€ i manji su za 2% u odnosu na 2019. godinu i 5,7% u odnosu na plan.

Poslovni prihodi

Ostvareni poslovni prihodi sa učešćem od 90,7% u ukupnim prihodima, manji su za 6,3% u odnosu na ostvarenje u prošloj godini i 8,3% u odnosu na plan. Smanjenje poslovnih prihoda uslovljeno je manjim obimom pruženih usluga iz domena ***univerzalnih i komercijalnih poštanskih usluga***.

Prihodi od ***univerzalne poštanske usluge*** manji su za 8,8% u odnosu na prošlu godinu i 10,6% u odnosu na plan. Od početka ove godine smanjen je broj pošiljki prispjelih u Crnu Goru kao rezultat elektronske trgovine, pa je i prihod pisama i paketa po osnovu međunarodnog obračuna značajno manji u odnosu na prošlu godinu i u odnosu na planirane veličine.

Prihod od ***komercijalnih poštanskih usluga*** je za 4,2% manji u odnosu na prošlu godinu, a 6,4% manji u odnosu na plan. Značajno smanjenje prihoda u odnosu na prošlu godinu karakteriše:

- Tiskovine u međunarodnom saobraćaju-manje za 18,2%,
- Telefonske usluge-manje za 75%,
- Usluge podnošenja pošiljaka na carinski pregled-manje za 41,7%,
- Usluge filatelije-manje za 62%.

U grupi komercijalnih poštanskih usluga određeni broj usluga bilježi rast u odnosu na prošlu godinu i to:

- Usluge direktne pošte i neadresiranih pošiljki – Pošta je izvršila prenos 416,383 direktnih pošiljki na cijeloj teritoriji Crne Gore, a odnose se na korespodenciju propagandnog materijala;
- Usluge hibridne pošte – Usled povećanog obima posla ova vrsta usluge bilježi rast zbog većeg broja štampanih obrazaca i njihovog mašinskog pakovanja;
- Telegrafске usluge – Usled povećanog obima slanja telegrama;
- Usluge digitalnih sertifikata – Izdato je oko 7.235 novih i obnovljenih digitalnih sertifikata

Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi sa učešćem od 9,1% u ukupnim prihodima veći su za 75,1% u odnosu na prošlu godinu i 29,1% u odnosu na plan.

U ove prihode uključen je prihod po osnovu naknade za pokriće troška univerzalnog servisa za 2020. godinu u iznosu 301,597€.

Pošti je uplaćena naknada za pokriće troška univerzalnog servisa za 2019. godinu u iznosu 301,597€, što je uslovljeno povećanje prihoda iz ranijih godina. Na uvećanje ovih prihoda uticale su i korekcije po osnovu knjiženja konačnih izvještaja o ostvarenim prihodima po međunarodnom obračunu.

U toku 2020. godine i dalje se vodilo računa o očuvanju sopstvene likvidnosti. Intenzivirale su se aktivnosti na redovnoj naplati potraživanja sa posebnim naglaskom na naplatu potraživanja iz ranijih perioda. Prihod od naplaćenih sumnjivih i spornih potraživanja iznosio je 142,623€.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi su veći u odnosu na prošlu godinu, usljed ostvarenih prihoda od kamata vezano za prinudnu naplatu potraživanja od Opštine Budva, Jadranskog sajma Budva i Vodovoda Cetinje.

9.2. RASHODI

POZICIJA		Ostvarenje 2019.	Plan 2020.	Ostvarenje 2020.	Index 20/19	Index 20/pl20
I.	POSLOVNI RASHODI	16,420,965	15,755,700	15,232,924	92.8	96.7
1.	DIREKTNI TROŠKOVI ROBE I MATERIJALA	1,058,885	1,200,200	1,123,797	106.1	93.6
1.1. Nabavna vrijednost prodate robe		220,583	320,000	301,632	136.7	94.3
	Trgovinska roba					
	Telefonske usluge	7,430	10,000	1,798	24.2	18.0
	Telegrafске usluge	39,279	45,000	38,556	98.2	85.7
	Za poklon čestitke	34,932	30,000	26,351	75.4	87.8
	Trošak sertifikata	108,602	200,000	215,483	198.4	107.7
	Marke, vrijednosnice i filatelija	30,341	35,000	19,445	64.1	55.6
1.2. Troškovi materijala		120,293	110,000	113,902	94.7	103.5
	Poštanski materijal (obraci)	120,293	110,000	113,902	94.7	103.5
1.3. Troškovi materijala za izradu		70,453	88,500	77,220	109.6	87.3
	Materijal za hibridnu poštu (koverte i obrasci)	70,453	88,500	77,220	109.6	87.3
1.4. Troškovi režijskog materijala		81,812	79,700	84,161	102.9	105.6
	Kancelarijski materijal	68,857	66,200	68,017	98.8	102.7
	Materijal za održavanje čistoće	8,315	8,500	16,143	194.1	189.9
	Materijal za održavanje zgrada	4,640	5,000		0.0	0.0
1.5. Troškovi goriva i energije		565,744	602,000	546,882	96.7	90.8
	Gorivo za motorna vozila	178,411	182,000	165,060	92.5	90.7
	Lož ulje	102,523	130,000	99,794	97.3	76.8
	Električna energija	284,809	290,000	282,028	99.0	97.3
2.	TROŠKOVI ZAPOSLENIH	10,305,055	10,747,300	10,374,738	100.7	96.5
Troškovi zarada sa porezima i doprinosima		7,345,897	7,733,700	8,919,110	121.4	115.3
2.1. Troškovi zarada i naknada zarada		6,556,012	6,921,500	8,021,371	122.4	115.9
	Neto zarade	4,390,822	4,631,500	5,374,336	122.4	116.0
	Porezi na zarade	602,998	638,000	721,923	73.9	113.2
	Doprinos za RF PIO	976,396	1,032,000	1,203,237	123.2	116.6
	Doprinos za RF za zdravstvo	553,284	585,000	681,797	123.2	116.5
	Doprinos za Zavod za zapošljavanje	32,512	35,000	40,079	123.3	114.5
2.2. Troškovi doprinosa i prireza - na teret poslodavca		789,885	812,200	897,739	113.7	110.5
	Doprinos privrednoj komori	18,660	20,600	22,146	118.7	107.5
	Doprinos SSS CG	13,822	15,300	16,404	118.7	107.2

	Doprinos za RF PIO - na teret poslodavca	358,027	378,000	441,121	123.2	116.7
	Doprinos za RF za zdravstvo -na teret poslodavca	211,180	200,000	184,467	87.4	92.2
	Doprinos za Zavod za zapošlj. - na teret poslodavca	32,512	34,500	40,079	123.3	116.2
	Doprinos za lica sa invaliditetom	56,071	61,000	77,145	137.6	126.5
	Doprinosi-fond rada	12,997	13,800	16,005	123.1	116.0
	Naknada za korišćenje komunalnih dobara	86,615	89,000	100,371	115.9	112.8
2.3. Trošak zarada zaposlenih angažovanih posredstvom agencije Prolog i Dekra		2,591,573	2,500,000	1,003,006	38.7	40.1
2.4. Ostali lični rashodi		277,351	418,600	314,000	156.7	75.0
	Zimnica	200,334	210,000	261,873	130.7	124.7
	Otpremnine za sp. raskid rad. odnosa	62,000	170,000	40,932	66.0	24.1
	Porez i prirez na otpremnine	8,537	24,600	4,655	54.5	18.9
	Pomoći radnicima u slučaju smrti	2,280	3,000	2,589	113.6	86.3
	Pomoći radnicima u slučaju bolesti	4,200	10,000	3,950	94.0	39.5
	Ostali lični rashodi		1,000			
2.5. Primanja članova Odbora Dir.		24,408	24,500	16,169	66.2	66.0
	- članovi koji nisu u stalnom radnom odn.	24,408	24,500	16,169	66.2	66.0
2.6. Troškovi naknada		65,827	70,500	118,452		
	Naknada za rad reprezentativnog sindikata	4,000	4,000	4,000	100.0	100.0
	Ugovori o privremenim i povremenim poslovima	13,677	16,500	85,609		
	Troškovi službenih putovanja	48,149	50,000	32,843	68.2	65.7
	- Troškovi dnevnica-u zemlji	32,964	31,000	31,024	94.1	100.1
	- Troškovi dnevnica-u inostranstvo	4,954	7,000	55	1.1	0.8
	- Troškovi smještaja, prevoza i dr.	10,231	12,000	1,764	17.2	14.7
3.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	575,222	600,000	644,395	119.2	107.4
	- Amortizacija	540,374	550,000	586,304	108.5	106.6
	- Rezervisanja za naknade zaposlenih	34,848	50,000	58,091	166.7	116.2
4.	OSTALI POSLOVNI RASHODI	4,481,803	3,208,200	3,089,994	68.9	96.3
	Gubici po osnovu prodaje OS i nemat. ulaganja	6,177		770	12.5	
4.1. Troškovi telekomunikacionih usluga		94,544	113,000	108,932	115.2	96.4
	Troškovi službenih telefona	31,563	40,000	31,091	98.5	77.7
	Troškovi mobilnih telefona	18,681	20,000	20,878	111.8	104.4

	Troškovi mreže za prenos podataka	33,282	40,000	45,688	137.3	114.2
	Troškovi interneta	11,018	13,000	11,276	102.3	86.7
4.2. Troškovi međunarodnog obračuna		18,433	40,000	54,932	298.0	137.3
4.3. Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava		390,295	445,000	444,348	113.8	99.9
	Održavanje zgrada	89,126	90,000	129,105	144.9	143.4
	Održavanje motornih vozila	32,147	50,000	37,656	26.1	75.3
	Održavanje opreme i uređaja	144,488	142,500	126,855	87.8	89.0
	Održavanje softvera	124,534	162,500	150,731	121.0	92.8
4.4. Troškovi zakupnine		110,129	108,000	111,687	101.4	103.4
	Zakup poslovnog prostora	98,673	90,000	102,301	279.1	113.7
	Ostali troškovi zakupnine	11,456	18,000	9,387	81.9	52.1
4.5. Troškovi reklame i propagande		36,653	50,000	20,534	75.1	41.1
4.6. Troškovi reprezentacije		27,355	23,000	28,966	105.9	125.9
	Reprezentacija	17,094	12,000	15,270	89.3	127.3
	Reprezentacija Odbora direktora	1,821	3,000	6,240	342.6	208.0
	Subvencija kamata zaposlenima	8,440	8,000	7,456	88.3	93.2
4.7. Troškovi osiguranja imovine i lica		61,249	65,000	64,083	104.6	98.6
4.8. Troškovi neproizvod. usluga		334,489	370,000	270,836	81.0	73.2
	Revizija finans. Izvj. sa revizijom obracuna deficita US	8,264	10,000	8,264	100.0	82.6
	Usluge advokata		20,000			
	Komunalne usluge	102,929	100,000	106,140	103.1	106.1
	Registracija motornih vozila	17,332	15,000	16,904	12.0	112.7
	Usluge obezbjeđenja	141,000	140,000	80,766	57.3	57.7
	Agencijsko poslovanje	39,336	50,000	12,689	32.3	25.4
	Troškovi sudskih sporova	22,002	30,000	44,340	201.5	147.8
	Ostale neproizvodne usluge	3,625	5,000	1,735	47.8	34.7
4.9. Troškovi DHL i EMS pošiljki		4,406	10,000	4,174	94.7	41.7
4.10. Troškovi platnog prometa		324,973	330,000	287,927	88.6	87.3
4.11. Toškovi provizije po osnovu ugovora o franšizingu		334,810	350,000	340,817	101.8	97.4
4.12. Toškovi naknade Agenciji za privremeno ustupanje radnika		78,461	75,000	32,412	41.3	43.2
4.13. Troškovi članarina		15,057	15,000	17,656	117.3	117.7
4.14. Troškovi licenci do 1 god.		255,799	258,500	239,066	93.5	92.5
	Licence do 1 godine	105,903	113,500	87,977	83.1	77.5
	Licenca - Agencija za tk i poštu	149,896	145,000	151,089	100.8	104.2
4.15. Troškovi poreza		637,401	625,000	641,036	100.6	102.6

	Porez na imovinu	123,928	130,000	126,822	102.3	97.6
	Carine	4		44		
	Naknade za putarinu, tur.taksa	19,273	20,000	12,239	63.5	61.2
	Ostali porezi i naknade-PDV	428,466	400,000	435,241	101.6	108.8
	Odloženi porezi	64,038	70,000	60,301	94.2	86.1
	Doprinos turističkoj organizaciji	1,692	5,000	6,389	377.6	127.8
4.16.	Ostali nematerijalni troškovi	45,278	77,000	38,914	85.9	50.5
	Takse (administrativne, sudske, registracione)	5,667	10,000	6,280	110.8	62.8
	Troškovi robne manipulacije	26,662	50,000	14,239	53.4	28.5
	Oglasi	2,901	4,500	716	24.7	15.9
	Usluge stud. i djač. zadruga	2,193	2,500	1,633	74.5	65.3
	Troškovi poklona i donacija	2,995		11,715		
	Sponzorstva - Odbor Direktora	1,500	5,000	500	33.3	10.0
	Sponzorstva (ostalo)	3,360	5,000	3,830	114.0	76.6
4.17.	Vrednosno prilagodjavanje zaliha	95,411	30,000	83,816	87.8	279.4
	Otpisi	95,411	30,000	83,816	87.8	279.4
4.18.	Rashodi iz ranijih godina	98,028	50,000	129,808	132.4	259.6
4.19.	Troškovi potencijalnih sumnjivih i spornih potraživanja	1,282,296		49,139	3.8	
4.20.	Ostali rashodi	136,827	173,700	72,608	53.1	41.8
	Organizacija skupova i seminara	14,994	25,000		0.0	0.0
	Posjete sajmovima i seminarima...	4,384	10,000	50	1.1	0.5
	Troškovi edukacije	7,958	20,000	6,501	81.7	32.5
	Izrade stručnih planova i analiza	71,920	85,000	30,361	42.2	35.7
	Stručna literatura	1,671	2,000	1,582	94.7	79.1
	Kliping, novine i časopisi	4,465	4,700	5,086	113.9	108.2
	Umnožavanje materijala	6,490	5,000	1,684	26.0	33.7
	Prevođenje i sl.	462	2,000	82	17.7	4.1
	Rekreacija radnika	10,000	10,000		0.0	0.0
	Ostalo	14483	10,000	27260.64	188.2	272.6
4.21.	Manjkovi	581		550		
4.22.	Trošak rezervacije po sudskim sporovima	93,151		46,982		
II.	FINANSIJSKI RASHODI	1,069	500	23,761	2,222.7	4,752.2
I.-III.	UKUPNI RASHODI	16,422,033	15,756,200	15,256,685	92.9	96.8

Ostvareni rashodi u 2020. godini iznose 15.256.685€ i manji su za 7,1% u odnosu na prethodnu godinu, a 3,2% u odnosu na plan. Imajući u vidu trenutni privredni ambijent koji utiče i na poštansko poslovanje odgovorno se pristupilo praćenju troškova i njihovo smanjenje doprinjelo je pozitivnom finansijskom rezultatu.

DIREKTNI TROŠKOVI ROBE I MATERIJALA

Ostvareni direktni troškovi robe i materijala u 2020. godini iznose 1,123,797€ i veći su za 6,1% u odnosu na prethodnu godinu, a 6,4% manji u odnosu na plan. U okviru ove grupe troškova povećanje bilježimo kod troškova:

- ✓ nabavne vrijednosti prodate robe - veći broj izdatih sertifikata je uticao na povećanje troškova usluga izdavanja digitalnih sertifikata,
- ✓ poštanski materijal (obraci) - 5,3% manji u odnosu na prošlu godinu, a 3,5% veći u odnosu na plan,
- ✓ režijskog materijala - 2,9% veći u odnosu na prošlu godinu i 5,6% u odnosu na plan zbog većih troškova kancelarijskog materijala i troškova za održavanja čistoće.

Troškovi goriva su manji za 3,3% u odnosu na prošlu godinu, a 9,2% u odnosu na plan, zbog niže cijene goriva.

TROŠKOVI ZAPOSLENIH

Troškovi zaposlenih za 2020. godinu iznose 10,374,738€ i za 0,7% su veći u odnosu na 2019. godinu, a manji za 3,5% u odnosu na plan.

U ovoj grupi bilježimo povećanje troškova zarada sa porezima i doprinosima koji se odnose na zaposlene na neodređeno vrijeme i to u odnosu na prošlogodišnji period za 21,4% i 15,3% u odnosu na plan. Ovo povećanje rezultat je prijema radnika u stalni radni odnos na upražnjena radna mjesta, odnosno smanjenja broja radnika koji su angažovani posredstvom agencija u prvom kvartalu ove godine.

Ostali lični rashodi veći su za 56,7% u odnosu na prošlogodišnji period i manji za 25% u odnosu na plan. Ovo povećanje uslovljeno je većim troškovima za isplatu zimnice, a odnosi se na zaposlene koji su tokom 2020. godine stekli status stalno zaposlenih Pošte Crne Gore. Iznos za isplatu zimnice za ove zaposlene planiran je u okviru troška zarada zaposlenih angažovanih posredstvom agencija za 2020. godinu.

Troškovi ugovora o djelu bilježe značajan rast u odnosu na isti period prošle godine, kao i u odnosu na planirani nivo. Postojeća epidemiološka situacija uticala je da određeni broj stalno zaposlenih i zaposlenih preko agencija bude na plaćenom odsustvu. Radi obezbjeđenja nesmetanog funkcionisanja tehnoloških procesa rada bilo je neophodno dodatno angažovanje radnika.

Troškovi službenih putovanja manji su za 31,8% u odnosu na prošlu godinu i 34,3% u odnosu na plan.

TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Ukupni troškovi amortizacije i rezervisanja za 2020. godinu iznose 644,395 € i odnose se na troškove amortizacije nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja u iznosu od 586,304€ i troškove rezervisanja za naknade zaposlenih u iznosu od 58,091€ na osnovu izvještaja ovlašćenog aktuara.

OSTALI POSLOVNI RASHODI

Ostali poslovni rashodi su u 2020. godini manji za 31,1% u odnosu na prethodnu godinu i 3,7% u odnosu na plan.

Uzimajući u obzir najveće učešće u strukturi ostalih poslovnih rashoda, smanjenje bilježimo kod sljedećih troškova:

- ✓ neproizvodnih usluga - manji su za 55,5% u odnosu na isti period prošle godine, a 26,8% u odnosu na plan,
- ✓ troškovi platnog prometa - manji su za 11,4% u odnosu na prošlogodišnji period, a 12,7% u odnosu na plan i
- ✓ ostali nematerijalni troškovi – manji su za 14,1% u odnosu na prošlu godinu, a 49,5% u odnosu na plan.

9.3. REZULTAT POSLOVANJA

POZICIJA	Ostvarenje 2019.	Plan 2020	Ostvarenje 2020.	Index 19/18	Index 19/pl19
Ukupni poslovni prihodi	16,428,105	17,066,500	16,066,502	97.8	94.1
Troškovi robe i materijala	1,058,885	1,200,200	1,123,797	106.1	93.6
Troškovi zaposlenih	10,305,055	10,747,300	10,374,738	100.7	96.5
Amortizacija	575,222	600,000	644,395	112.0	107.4
Ostali poslovni rashodi	4,481,803	3,208,200	3,089,994	68.9	96.3
Profit od poslovne aktivnosti	7,140	1,310,800	833,578		
Neto finansijski prihodi/rashodi	3,842	0	8,550		
Neto GUBITAK / PROFIT	10,982	1,310,800	842,128		

Rezultat poslovanja Pošte za 2020. godinu iskazan je kroz pokazatelje o prihodima i rashodima i ostvarenu dobit u iznosu od 842.128€.

9.4. TROŠAK UNIVERZALNOG SERVISA

Ovdje posebno ukazujemo na probleme koje Pošta ima u vezi sa naplatom troška univerzalnog servisa koji datiraju od 2010. godine uz naznaku da je deficit univerzalnog servisa za 2009. godinu naplaćen. Ukupna potraživanja od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost po osnovu deficita univerzalnog servisa iznose **11.313.635€** i to:

- 2010. godina	1.639.702€	- 2013. godina	985.105€	- 2016. godina	586.107€
- 2011. godina	1.814.538€	- 2014. godina	527.884€	- 2017. godina	2.309.991€
- 2012. godina	1.618.970€	- 2015. godina	685.290€	- 2018. godina	1.146.048€

Iznos potraživanja za 2010. godinu saglasno tada važećem Zakonu o poštanskim uslugama, Agencija je bila u obavezi da uplati iz kompenzacionog fonda, a ukoliko u njemu nema dovoljno sredstava predviđeno je da se nedostajući iznos nadoknađuje iz sredstava Državnog budžeta. Iznos novca u kompenzacionom fondu, kako nas je obavjestila Agencija bio je nedovoljan i ostala je obaveza da se nedostajuća sredstva nadoknade iz sredstava Državnog budžeta. Kako se navedeno nije naplatilo Pošta je bila prinuđena da pokrene odgovarajuće postupke sudskim putem.

Navedeni problem je uvećan kada je Agencija rješenjima od 25.07.2013. godine odbila zahtjev Pošte za verifikaciju obračuna za 2011. i 2012. godinu sada već saglasno novom Zakonu o poštanskim uslugama prema kojem se gubici u obavljanju poštanske usluge pokrivaju iz kompenzacionog fonda Agencije i iz sredstava Agencije. Takođe, Agencija je odbila zahtjev Pošte za verifikaciju obračuna neto troška univerzalnog servisa za 2013., 2014. i 2015. godinu.

Zbog navedenih okolnosti Pošta je bila prinuđena da pokrene postupke za naplatu potraživanja sudskim putem. O kompletnoj problematici u više navrata su obavještavani resorno Ministarstvo i Ministarstvo finansija i dati su određeni predlozi za razrješenje ovog problema.

Upravni sud je za 2012. godinu donio tri presude kojima je poništavao Rješenja Agencije vezano za verifikaciju neto troška univerzalnog servisa. Međutim, 30.10.2016. godine Upravni sud, u ponovnom postupku, donosi presudu kojom se tužba Pošte Crne Gore vezana za trošak univerzalnog servisa za 2012. godinu odbija kao neosnovana. Pošta podnosi zahtjev Vrhovnom sudu za vanredno preispitivanje sudske odluke. Vrhovni sud odbija pomenuti zahtjev, nakon čega Pošta Crne Gore podnosi žalbu Ustavnom sudu.

Upravni sud je za 2013. godinu nakon dvije presude u korist Pošte Crne Gore donio presudu kojom se odbija tužba Pošte Crne Gore. Dalje postupanje se ogleda u podnošenju zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Potraživanje po osnovu obračuna troška univerzalnog servisa za 2017. godinu u iznosu od 2.309.991€ odnosi se na potraživanje od Agencije za neto trošak univerzalnog servisa za 2017. godinu, koji je urađen je primjenom Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora i isti je dostavljen Agenciji na verifikaciju. Kako je Agencija odbila verifikaciju obračuna neto troška univerzalnog servisa bez obrazloženja stavki koje su poslužile kao osnov za odbijanje Pošta je u julu 2018. godine pokrenula upravni spor pred nadležnim sudom.

Pošta Crne Gore je Agenciji za elektronske komunikacije dostavila zahtjev za verifikaciju neto troška za 2019. godinu. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-2694/19 od 19.11.2020. godine utvrdila neto trošak pružanja univerzalne poštanske uslugekoji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2019. godinu u iznosu 301.596,54 €.

Društvo treba u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 037/17 od

14.06.2017., 008/19 od 6.02.2019., 075/20 od 26.07.2020. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da:

- do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u,
- do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika, a
- do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

Društvo ima obavezu u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 052/16) da do 31.03. preda finansijske iskaze Poreskoj upravi za prethodnu godinu tj. 2020. godinu.

Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) za 2020. godinu po osnovu projekcije neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu, a na osnovu činjenice da je Agencija utvrdila i verifikovala iznos za prethodnu godinu.

Pošta Crne Gore AD Podgorica

Broj 00020-10529/2

Podgorica, 26. 05. 2021 20 god.

MV Konsalt d.o.o.

Revizija finansijskih iskaza i konsalting

“POŠTA CRNE GORE” A.D. PODGORICA

Finansijski izvještaji na dan
31.decembar 2020. godine
i Izvještaj nezavisnog revizora

U Podgorici, 25.05.2021. godine

“POŠTA CRNE GORE” A.D. PODGORICA

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU**

SADRŽAJ	Strana
Izjava o odgovornosti rukovodstva	3
Izvještaj revizora	4-8
Finansijski iskazi:	
Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine	
Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine	
Iskaz o tokovima gotovine u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine	
Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine	
Napomene uz finansijske iskaze	
Izvještaj menadžmenta	

„MV Konsalt“ d.o.o. Podgorica

Ova izjava se daje u vezi sa revizijom finansijskih iskaza „Pošta Crne Gore“ a.d. Podgorica na dan 31.12.2020. godine za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski iskazi realno i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje „Pošta Crne Gore“ a.d. Podgorica na dan 31. decembra 2020. godine, rezultate poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i propisima Crne Gore.

Prihvatamo našu odgovornost za istinit i objektivan prikaz finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Prema našem najboljem znanju i uvjerenju, ovim potvrđujemo sledeće:

1. Rukovodstvo i lica koja imaju značajnu ulogu u internom sistemu kontrole ili lica koja mogu imati materijalno značajan uticaj na računovodstvene izveštaje nijesu bila uključena u nezakonite radnje.
2. Stavili smo vam na raspolaganje sve poslovne knjige i potkrepljujuću dokumentaciju i sve zapisnike sa sednica Organa upravljanja i rukovođenja odbora direktora za kalendarsku 2020. godinu i period do završetka revizije.
3. Potvrđujemo sveobuhvatnost informacija datih u pogledu identifikovanja povezanih subjekata.
4. U finansijskim iskazima nema materijalno značajnih pogrešnih iskazivanja ili propusta.
5. Društvo je postupalo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora koji bi, u slučaju nepridržavanja, mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske iskaze. Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima zakonodavnih i izvršnih organa koji bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske iskaze.
6. Prikazali smo sve nastale, kao i potencijalne obaveze.
7. Nemamo planove niti namjere koje bi mogle da materijalno značajno izmijene knjigovodstvenu vrijednost ili klasifikaciju sredstava i obaveza prikazanih u finansijskim iskazima.
8. Društvo ima nesporno vlasništvo nad imovinom koja je prikazana u finansijskim iskazima i nema zaloga niti drugih tereta nad bilo kojim sredstvima Društva, osim prezentovanih.
9. Nije bilo događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekcije ili objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili u napomenama uz njih.
10. U sastavljanju finansijskih izveštaja, odgovorni smo za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem u narednoj godini. Akcionari su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izveštavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

U ime rukovodstva Društva,

Dragan Tufegdžić, VD izvršnog direktora

Podgorica, 26. maja 2021. godine

AKCIONARIMA "POŠTA CRNE GORE" A.D. PODGORICA*Mišljenje sa rezervom*

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza „Pošta Crne Gore“ a.d. Podgorica (u daljem tekstu Društvo) – Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2020 godine, Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha za period 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, Iskaz o tokovima gotovine u periodu 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske iskaze.

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u dijelu izvještaja Osnove za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski iskazi, u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju istinit i objektivan prikaz finansijskog stanja „Pošte Crne Gore“ a.d. Podgorica na dan 31.12.2020. godine i poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2020. – 31.12.2020. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnove za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 15. i 16. uz finansijske iskaze, potrebno je uraditi procjenu nepokretnosti i opreme, u skladu sa MRS 16., obzirom da je ista poslednji put izvršena radi transformacije Društva 30.09.2010. godine od strane nezavisnog procjenjivača. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16. koji se odnosi na fer vrijednost nekretnina i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine kao i obezvređenje sredstava u skladu sa MRS 36.

2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 19. uz finansijske iskaze, Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) po osnovu obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu u iznosu 301.597 € - identičan iznos kojeg je EKIP verifikovala u 2019. godini. Naime, Društvo treba u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama („Službeni list Crne Gore“, br. 057/11 od 30.11.2011, 055/16 od 17.08.2016, 055/18 od 01.08.2018) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 008/19 od 6.02.2019. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da: do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u; do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika a do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom. U toku je proces obračuna neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge zasnovan na dosljednoj primjeni i utemeljenim načelima troškovnog računovodstva za obračun neto troška a u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama.

3. Kao što je objelodanjeno u Napomenama 22. i 23. uz finansijske iskaze, u knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2020. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u postupak restrukturiranja Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenosjenjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstava i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2020. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Zbog značaja prethodno navedenih pitanja i njihovih ptericijalnih uticaja na bilans uspjeha i bilans stanja naše mišljenje je s rezervom.

Predmetna revizija je usklađena s Međunarodnim standardima revizije (ISA) i saglasno s Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA). Naša odgovornost, saglasno Međunaronim standardima revizije (ISA), je opisana u odeljku „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja“. Nezavisnost i drugi etički standardi su u potpunosti zadovoljeni u odnosu na Društvo, na koji način su ispunjene zahtijevane etičke odgovornosti u ovoj reviziji.

Smatramo da revizija koju smo izvršili obezbeđuje pouzdanu bazu informacija, saznanja i ocjena o finansijskim iskazima koji su bili predmet revizije za dato mišljenje.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su bila po našem profesionalnom prosuđivanju, od najvećeg značaja za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno pitanja revizije	Kako smo adresirali ključno pitanja revizije
Priznavanje prihoda (tačnost evidentiranja prihoda), Napomena 4. uz finansijske iskaze	
Društvo u značajnom iznosu ostvaruje prihode od pružanja usluga i prodaje robe. Stoga smatramo da su prihodi od izvršenih usluga i prodaje robe kao i odgovarajuća potraživanja po istim ključno pitanje u reviziji. Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje prihoda su objelodanjene u Napomeni 3.l.	Obezbijedili smo razumijevanje procesa vezanih za priznavanje prihoda. Sproveli smo testove kontrola povezanih sa prihodima od prodaje kroz provjeru dizajna i efikasnosti relevantnih kontrola vezanih za prihode od prodaje. Takođe, sproveli smo suštinske analitičke procedure vezane za značajne vrste prihoda, kao i specifične procedure kako bismo se uvjerali u tačnost i kompletnost priznatih prihoda. - obavljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako bi se zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period; - testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i naplate istih, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa - pregled objelodanjenih napomena.

Odgovornost menadžmenta za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled kriminalnih radnji ili grešaka.

Ovaj okvir se bazira na odredbama nacionalnog zakonodavstva i primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

U sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, sa objelodanjivanjem, gdje je to primjenjivo, činjenica, koje se odnose na stalnost poslovanja i korišćenja ovog načela kao osnove finansijskog izvještavanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi njegovo poslovanje, ili ako nema mogućnost da poslovanje nastavi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizara za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je da steknemo razumnu osnovu za uverenje o tome da li finansijski izveštaji u cjelini ne sadrže materijalno značajnu grešku, nastalu usled kriminalne radnje ili greške i da izdamo izveštaj revizije koji sadrži naše mišljenje. Razumna osnova za uvjerenje pruža značajan nivo sigurnosti, ali ne garantuje da revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije može uvijek da pronađe materijalno značajnu grešku ukoliko ona postoji. Ovakvi propusti mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške, i smatraju se materijalno značajnim, ukoliko pojedinačno ili ukupno, mogu da utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima, mi sprovodimo profesionalno rasuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam kroz proces revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajne greške u finansijskim izvještajima, nastale usled kriminalne radnje ili greške, pripremamo i izvodimo revizijske procedure kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neidentifikovanja materijalno značajne greške usled kriminalne radnje je veći nego usled greške, jer kriminalna radnja može da uključuje falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešna tumačenja i zaobilaženje internih kontrola,
- stičemo razumijevanje internih kontrola značajnih za reviziju kako bi pripremili revizijske procedure prikladne okolnostima, ali ne sa svrhom izražavanja mišljenja o sistemu internih kontrola Društva,
- procjenjujemo adekvatnost usvojenih računovodstvenih politika i ispravnost računovodstvenih procjena od strane rukovodstva i sa njima povezanih obelodanjivanja,
- izvodimo zaključak o prikladnosti računovodstvenog sistema vođenog u skladu sa principom stalnosti poslovanja od strane rukovodstva. Takođe, na osnovu pribavljenih dokaza izvodimo zaključke o očuvanju načela stalnosti poslovanja i da li postoji njegova ugroženost. Ukoliko utvrdimo da postoji materijalno značajna nesigurnost u pogledu očuvanja ovog načela, obavezni smo da istaknemo u našem izvještaju pripadajuća objelodanjivanja u finansijskim izvještajima, ili, ako takva objelodanjivanja nisu prikladna, modifikujemo naše mišljenje po tom osnovu. Naši zaključci se temelje na pribavljenim revizijskim dokazima do datuma našeg izveštaja, ali budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati nemogućnost Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti,
- ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i pripadajuća objelodanjivanja, kao i da li finansijski izvještaji predstavljaju nastale transakcije i događaje na način koji ispunjava fer prezentaciju,
- komuniciramo sa licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, o planiranom obimu i vremenu vršenja revizije, kao i o značajnim nalazima revizije, uključujući značajne propuste u sistemu interne kontrole koje utvrdimo u toku revizije,
- takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Izveštaj o ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Društvo je obavezno da sastavi i objavi Izveštaj menadžmenta a Zakonom o reviziji je utvrđena obaveza eksternog revizora da izveštava revizorski odbor pravnog lica o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

Izveštaj menadžmenta

Izvršili smo pregled Izveštaja menadžmenta. Menadžment Društva je odgovoran za pripremanje ovog izveštaja u skladu sa važećim propisima Crne Gore. Naša odgovornost je da ocijenimo da li je Izveštaj menadžmenta usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu, da li postoje značajni pogrešni iskazi u tom izveštaju, te da li je izveštaj pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Naše procedure u vezi Izveštaja menadžmenta bile su ograničene na procenjivanje da li su finansijske informacije prikazane u tom izveštaju usklađene sa godišnjim finansijskim izveštajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u Izveštaj menadžmenta koje proizilaze iz nerevidiranih finansijskih ili drugih izveštaja.

Prema našem mišljenju, finansijske informacije prikazane u Izveštaju menadžmenta, po svim materijalno značajnim aspektima usklađene su sa finansijskim izveštajima na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine.

Na osnovu razumijevanja i poznavanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenih tokom naše revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni iskazi u Izveštaju menadžmenta.

Prema našem mišljenju, Izveštaj menadžmenta je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Izvršili smo pregled Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ove izjave. Naša odgovornost je da izvršimo reviziju dijelova Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja iz člana 14. Zakona o računovodstvu.

Po našem mišljenju, informacije prikazane u navedenom dijelu Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa informacijama u Izveštaju menadžmenta.

Izveštaj revizorskom odboru o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije

U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da revizorski odbor Društva izvijestimo o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole. Društvo nije izvršilo imenovanje revizorskog odbora, odnosno, Vlada Crne Gore, kao vlasnik kapitala Društva, nije još uvijek verificovala predložene članove revizijskog odbora od strane Odbora direktora Društva. Stoga, zaključke i mišljenje o ključnim pitanjima koja proizilaze iz provedene revizije odnosno poseban izveštaj nijesmo bili u situaciji da dostavimo revizorskom odboru Društva i u vezi s tim ne izražavamo bilo kakve rezerve u našem revizorskom izveštaju.

U Podgorici, 26.05.2021. godine

MV Konsalt d.o.o. Podgorica

Ulica Slobode 26, Podgorica

Milica Vuković, ovlašćeni revizor

Licenca Ministarstva finansija Crne Gore 0042

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

Broj iskaza

79444/2020

Popunjava pravno lice
Matični broj: 02867940 Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava: Vanja Milosević
Naziv: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA
Sjedište: SLOBODE I, PODGORICA, CRNA GORA

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201	4.	14601630	15591331
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204	5.	1464873	836772
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		855730	566150
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		609143	270622
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		4533802	4476226
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	209	6.(a)	1123797	1058885
53, 54 i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	6.(b)	3410005	3417341
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		10374738	10305055
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	7.(a)	6697328	7249655
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213	7.(b)	3677410	3055400
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		753738	631569
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		1705414	1378168
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		1218258	1045663
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217	8.	76230	86990
580, 581, 582, 589(dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			

584, 589(dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	219		76230	86990
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	9.	138714	206358
	1. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		943019	1353474
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		7569	476
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229	10.	7569	476
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		24741	4435
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233	11.	24741	4435
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine (235 -236)	234		-49139	-1282296
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine	235			

583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine	236	12.	49139	1282296
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		23761	1069
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240	13.	23761	1069
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		-40590	-1278454
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		902429	75020
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		902429	75020
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		60301	64038
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		60301	64038
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		842128	10982
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			

333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom/ (249-258)	259			
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	260		842128	10982
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG” broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Datum prijema 26.05.2021.

Datum obrade 26.05.2021.

Datum štampe 26.05.2021.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Vanja Milosević

Vanja Milosević

Odgovorno lice

M.P.

Dragan Tufegdžić

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2020. godine

Broj iskaza

79444/2020

Popunjava pravno lice
Matični broj: 02867940 Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava: Vanja Milosević
Naziv: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA
Sjedište: SLOBODE 1, PODGORICA, CRNA GORA

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		30641860	30465566	
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	15.	378212	311226	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		378212	311226	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	16.	30263648	30154340	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		27802220	27950956	
023	2. Postrojenja i oprema	010		1330812	1290214	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		160455	108942	
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		160455	108942	
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015		970161	804228	
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016				

030, 039 (dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033 (dio ,039 (dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031 (dio ,032 (dio ,039 (dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033 (dio ,039 (dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031 (dio ,032 (dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032 (dio ,034,0 35,036, 039 (dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038,03 9(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		12217637	11581743	
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	17.	312070	177850	
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027		123807	88617	
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029		65716	58201	
15	4. Dati avansi	030		122547	31032	
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		3277293	3560665	
202,20 3,209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	18.	2518975	3173519	
200,20 9(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201,20 9(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035	19.	758318	387146	
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036				

27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037		5917	20197	
21, 22 ,osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		752401	366949	
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039			370700	
236 (dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041				
23 osim 236 (dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042			370700	
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	20.	8628274	7472528	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045	21.	174912	323674	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		43034409	42370983	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		39197698	38355570	
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	22.	35331033	35331033	
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	23.	331538	333740	
321	1. Zakonske rezerve	106				
322 (dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322 (dio)	3. Druge rezerve	108				

330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		331538	333740	
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	24.	3535127	2690797	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		2692999	2679815	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113		842128	10982	
350	3. Gubitak ranijih godina	114				
351	4. Gubitak tekuće godine	115				
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		650287	597764	
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	25.	611788	597764	
404 (dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		409854	402716	
400 (dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		201934	195048	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		38499		
414, 415	1. Dugoročni krediti	123				
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124		38499		
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125	27	420098	359797	

495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126				
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		2433816	2779725	
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128				
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		2433816	2779725	
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio), 426 i 429 (dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130				
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) i 429 (dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131	28.	13962	15624	
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	29.	1189050	1128498	
433, 434, 440- 449	4. Obaveze prema dobavljačima	133		535607	689975	
439 (dio)	5. Obaveze po mjenicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		695197	945628	
439 (dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	31.	695197	945628	
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140				
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				

427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495 (dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143	32.	332510	278127	
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		43034409	42370983	

Obrazac uskladen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU
EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Datum prijema 26.05.2021.

Datum obrade 26.05.2021.

Datum štampe 26.05.2021.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Vanja Milosević

Milosevic Vanja

Odgovorno lice

M.P.

Dragan Tufegdžić

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE - direktna metoda

u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

Broj iskaza

79444/2020

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02867940	Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava: Vanja Milosević	
Naziv: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA	
Sjedište: SLOBODE 1, PODGORICA, CRNA GORA	

Pozicija	Red. br	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	17052167	16888133
1. Prodaja i primljeni avansi	302	16725709	16883440
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	24861	4693
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	301597	
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	15687302	15148448
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	4829859	4665138
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	10855608	10483018
3. Plaćene kamate	308	1835	292
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310		
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1364865	1739685
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	370700	
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315	370700	
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	565349	644960
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	565349	644960
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I -II)	322	-194649	-644960
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327		9143

1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	329		
3. Finansijski lizing	330		9143
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332		-9143
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	1170216	1085582
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	7472528	6386781
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335	7450	218
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336	21920	53
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	8628274	7472528

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U PODGORICI

Datum prijema 26.05.2021.

Datum obrade 26.05.2021.

Datum štampe 26.05.2021.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Vanja Milosević

Vanja Milosevic

Odgovorno lice

M.P.

Dragan Tufegdžić

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

Broj iskaza

79444/2020

Popunjava pravno lice
Matični broj: 02867940 Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava: Vanja Milosević
Naziv: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA
Sjedište: SLOBODE 1, PODGORICA, CRNA GORA

Po zic ija	Opis	Red broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red broj	Ostali kapital	Red broj	Neplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red broj	Emisiona premija (rn 320)	Red broj	Rezerve (rn 321, 322)	Red broj	Revaloriza cione rezerve (grupa 33)	Red broj	Neraspore dena dobit (grupa 34)	Red broj	Gubitak (grupa 35)	Red broj	Otkupljene sopstvene akcije udjeli rn 237)	Red broj	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6 +7+8-9-10)
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1.	Stanje na dan 01.01. _____ godine	401	35331033	410		419		428		437		446	342545	455	2671010	464		473		482	38344588
2.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447	-8805	456	19787	465		474		483	10982
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01. _____ godine (r.br. 1+2)	403	35331033	412		421		430		439		448	333740	457	2690797	466		475		484	38355570
4.	Neto promjene u _____ godini	404		413		422		431		440		449		458		467		476		485	
5.	Stanje na dan 31.12. _____ godine (r.br. 3+4)	405	35331033	414		423		432		441		450	333740	459	2690797	468		477		486	38355570
6.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460		469		478		487	
7.	Korigovano početno stanje na dan _____ godine (r.br. 5+6)	407	35331033	416		425		434		443		452	333740	461	2690797	470		479		488	38355570

8.	Neto promjene u godini	408		417		426		435		444		453	-2202	462	844330	471		480		489	842128
9.	Stanje na dan 31.12. godine (r.br. 7+8)	409	35331033	418		427		436		445		454	331538	463	3535127	472		481		490	39197698

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG” broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Datum prijema 26.05.2021.

Datum obrade 26.05.2021.

Datum štampe 26.05.2021.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Vanja Milosević

Vanja Milosevic

Odgovorno lice

M.P.

Dragan Tufegdžić

Dragan Tufegdžić

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31.12.2020. godine

U Podgorici, maj 2021. godine

1. Djelatnost i organizacija

Pošta Crne Gore a.d. Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) samostalna je organizaciona, ekonomska i poslovna cjelina, koja vrši svoju funkciju na cijeloj teritoriji Crne Gore. Osnovana je 31.12.1998. godine Odlukom Vlade Crne Gore, po posebnom programu transformacije Javnog preduzeća PTT Saobraćaja Crne Gore i Odlukom upravnog odbora JP PTT Saobraćaja Crne Gore o podjeli Preduzeća na Društvo sa ograničenom odgovornošću „Pošta Crne Gore“ i Akcionarsko društvo „Telekom Crne Gore“.

Podjela imovine, obaveza i kapitala izvršena je Diobenim bilansom JP PTT Saobraćaja Crne Gore, sa stanjem na dan 31.12.1998. godine.

Društvo „Pošta Crne Gore“ je registrovano kod Privrednog suda u Podgorici dana 31.12.1998. godine, što je upisano u Centralni registar ovog suda pod registarskim brojem Fi 5489/98. Usklađivanje sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br. 6/02) upisano je u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod brojem 00731164/001.

Vlada Crne Gore, na sjednici od 17.11.2011. godine, donijela je Odluku o restrukturiranju Pošte Crne Gore d.o.o., („Sl. list Crne Gore“, br. 58/2011), promjenom organizacionog oblika u akcionarsko društvo. Navedenom odlukom predviđeno je da Pošta Crne Gore kao akcionarsko društvo, danom registracije kod CRPS-a, preuzme cjelokupnu imovinu, prava i obaveze utvrđene Odlukom o usvajanju Izvještaja o poslovanju Pošte Crne Gore d.o.o. u periodu januar - septembar 2011. godine.

U skladu sa navedenom odlukom Vlade Crne Gore, te u skladu sa Odlukom o osnivanju jednočlanog akcionarskog društva Pošta Crne Gore Podgorica („Sl. list Crne Gore“, br. 60/11), Rješenjem Privrednog suda u Podgorici od 02.02.2012. godine, Pošta Crne Gore d.o.o. Podgorica, nakon sprovedenog postupka restrukturiranja, promjenom oblika organizovanja iz društva sa ograničenom odgovornošću u akcionarsko društvo, brisana je iz evidencije Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici, što je upisano u CRPS pod Registarskim brojem 5-0073164/16 od 02.02.2012. godine.

Rješenjem o restrukturiranju, donijetim od strane Privrednog suda u Podgorici 02.02.2012. godine, izvršena je registracija osnivanja Pošte Crne Gore a.d. Podgorica, što je evidentirano u Centralni registar ovog suda pod Registarskim brojem 4-000938/001.

Društvo obavlja djelatnost u skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom (koji je usvojen 17. novembra 2011. godine na sjednici Vlade Crne Gore), odnosno u skladu sa odredbama Zakona o poštanskim uslugama („Sl. list CG“, br.57/2011), koji je u primjeni od 09.11.2011. godine.

Osnovna djelatnost Društva je djelatnost pošta - šifra 5310.

1. Djelatnost i organizacija - nastavak

Pošta Crne Gore posluje kao samostalni poslovni subjekat od aprila 1999. godine, kada je do tada jedinstveno preduzeće JP PTT saobraćaja Crne Gore podijeljeno na Poštu Crne Gore d.o.o. i Telekom Crne Gore a.d. Odlukom Vlade Crne Gore sa sjednice održane 17.11.2011. godine Pošta Crne Gore je restruktuirana u jednočlano akcionarsko društvo sa potpunim Državnim vlasništvom.

Rješenjem broj 02/3-1/2-12 od 08.02.2012. godine izvršen je upis Društva u Registar emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za hartije od vrijednosti, pod Registarskim brojem 523. Rješenjem Poreske uprave, Područna jedinica Podgorica, broj 30/31-11056-3 od 06.02.2012. godine, Društvo je upisano u Registar obveznika za PDV. Poreski identifikacioni broj Društva je 02867940.

Ukupan kapital Društva iznosi 35.331.033 €, podijeljene na 258.437 akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti 136,71042 €. Akcije su obične (redovne), akcije sa pravom glasa i glase na ime. Jedini akcionar Društva sa 100% vlasništva ukupnog broja akcija je Vlada Crne Gore.

Vlada Crne Gore kao osnivač ima ovlašćenja Skupštine akcionara.

Organi Društva su Odbor direktora i izvršni direktor. Odbor se sastoji od pet članova, koje imenuje i razrješava Vlada Crne Gore. Funkcija predsjednika Odbora direktora obavlja se profesionalno, dok članovi Odbora svoju funkciju obavljaju bez radnog angažovanja (honorarno). Odluke Odbora direktora izvršavaju sekretar i izvršni direktor Društva. Izvršnog direktora imenuje Odbor direktora na period od četiri godine.

Društvo kao svoj dan slavi „15. decembar“, dan kada je 1913. godine Pošta Crne Gore izdala prvu poštansku marku.

Sjedište Društva je u Podgorici, ulica Slobode br.1.

Tokom 2020. godine izvršene su sledeće promjene u CRPS:

- dana 03.02.2020. godine registrovana je promjena podataka i to: promjena upis Sekretara Društva. Promjena je registrovana pod brojem 4-0009338/028,
- dana 18.03.2020. godine registrovana je promjena podataka i to: promjena i upis Izvršnog direktora. Promjena je registrovana pod brojem 4-0009338/029,
- dana 03.06.2020. godine registrovana je promjena podataka i to: upis upis lica za ovlašćenja u prometu u poštama na teritoriji opština Podgorica, Cetinje, Danilovgrad, Tuzi, Golubovci i Bijelo Polje.. Promjena je registrovana pod brojem 4-0009338/030,
- dana 07.10.2020. godine registrovana je promjena podataka i to: promjena

i upis revizora. Promjena je registrovana pod brojem 4-0009338/031,

- dana 09.11.2020. godine registrovana je promjena podataka i to: promjena i upis Statuta Društva - broj 07-4611 od 15.10.2020. godine. Promjena je registrovana pod brojem 4-0009338/032,
- dana 19.11.2020. godine registrovana je promjena podataka i to: promjena i upis članova Odbora direktora i Sekretara Društva. Promjena je registrovana pod brojem 4-0009338/033.

Djelatnost Društva:

- Pismo nosne usluge
- Paketske usluge
- Tiskovine
- Ekspres usluge
- Usluge kurirske službe
- Unutrašnji uputnički promet
- Međunarodni uputnički promet
- Usluge novčanog poslovanja
- Telegrafске usluge
- Telefonske usluge
- Direktna pošta
- Neadresirane pošiljke
- Web računi
- Usluge hibridne pošte
- Filatelija
- Post shop kao i
- Ostale usluge.

Društvo svoju djelatnost obavlja kroz organizacione cjeline i to: 6 direktorata u okviru kojih je 10 direkcija, Poštansko- logistički centar (PLC) i 7 Regionalnih centara Pošta, i to:

- Regionalni centar pošta Bar - za pošte na teritoriji opština Bar i Ulcinj;
- Regionalni centar pošta Budva - za pošte na teritoriji opština Budva i Kotor;
- Regionalni centar pošta Herceg Novi - za pošte na teritoriji opština Herceg Novi i Tivat;
- Regionalni centar pošta Podgorica - za pošte na teritoriji opština Podgorica, Tuzi, Danilovgrad i Cetinje;
- Regionalni Centar pošta Nikšić - za pošte na teritoriji opština Nikšić, Plužine, Šavnik, Žabljak i Pljevlja;
- Regionalni centar pošta Berane - za pošte na teritoriji opština Berane, Rožaje, Andrijevica, Petnjica, Plav i Gusinje;

- Regionalni centar pošta Bijelo Polje - za pošte na teritoriji opština Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin.

Pošta Crne Gore svoju djelatnost obavlja preko 156 pošta, od čega su 51 franšize.

Dostavnu mrežu Pošte čini 238 poštara i 44 dostavljača, koji svoju djelatnost obavljaju putem 44 dostavnih pošta. U navedenu mrežu nisu uračunate franšizne pošte.

Jedna pošta u prosjeku opslužuje 4.276 stanovnika, a površina koju pokriva jedna pošta je 95,26 km².

Korisnicima poštanskih usluga na raspolaganju je 142 poštanskih kovčežica i 1.133 poštanskih fakova.

Vlada Crne Gore je donijela Odluku broj 07-150 od 27.01.2017. godine o naknadama članovima Odbora direktora. Naknada za predsjednika Odbora direktora iznosi jednu prosječnu zaradu zaposlenih u Pošti u prethodnoj godini a naknada za članove iznosi 70 % prosječne zarade zaposlenih u Društvu u prethodnoj godini.

Odlukom Odbora direktora br. 00010-14709/5 od 28.11.2018. godine utvrđena je mjesečna zarada predsjednika Odbora direktora u visini od 3 prosječne neto zarade zaposlenih ostvarene u Pošti Crne Gore Ad.

Vlada Crne Gore je Rješenjem broj 07-5206/2 od 01.11.2018. godine imenovala članove Odbora direktora:

- Mirsad Džudžević (Predsjednik Odbora direktora)
- Dr. Jaho Pepić,
- Milan Martinović
- Aleksandar Ljumović i
- Branko Femić.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 - 4525 od dana 16.03.2020. godine imenovan je izvršni direktor dr Božidar Vuksanović.

Vlada Crne Gore je Rješenjem broj 07-3198/3 od 17.09.2020. godine imenovala članove Odbora direktora:

- Mirsad Džudžević (Predsjednik Odbora direktora)
- Faruk Kalač,
- Milan Martinović
- Aleksandar Ljumović i
- Branko Femić.

Nova sindikalna organizacija Društva je upisana u Registar reprezentativnih sindikata 20.12.2010. godine u knjigu broj I, na strani 152, pod rednim brojem 152 kao interesna organizacija zaposlenih – članova sindikata. Ovlašćeni predsjednik je Vratnica Vesna.

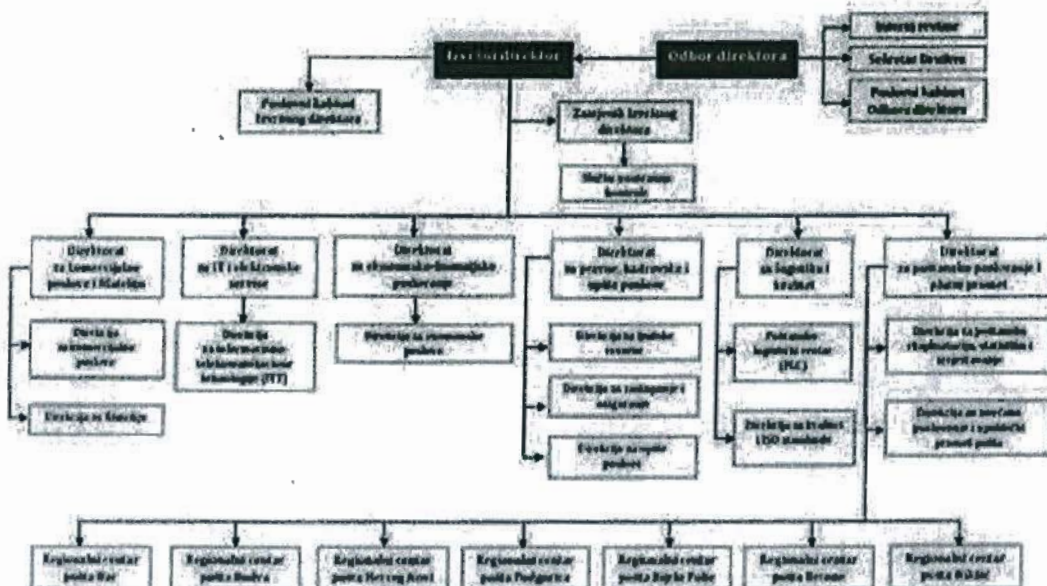
Društvo upošljava 910 zaposlenih na dan 31.12.2020. godine i to na neodređeno vrijeme, a 87 zaposlenih je angažovano na određeno vrijeme preko agencija za zapošljavanje (na dan 31.12.2019. godine broj zaposlenih je 645 i 326 angažovanih preko Agencije).

Finansijski iskazi su odobreni od strane VD izvršnog direktora dana 25.05.2021. godine.

Za obavljanje platnog prometa u zemlji Društvo ima sledeće transakcione račune:

- Prva banka CG a.d. Podgorica 535-5360-04,
- Crnogorska Komercijalna banka a.d. Podgorica 510-109-04,
- NLB Montenegro banka 530-7105-38,
- Hipotekarna banka a.d. Podgorica 520000000087210059,
- Erste banka 540-3163-65,
- kao i devizne račune kod istih banaka.

Organizaciona struktura Društva data je u grafikonu koji slijedi:

Odbor direktora je donio Odluku broj 00010-13193/2 od 21.08.2020. godine o usvajanju Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Društva broj 00010-13193. Ukupan broj izvršilaca je 926.

Izvršni direktor i predsjednik Nove sindikalne organizacije Društva su usvojili Kolektivni ugovor Društva broj 00020-822 od 28.01.2016. godine. Zarada zaposlog u bruto iznosu se utvrđuje na sledeći način: startni dio + koeficijent složenosti (uvećan za minuli rad) x obračunska vrijednost koeficijenta. Obračunska vrijednost koeficijenta u bruto iznosu na dan potpisivanja ugovora iznosi 145 €. Koeficijenti složenosti su u rasponu od 1,6-5.

Aneks Kolektivnog ugovora je zaključen dana 7.11.2017. godine – broj 00020-16036. Član 1. Anex-a navodi: "obračunska vrijednost koeficijenta u bruto iznosu u Pošti Crne Gore na dan potpisivanja Ugovora iznosi 159,50 €. U slučaju negativnog poslovanja Pošte, obračunska vrijednost koeficijenta u bruto iznosu biće utvrđena na iznos od 145 € koji iznos je bio važeći prije potpisivanja ovog Anex-a.

Aneks Kolektivnog ugovora je zaključen dana 7.05.2018. godine – broj 00020-5371. Član 1. Anex-a navodi: "U Kolektivnom ugovoru Pošte Crne Gore a.d. Podgorica br.00020-822 od 28.01.2016. godine u članu 25 stav 3 mijenja se i glasi: Visina zarade za radna mjesta članovima menadžmenta, direktora sektora, direktora samostalnih službi u sastavu Poslovnog kabineta izvršnog direktora i direktora Regionalnih centara pošta utvrđuje se aktom izvršnog direktora Pošte Crna Gora a.d. Podgorica – Odluka broj 00020-5442 od 8.05.2018. godine o koeficijentima složenosti za radna mjesta članova

menadžmenta, raspon koeficijenata od 7.05-9.65. (Odluka broj 00020-16022 od 7.11.2017. godine je bila na snazi do tada).

Odbor direktora je donio Odluku broj 00010-9789/11 od 30.07.2018. godine o izmjeni i dopuni Odluke o kriterijumima za ostvarivanje stimulativnog dijela zarade za zaposlene u Društvu – od 2% do 15 % u zavisnosti od visine ostvarenog mjesečnog rezultata poslovanja po zaposlenom.

Dana 31.05.2018. godine potpisan je Prilog Kolektivnog ugovora broj 00020-5371/3 od 31.05.2018. godine. Koeficijenti su u rasponu od 1.8-5.

Dana 06.03.2019. godine potpisan je Anex broj 00020-2852 Priloga Kolektivnog ugovora Pošte Crne Gore AD Podgorica br. 00020-5371/3 od 31.05.2018. godine. U članu 1. je navedeno da se vrši izmjena: kurir, šifra poslova 048, koeficijent složenosti 2,90.

Dana 01.07.2019. godine potpisan je Anex II broj 00020-8450/3 Priloga Kolektivnog ugovora Pošte Crne Gore AD Podgorica br. 00020-5371/3 od 31.05.2018. godine. U članu 1. je navedeno da se vrši izmjena: u tabelarnom prikazu pod rednim brojem 005 PR menadžer u koloni koeficijent briše „broj 5,0“.

Aneks V Kolektivnog ugovora je zaključen dana 10.09.2020. godine – br.00020-13932. Član 1. Anex-a navodi: „U Kolektivnom ugovoru Pošte Crne Gore a.d. Podgorica br.00020-822 od 28.01.2016. godine, br.00020-5371 od 07.05.2018. godine, br.00020-14740 od 28.11.2018. godine, br.00020-8450 od 01.07.2019. godine i br.00020-16902 od 27.12.2019. godine u članu 25 stav 3 mijenja se i glasi: Visina zarada za radna mjesta članova izvršnog menadžmenta, Glavnog savjetnika za međunarodne odnose i strateški razvoj, Savjetnika izvršnog direktora, Šefa kabineta, ujedno i službenika za zaštitu ličnih podataka, Savjetnika za finansijsko planiranje i upravljanje, Internog revizora, Načelnika direkcija, Načelnika u Poštanskom centru, Upravnika Regionalnog centra pošta Podgorica, Upravnika drugih Regionalnih centara pošta, Savjetnika u Poslovnom kabinetu Odbora direktora, Šefova samostalnih službi, PR menadžera, Šefa Službe za zastupanje u Direkciji za zastupanje i osiguranje i Pravnog zastupnika u Službi za zastupanje u Direkciji za zastupanje i osiguranje utvrđuje se aktom izvršnog direktora Pošte Crna Gora a.d. Podgorica.

Odbor direktora je donio Odluku o dopuni Odluke o utvrđivanju cijena komercijalnih poštanskih usluga i cijena ostalih usluga broj 00010-7322/4 od 8.06.2018. godine.

Odbor direktora je na sjednici održanoj dana 29.05.2019. godine usvojio Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Plan javnih nabavki za 2020. godinu - broj 00020-16822/5 od 17.01.2020. godine predviđa ukupnu vrijednost javne nabavke 5.260.259 € od čega 3.516.644 € - robe, 374.994 € - radovi i 1.368.621 € - usluge. Odluka odbora direktora broj 00010-16822/4 od 26.12.2019. godine o usvajanju Plana javnih nabavki.

Plan javnih nabavki za 2020. godinu - broj 00020-16822/6 od 02.03.2020. godine predviđa ukupnu vrijednost javne nabavke 5.260.259 € od čega 3.456.645 € - robe, 374.994 € - radovi i 1.428.620 € - usluge. Odluka odbora direktora broj 00010-3155/4 od 27.02.2020. godine.

Plan javnih nabavki za 2020. godinu - broj 00020-16822/7 od 21.07.2020. godine predviđa ukupnu vrijednost javne nabavke 3.717.859,38 € (PDV 780.750,62 €) od čega 2.304.956,18 € (PDV 484.040,82 €) - robe, 332.223,93 € (PDV 69.767,07 €) - radovi i 1.080.679,27 € - usluge (PDV 226.942,73 €). Odluka odbora direktora broj 00010-11338/2 od 15.07.2020. godine.

Uvidom u Izvještaj o svim realizovanim javnim nabavkama za 2020. godinu (brojevi 08030-3697/2 od 01.03.2020. godine, 08030-3697/3 od 01.03.2021. godine, 08030-3697/4 od 01.03.2021. godine, 08030-3697/5 od 01.03.2021. godine, 08030-3697/6 od dana 01.03.2021. godine, 08030-3697/7 od 01.03.2021. godine) koji su podnešeni Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, Direktoratu za politiku javnih nabavki, ukupne javne nabavke:

- Izvještaj o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, Obrazac A, ugovorena vrijednost sa porezom iznosi 1.211.293,66€ a procijenjena 1.227.000,00 €,
- Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke Obrazac 3, ugovorena vrijednost sa porezom iznosi 414.981,79 €,
- Statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama Obrazac 2, ugovorena vrijednost sa porezom iznosi 229.893,33 €,
- Izvještaj o sprovedenim hitnim nabavkama, Obrazac C, nije bilo sprovedenih hitnih nabavki,
- Izvještaj o sprovedenim nabavkama male vrijednosti, Obrazac B, ugovorena vrijednost sa porezom iznosi 121.156,47 € i
- Izvještaj o sprovedenim nabavkama male vrijednosti, Obrazac B, ugovorena vrijednost sa porezom iznosi 364.986,82 €.

Odbor direktora je 12.09.2017. godine donio Pravilnik za postupanje Pošte Crne Gore a.d. Podgorica prilikom sprovođenja postupka nabavke male vrijednosti – broj 00010-13643/4-2 primljenjivan je do juna 2020. godine.

U skladu sa članom 30. Zakona o reviziji („Sl.list CG“ br.001/17 od 9.01.2017. godine) Odbor direktora je na sjednici održanoj dana 16.03.2020. godine donio Odluku o predlogu obrazovanja Revizorskog odbora Društva broj 00010-4473/5 sa predlogom Odluke za osnivača – Vladu Crne Gore. Odbor direktora je na sjednici održanoj 11.12.2020. godine donio Odluku o imenovanju Revizorskog odbora Društva broj 00010-19242 sa predlogom Odluke za Osnivača – Vladu Crne Gore. Navedena akta su dostavljena Ministarstvu za ekonomski razvoj kao resornom ministarstvu Društva za Vladu Crne Gore. Do dana rada revizije nije imenovan Revizijski odbor Društva.

2. Osnova za sastavljanje finansijskih izvještaja

a) Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Finansijski iskazi zasnovani su na godišnjem računu sastavljenom u skladu sa važećim propisima Crne Gore i Međunarodnim računovodstvenim standardima, Zakonom o računovodstvu („Sl.list Crne Gore“, broj 052/16), Zakonom o reviziji RCG („Sl. list Crne Gore“, broj 001/17), Zakonom o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list RCG, broj 12/02, 40/08, 086/09, 040/11, 014/12, 061/13 i 055/16) i Zakonom o PDV-u („Sl. list RCG“ broj 65/01, 12/02 (ispravke), 38/02, 72/02, 21/03, 76/05 i 16/07....050/17).

Društvo vodi poslovne knjige u skladu sa zakonskim propisima u Crnoj Gori važećim do 31.12.2020. godine.

Tokom 2020. godine donešen je novi Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, kao i Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl.list Crne Gore“, broj 11/2020). U tom smislu uporedni podaci za 2019 godinu su reklasifikovani.

Na dan odobranja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda su u primjeni:

Standardi	Datum primjene za finansijske izvještaje koji počinju na ili nakon
Izmjene MRS 32 (Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza)	01.01.2014.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (Investicioni entiteti)	01.01.2014.
Izmjene MRS 36 (Objavlivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu)	01.01.2014.
Izmjene MRS 39 (Novacije derivata i nastavak računovodstva zaštite)	01.01.2014.
Izmjene MRS 39 (Definisani planovi primanja: Naknade zaposlenih)	01.07.2014.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2010-2012	01.07.2014.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2011-2013	01.07.2014.
IFRIC 21 – Dažbine	01.01.2014.
Izmjene MSFI 11 (Računovodstveni tretman spajanja ulaganja u zajedničke operacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 i MRS 38 (Razjašnjenje prihvatljive metode amortizacije i depresijacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 (Poljoprivreda; Plodonosne biljke)	01.01.2016.
Izmjene MRS 27 (Equity metoda u pojedinačnim finansijskim izvještajima)	01.01.2016.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2012-2014	01.01.2016.
Izmjene MRS 1 – Podsticanje objelodanivanja	01.01.2016.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 (Zavisni entitet: Primjena izuzeća od konsolidacije)	01.01.2016.
MSFI 14 – Regulisana vremenska razgraničenja	01.01.2016.

Izmjena MRS 12 (Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke)	01.01.2017.
Izmjene MRS 7 (Podsticanje objelodanivanja)	01.01.2017.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2017.
MSFI 9 – Finansijski instrumenti	01.01.2018.
MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima	01.01.2018.
Izmjene MRS 40 – Investicione nekretnine (Prenos investicionih nekretnina)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 2 – Plaćanje akcijama (Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja akcijama)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 4 – Ugovori o osiguranju (primjena MSFI 9)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Karakteritike plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2018.
IFRIC 22 – Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata	01.01.2018.

Godišnje unapređenje Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2018.
MSFI 16 – Lizing	01.01.2019.
IFRIC 23 – Neizvjesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobit	01.01.2019.
Godišnje unapređenje – Ciklus 2015-2017	01.01.2019.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Mogućnosti plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2019.
Izmjene MRS 19 – Primanje zaposlenih (Plan izmjena, ograničenja i poravnanja)	01.01.2019.
Izmjene MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima)	01.01.2019.

Novi Standardi i izmjene postojećih standarda koji su izdati:

Novi i izmijenjeni standardi	Datum stupanja na snagu
MSFI 17 – Ugovor o osiguranju	01.01.2021.
Izmjene MSFI 9, MRS 9 i MSFI 7 (Reforma uporedive kamatne stope)	01.01.2020.
Izmjene MSFI 3 – Poslovne kombinacije (Definicija poslovanja)	01.01.2020.
Izmjene MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (Definicija materijalnosti)	01.01.2020.
Konceptualni okvir u MFSI	01.01.2020.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Finansijski iskazi sastavljeni su po načelu istorijskog troška, odnosno

nabavne vrijednosti i cijene koštanja, modifikovanog po osnovu revalorizacije zemljišta i građevinskih objekata.

b) Koncept nastavka poslovanja

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo nastaviti svoje poslovanje i u budućnosti.

Podaci u Izvještaju za 2020. i 2019. godinu iskazani su u eurima.

3. Osnovne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2020. godinu su sljedeće:

(a) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez materijalnog obilježja.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja, imaju korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke je veća od 300 €.

Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno mjerenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrijeđenja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podliježu amortizaciji vrši se primjenom proporcionalnog metoda u roku od pet godina osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja, umanjena za preostalu vrijednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana i ako je vrijednost naknadnog izdatka veća od 300 €. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kome je nastao.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja koriguje se nabavna vrijednost.

(b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podliježu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, čiji korisni vijek trajanja je duži od godinu dana.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Ukoliko materijalno sredstvo ne ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

U nabavnu vrijednost, odnosno cijenu koštanja nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primjenu dopuštenog alternativnog postupka iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja i člana 41 ovog Pravilnika.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po modelu revalorizacije.

Nekretnine, postrojenja i opremu treba iskazati po procijenjenoj vrijednosti izvršenoj od strane nezavisnih ovlašćenih procjenjivača sa licencom a u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i vrši se u slučajevima kada njihova neto sadašnja vrijednost materijalno značajno odstupa od fer vrijednosti sredstva na dan bilansa stanja.

Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sve nekretnine, postrojenja i oprema koja pripadaju istoj grupi.

Efekti revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se srazmjerno i na nabavnoj i na ispravci vrijednosti (Alternativa: Efekti revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se tako da se ispravka vrijednosti eliminiše, odnosno svede na nulu, i time se nabavna vrijednost svede na poštenu vrijednost).

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana knjigovodstvena vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila da je primijenjen postupak iskazivanja po poštenoj (fer) vrijednosti na dan bilansa stanja. Učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se revalorizuju. Kada se fer vrijednosti revalorizovanog sredstva bitno razlikuje od njegove knjigovodstvene vrijednosti, potrebna je dalja revalorizacija. Kod onih nekretnina, postrojenja i opreme kod kojih su kretanja fer vrijednosti neznatna i materijalno neznatna, nije potrebno vršiti često revalorizovanje. Umjesto toga, dovoljno je da se stavke nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju na svakih pet godina.

Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sve nekretnine, postrojenja i oprema koja pripadaju istoj grupi. Efekti revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se srazmjerno i na nabavnoj i na ispravci vrijednosti. (Alternativa: efekti revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se tako da se ispravka vrijednosti eliminiše, odnosno svede na nulu, i time se nabavna vrijednost svede na poštenu vrijednost).

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva. U toku vijeka upotrebe sredstva, sa njegove revalorizacione rezerve prenosi se na neraspoređenu dobit ranijih godina iznos koji odgovara razlici između obračunate godišnje amortizacije i amortizacije koja bi bila obračunata da je za to sredstvo primijenjen troškovni model. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom proporcionalnog (linearnog) metoda.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti, u skladu sa MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema".

Vrijednost novog dijela stavke nekretnina, postrojenja i opreme uključuje se u nabavnu vrijednost nakon isknjižavanja zamijenjenog dijela. Odstranjeni dio se rashoduje po procijenjenoj vrijednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrijednost. Naknadni troškovi, troškovi zamjene dijelova postrojenja i opreme (ugradnja novih rezervnih dijelova), troškovi značajnih adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti postrojenja i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih dijelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme i postrojenja, smatraju se rashodom perioda u kome su nastali.

Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima radi obavljanja djelatnosti priznaju se i iskazuju se na posebnom računu kao osnovna sredstva pod uslovom da su ispunjeni uslovi za priznavanje iz stava 1 ovog člana. Amortizacija ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima vrši se na osnovu procijenjenog vijeka korišćenja koji je utvrđen ugovorom sa vlasnikom tih sredstava.

Prilikom prodaje ili rashodovanja revalorizovanih nekretnina, postrojenja i opreme pozitivan efekat revalorizacije koji ostaje kao revalorizaciona rezerva datog sredstva se prenosi direktno na neraspoređenu dobit odnosno akumulirani gubitak. Prenos sa revalorizacionih rezervi vrši se i u slučaju kada se sredstvo rashoduje. U skladu sa mišljenjem Poreske uprave, revalorizacija nekretnina i opreme ne iziskuje usklađivanje poreske osnovice sredstva u prijavi poreza na dobit.

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljene nakon procjene treba iskazati po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini faktorna vrijednost sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se knjiži na teret ostalih rashoda.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenu za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnim metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljene nekretnine, postrojenja i opremu, odnosno obračunom na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostale nekretnine i opremu.

Stope amortizacije koje su u primjeni su:

Sredstva	Stopa amortizacije (u %)
Građevinski objekti od betona	1 - 12
Montažni objekti	1,90 - 20
Transportna sredstva	5-20
Oprema (računari, štampači,...)	4 - 20
Alati i sredstva za rad	10
Kancelarijski namještaj	6,66 - 10
Protivpožarna sredstva	20
Inventar	20

U skladu sa članom 13. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl.list CG br. 80/2004 i 40/2008...055/16) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za sva ostala osnovna sredstva primjenom degresivnog metoda za cijelu godinu bez obzira na datum aktiviranja.

(b) 1 Obezvrjeđenje vrijednosti imovine

Društvo na dan bilansa stanja procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je vrijednost nekog sredstva umanjena. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknativa vrijedost imovine za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti. Nadoknativa vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća.

Obezvrjeđenje se priznaje kao rashod tekućeg perioda, osim kada se sredstvo vodi po revalorizovanoj vrijednosti, kada se umanjenje vrijednosti tretira kao smanjenje revalorizacije rezerve.

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do promijenjene procjene nadoknativog iznosa, ali ne iznad knjigovodstvenog iznosa koji bi bio utvrđen da gubitak od umanjenja vrijednosti nije bio priznat u ranijim godinama.

Poništenje obezvrjeđenja se prikazuje kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrjeđenja tretira kao povećanje revalorizacije rezerve.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(c) Alat i sitan inventar

Kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana.

Sredstva alata i inventara koja ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

(d) Rezervni djelovi

Kao stalno sredstvo priznaju se rezervni djelovi, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i ima značajnu vrijednost sredstva u koje se ugrađuje.

Sredstva alata i sitnog inventara, za koje ovim pravilnikom nije propisana stopa amortizacije, iskazuju se kao oprema na posebnom analitičkom kontu (alat i inventar za potrebe sektora tehnike).

Rezervni djelovi koji ne zadovoljavaju uslove iz stava 1 ovog člana, prilikom ugradnje, iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

(e) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina društva je nekretnina (zemljište ili zgrada - ili dio zgrade) koja se drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog.

Početno mjerenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nabavna vrijednost kupljene investicione nekretnine čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava uslove iz stava 3. ovog člana iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kom je nastao.

Nakon početnog priznavanja investiciona nekretnina se iskazuje po poštenoj (fer) vrijednosti.

Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promjene fer vrijednosti investicione nekretnine priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

Investicione nekretnine ne podliježu obračunu amortizacije.

(f) Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namijenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5 Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju ako se njegova knjigovodstvena vrijednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Da bi sredstvo bilo priznato kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji, pored uslova iz stava 1. ovog člana koji proističe iz definicije tog sredstva, potrebno je da budu ispunjeni još i sledeći uslovi:

- sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju,
- prodaja sredstva mora biti jako vjerovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namijenjenog prodaji. Ovaj uslov podrazumijeva da se sačini plan prodaje ili donese odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupaca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima...)

Stalno sredstvo koje je priznato kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji mjeri se (iskazuje) po nižem iznosu od: knjigovodstvene vrijednosti i fer (poštene) vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrijednost je sadašnja vrijednost iskazana u poslovnim knjigama.

Fer (poštena) vrijednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmijenjeno, tj. tržišna vrijednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Odmjeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

(g) Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti, hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja i ostali i dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade koja je data za njih. Transakcioni troškovi uključuju se u početno mjerenje svih finansijskih sredstava.

Dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se početno odmjeravaju po nabavnoj vrijednosti na dan trgovanja. U nabavnu vrijednost se uključuju transakcioni troškovi nabavke. Nakon početnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se na dan bilansa stanja odmjeravaju po fer vrijednosti. Nerealizovani dobici i gubici koji proisteknu iz promjena u fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju iskazuju se u okviru kapitala. Fer vrijednost ulaganja se zasniva na važećim cijenama ponude. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

za prodaju otuđe, kumulirane korekcije poštene vrijednosti priznate u okviru kapitala knjiže se u bilansu uspjeha kao dobiti ili gubici od ulaganja u hartije od vrijednosti.

Društvo na svaki datum bilansiranja procjenjuje da li postoji objektivan dokaz da je došlo do obezvrijeđenja nekog finansijskog ulaganja. U tom slučaju kumulirani gubitak koji je bio priznat u okviru kapitala, knjiži se u okviru bilansa uspjeha, bez obzira što se dati finansijski plasman ne isknjižava iz bilansa stanja.

(h) Zalihe

Zalihe su sredstva koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namijenjena su za prodaju ili u obliku materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga. Zalihe obuhvataju osnovni i pomoćni materijal, koji će biti iskorišćen u procesu proizvodnje. Zalihe se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Zalihe poštanskih maraka i vrijednosnica u Depou maraka i vrijednosnica se u poslovnim knjigama evidentiraju po prodajnoj vrijednosti uz istovremeno iskazivanje razlike u cijeni, a bilansiraju se po nabavnoj cijeni.

(i) Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Zalihe materijala koji je proizveden kao sopstveni učinak Društva mjere se po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti ako je niža. Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Procjenu neto prodajne vrijednosti materijala vrši posebna komisija koju obrazuje Izvršni direktor. Obračun izlaza zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene. Utvrđivanje prosječne ponderisane cijene vrši se posle svakog novog ulaza materijala.

(j) Zalihe robe

Zalihe robe mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža. Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

naknadno da povрати od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Neto prodajna vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu vrijednost umanjenu za procijenjene troškove prodaje.

Utvrdjivanje neto prodajne vrijednosti vrši se za svaku stavku zaliha robe posebno. Obračun izlaza zaliha robe vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

(k) Finansijski instrumenti i odmjeravanja

Društvo zaključno sa 31.12. klasifikuje, priznaje, prestaje da priznaje i vrednuje svoja finansijska sredstva u skladu sa MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjeravanje u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeljeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih sredstava u momentu inicijalnog priznavanja i to na tekuća sredstva (rok dospeljeća do 12 mjeseci) i na dugoročna sredstva (rok dospeljeća duži od 12 mjeseci).

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Društvo od datuma 01.01.2019. godine, klasifikuje, priznaje, prestaje da priznaje i vrednuje finansijska sredstva u skladu sa smjernicama MSFI 9 Finansijski instrumenti.

(l) Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca po osnovu prodaje robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeljeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture. Kratkoročna potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja. Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrijednosti koja je zasnovana na procjeni naplativosti pojedinačnog potraživanja.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Sva potraživanja koja su u kašnjenju, kao i za sva ostala potraživanja za koja se procijeni da su nenaplativa, formira se ispravka vrijednosti. Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrijednosti vrši se u iznosu od 100% kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za naplatu prošlo najmanje 12 mjeseci, izuzev za potraživanja po specifičnim osnovama (potraživanja iz inostranstva), u roku 24 mjeseca.

Obezvređivanje tj. ispravka vrijednosti potraživanja koja su u kašnjenju a kod kojih je od roka za naplatu prošlo manje od 12 mjeseci i potraživanja po specifičnim osnovama (univerzalni servis i drugo) vrši se na osnovu analiza i procjena naplativosti potraživanja sprovedenih od strane stručne komisije Preduzeća, primjenom principa opreznosti. Posebno se vrše analize i procjene naplativosti ovih potraživanja za:

- Potraživanja od komercijalnih kupaca u zemlji i inostranstvu,
- Potraživanja od kupaca koji su državni organi i budžetski korisnici,
- Posebna potraživanja tj. potraživanja po specifičnim osnovama.

Stručna komisija Društva, na dan izvještavanja, na osnovu objektivnog dokaza obezvređenja potraživanja i ranijeg iskustva sa naplatama utvrđuje procenat umanjenja vrijednosti potraživanja kod kojih je od roka za naplatu prošlo manje od 12 mjeseci i potraživanja po specifičnim osnovama. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja se umanjuje preko računa ispravke vrijednosti. Kada se za potraživanje, za koje je prethodno priznat trošak (gubitak) po osnovu umanjenja vrijednosti, ustanovi da je nenaplativo, vrši se direktan otpis. Naknadna naplata prethodno otpisanih potraživanja se evidentira kao prihod u korist bilansa uspjeha u periodu naplate.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda vrši se ukoliko je nenaplativost izvjesna i dokumentovana, tj. ako preduzeće nije uspjelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu ili je iznos potraživanja manji od troškova koji bi nastali kao posljedica sudskog procesa, a potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode preduzeća. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca na predlog Komisije za popis donosi Odbor direktora preduzeća. Efekti promjene vrijednosti finansijskih plasmana i hartija od vrijednosti se iskazuju u skladu sa smjernicama MRS/MSFI.

(m) 1. Potraživanja iz inostranstva

Period naplate kod potraživanja iz inostranstva je utvrđen međunarodnim protokolom koji podrazumijeva redovnu valutu od 24 mjeseca, odnosno navedena valuta se tretira kao redovna naplata u istoj kategoriji u kojoj se tretira dospjeće do 12 mjeseci. Potraživanja iz inostranstva se u navedenom smislu tretiraju kao specifična kategorija čija se naplata po unaprijed definisanoj utvrđenoj proceduri sprovodi i verifikuje kao redovna naplata u definisanom roku.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(n) Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani i hartije od vrijednosti kojima se trguje iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti, ne uzimajući u obzir namjeru preduzeća da ih drži do roka dospelja. Ti plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospelja.

Hartije od vrijednosti kojima se trguje, odnosno koje su kupljene radi dalje prodaje iskazuju se po fer (tržišnoj) vrijednosti. Efekti promjene fer (tržišne) vrijednosti obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

(o) Obaveze

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovorenu obavezu:

- a) predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu, ili
- b) razmjene finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja Društvo mjeri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti, osim obaveze koje se drže radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje mjeri po poštenoj vrijednosti.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom procjenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izvještaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnjanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(p) Državna pomoć

Prema standardu MRS 20, računovodstvo državnih davanja i objelodanjanje državne pomoći, postoje dva pristupa računovodstvenog obuhvatanja državnih davanja:

- kapitalni pristup, po kome se davanje direktno knjiži u korist kapitala,
- prihodni pristup, prema kom se davanje knjiži u korist prihoda u toku jednog ili više perioda.

Državna davanja koja su primljena za pokriće rashoda ili gubitaka koji su već nastali, ili radi pružanja direktne finansijske podrške preduzeću nezavisno od eventualnih rashoda se u skladu sa standardom MRS 20, priznaju kao prihod u periodu u kome su državna davanja primljena.

Državna davanja koja su primljena u vidu novčanih sredstava za pokriće rashoda koji će tek nastati u narednom periodu, evidentiraju se kao odloženi prihod (pasivna vremenska razgraničenja).

Zavisno od toga da li je državna pomoć definisana kao povratna ili nepovratna, preduzeće se odlučuje koji će od dva gore pomenuta modela koristiti, a u napomenama uz finansijske iskaze objelodanjuju se sve informacije u skladu sa MRS 20.

(r) Porez na dobit i odloženo oporezivanje

Obaveza poreza na dobit računovodstveno se evidentira kao zbir tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obračunatog poreza na dobit za plaćanje, koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobit, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode obaveza za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Odloženi porez na dobit se utvrđuje primjenom poreskih stopa koje su na snazi na dan bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

U finansijskim izvještajima obavezno se vrši prebijanje odloženih poreskih sredstava i obaveza

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(s) Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje priznaje se kada:

- a) Društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- b) postoji izvjesnost odliva resursa koji će uslijediti povodom izmirenja obaveze, i
- c) iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nijesu ispunjeni ovi uslovi rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja preduzeća, rezervisanja za penzije u skladu sa MRS 19 i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi, radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano procijeniti (npr. sporovi u toku), kao i rezervisanje za izdate garancije i druga jemstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke. Mjerenje rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procjenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Tamo gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potreban za izmirenje obaveze. Zbog vremenske vrijednosti novca, rezervisanja u vezi sa odlivima koji nastaju odmah poslije dana bilansa stanja štetnija su od onih gdje odlivi gotovine u istom iznosu nastaju kasnije. Rezervisanja se, dakle, diskontuju, tamo gdje je učinak značajan.

Diskontna stopa je stopa prije oporezivanja koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Diskontna stopa ne odražava rizike za koje su procjene budućih tokova gotovine korigovane.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(t) Prihodi

Društvo prihode zaključno sa 31.12. priznaje u skladu sa MRS 18 Prihodi.

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda/usluga i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima/uslugama i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi po osnovu međunarodnog poštanskog saobraćaja se evidentiraju na obračunskoj osnovi. Potraživanja i obaveze iz međunarodnog obračuna čija se realizacija odvija preko kliringa se ne evidentiraju u poslovnim knjigama Pošte, već se samo evidentira neto efekat priliva/odliva po osnovu kliringa po osnovu međunarodnog poštanskog saobraćaja. Potraživanja i obaveze čija se realizacija odvija van kliringa se evidentiraju u poslovnim knjigama Pošte na osnovu specifikacija Sektora za poštansku eksploataciju i prodaju.

Prihodi od aktiviranja učinaka:

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva i za materijal.

(u) Finansijski i ostali prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi. Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspjeha perioda na koji se odnose.

U okviru ostalih prihoda iskazuju se prihodi od dotacija, subvencija i ostalih izvora i dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, kao i ostali prihodi.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(v) Rashodi (poslovni, finansijski i ostali)

Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi:

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrijednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi:

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite i ostale kamatonosne obaveze, koja se evidentira u bilansu uspjeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi:

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrijednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrijednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenim politikama Pošte i ostali razni rashodi.

(w) Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23 "Troškovi pozajmljivanja", priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali, osim u mjeri u kojoj su kapitalizovani. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja direktno pripisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojim je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za upotrebu), kapitalizuju se kao dio nabavne vrijednosti ili cijene koštanja tog sredstva.

Kapitalizacija kamate i drugih troškova pozajmljivanja vrši se u skladu sa MRS 23 Troškovi pozajmljivanja. Samo troškovi pozajmljivanja koji su nastali u periodu od početka ulaganja u sredstvo koje se kvalifikuje do završetka svih aktivnosti potrebnih za njegovu upotrebu ili prodaju, mogu da se uključe u nabavn

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

vrijednost tog sredstva. Troškovi pozajmljivanja nastali prije i poslije perioda kapitalizacije priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

(x) Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

MRS 8 izričito zahtijeva da se materijalne (značajne) greške koje se otkriju tek nakon objavljivanja finansijskih izvještaja, ispravljaju u finansijskim izvještajima godine u kojoj je otkrivena greska i to tako što se koriguju uporedni podaci (podaci za prethodnu, odnosno prethodne godine).

„Materijalna (značajna) greska otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na ranije periode, ne može uticati na poslovni rezultat tekućeg perioda. Takva greška se u knjigovodstvu ispravlja u početnom stanju godine u kojoj je otkrivena, i to tako što se knjiži na teret ili u korist neraspoređene dobiti (ili gubitka) ranijih godina“, a u napomenama uz finansijske izvještaje opisuje se priroda greške.

Ako je greška nastala u periodu prije perioda na koji se odnose uporedni podaci, onda se koriguju početna stanja u uporednim podacima.

Naknadno ustanovljene greške koje nijesu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 1,5% ukupnih prihoda. Naknadno ustanovljene greške koje nijesu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

(y) Događaji nakon datuma Bilansa stanja

Za materijalno značajne efekte poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma objelodanjivanja finansijskih izvještaja, a koji su u direktnoj vezi sa stanjem bilansnih pozicija koje postoje na datum bilansa stanja, vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa u finansijskim izvještajima na dan bilansa.

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma objelodanjivanja finansijskih izvještaja, koji se odnose na okolnosti koje nijesu postojale na datum bilansa stanja, ne vrši se prilagođavanje iznosa priznatih na datum bilansa stanja, već se u napomenama uz finansijske izvještaje vrši objelodanjivanje prirode događaja i procjene njihovih finansijskih efekata.

Društvo vrši objelodanjivanje i prilagođavanje godišnjeg finansijskog izvještaja događajima koji nastaju u periodu od datuma Bilansa stanja do datuma odobrava-

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

nja objelodanjenog finasijskog izvještaja. Događaji se odnose na:

- pravosnažna sudska rješenja prema potraživanjima i obavezama;
- greške otkrivene kod priznatih iznosa u finasijskim izvještajima i sl.

Objelodanjivanje se vrši u finasijskim izvještajima koji se usvajaju od strane Odbora direktora, a u skladu sa Statutom.

(z) Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja preduzeća u skladu sa MRS 21, Efekti promjena deviznih kurseva, je EURO.

Poslovne promjene iskazane u stranoj valuti preračunavaju se u euro po srednjem kursu Centralne banke Crne Gore, na dan poslovne promjene.

Prihodi i rashodi od realizovanih kursnih razlika prikazuju se kao posebna stavka u bilansu uspjeha.

(q) Porez na dobit

Porez na dobitak obračunava se i plaća u skladu sa propisima Crne Gore:

- Zakon o porezu na dobit (»Sl. list RCG« br. 65/01 do 80/04 i »Sl. list CG« br. 40/08 do 55/16);
- Pravilnik o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica (»Sl. list CG«, br. 08/09 do 78/17);
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije (»Sl. list CG«, br. 28/02).

Porez na dobitak plaća se po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9% od poreske osnovice. Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Preduzeća iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Gubitak iz tekućeg perioda može se koristiti za smanjenje oporezive dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina. Odložene poreske obaveze (odložena poreska sredstva) predstavljaju poreske efekte koji nastaju usljed različitog načina utvrđivanja računovodstvene i oporezive dobiti. Odloženi porez utvrđuje se primjenom važeće ili očekivane poreske stope na oporezive privremene razlike.

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

(xx) Zarada po akciji

Pošta izračunava i objelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se dijeljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija.

(xy) Objelodanjivanje povezanih strana/lica

Pošta transakcije sa povezanim licima objelodanjuje u skladu sa MRS 24 "Transakcije sa povezanim licima".

(xz) Izvještavanje o poslovnim segmentima

Segment je dio Pošte koji se može izdvojiti kao dio angažovan u pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažovan u pružanju usluga određenog ekonomskog okruženja, koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onih drugog segmenta.

Pošta utvrđuje poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim djelovima Pošte u skladu sa MSFI 8 "Segmenti poslovanja" kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Određene informacije o poslovnim segmentima objavljuju se u izvještajima vezanim za obračun neto troška univerzalnog servisa.

4. Prihodi od prodaje – neto prihod

	2020. €	2019. €
I Prihodi od prodaje robe		
Prihodi od prodaje filatelije i poštanskih maraka	152.841	401.819
Prihodi od prodaje vrednosnica, obrazaca i ambalaže	26.094	26.288
Prihodi od provizije od komisione prodaje	135.798	174.861
	314.733	602.968
II Prihodi od prodaje usluga		
Prihodi od pismonosnih pošiljki u UPS	5.118.560	5.126.399
Prihodi od sudskih pisama	690.649	643.955
Prihodi od paketa	211.554	239.418
Prihodi od tiskovina	58.272	63.380
Prihodi od ekspres pošiljki i kurirskih službi	373.197	374.683
Prihodi od usluga novčanog poslovanja	5.250.884	5.441.561
Prihodi od telegrafskih i telefonskih usluga	555.403	463.227
Prihodi od pismonosnih pošiljki u MPS	728.821	1.376.854
Prihodi od direktne pošte i neadresiranih pošiljki	75.533	8.645
Prihodi od usluga hibridne pošte	430.735	392.115
Prihodi od ostalih usluga	793.289	858.126
	14.286.897	14.988.363
Ukupno (I+II)	14.601.630	15.591.331

5. Ostali prihodi iz poslovanja

	2020.	2019.
	€	€
I Ostali prihodi iz redovnog poslovanja		
Prihodi od zakupnina	301.226	321.828
Prihodi od refundacije bolovanja	134.347	87.464
Dotacije - Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica, US	301.596	-
Prihodi od naknade štete osiguravajućih društava	1.473	1.827
Prihodi od ostalih usluga	117.088	155.031
	855.730	566.150
II Ostali prihodi iz poslovanja		
Viškovi	-	234
Prihodi od ukidanja rezerviranja	10.560	16.431
Naplaćena ranije otpisana potraživanja	142.623	100.931
Prihodi od poklona	35.000	-
Prihodi iz ranijih godina	420.960	153.026
	609.143	270.622
Ukupno (I+II)	1.464.873	836.672

6. Troškovi poslovanja

a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala

	2020.	2019.
	€	€
I Nabavna vrijednost prodate robe		
Nabavna vrijednost prodate robe na malo (marke i vrednosnice)	19.444	30.341
Nabavna vrijednost poklona, cvijeća i ostalo	26.351	34.931
Nabavna vrijednost tokena i papirnih omota	215.483	108.602
Nabavna vrijednost VOIP usluga	1.798	7.430
Nabavna vrijednost telegramskih usluga	38.556	39.279
	301.632	220.583
II Troškovi materijala		
Troškovi materijala za izradu	191.123	190.746
Troškovi kancelarijskog materijala	68.017	68.857
Troškovi materijala za održavanje	16.143	12.956
Troškovi goriva, lož ulja i ogrijevnog drveta	264.854	280.934
Troškovi električne energije	282.028	284.809
	822.165	838.302
Ukupno (I+II)	1.123.797	1.058.885

b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)

	2020.	2019.
	€	€
I Amortizacija i rezervisanja		
Troškovi amortizacije	100.004	540.374
Troškovi rezervisanja		34.848
	686.308	575.222
II Ostali poslovni rashodi		
Troškovi transportnih usluga	182.277	144.045
Troškovi usluga održavanja	444.348	390.295
Troškovi zakupa	111.687	110.129
Troškovi vode	31.541	27.556
Troškovi komunalija	74.599	75.373
Troškovi licenci	239.066	255.799
Troškovi reklame i propagande	26.337	44.019
Troškovi po osnovu ugovora o franšizingu	340.817	334.810
Troškovi premije osiguranja	64.083	61.249
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	206.425	320.221
Troškovi reprezentacije	28.966	27.355
Troškovi platnog prometa i bankarskih provizija	287.927	324.973
Troškovi članarina	17.656	16.749
Troškovi poreza	574.346	571.671
Troškovi sponzorstava, poklona, donacija	16.045	7.855
Trošak provizije agenciji za zapošljavanje	32.412	78.461
Ostali nematerijalni troškovi	15.935	38.908
Ostali poslovni rashodi	24.161	12.651
	2.718.628	2.842.119
Ukupno (I+II)	3.404.936	3.417.341

Troškovi ostalih neproizvodnih usluga u ukupnom iznosu 206.425 € se odnose na: troškove obezbjeđenja lica i imovine u iznosu 80.766 €, troškove idejnih rješenja u iznosu 3.100 €, troškove revizije u iznosu 8.264 €, troškove sudskih sporova u iznosu 44.340 €, troškove agencijskog poslovanja u iznosu 12.689 €, troškove registracije motornih vozila u iznosu 16.904 €, troškove deratizacije i dezinfekcije u iznosu 1.734 €, troškove školovanja i obuke u iznosu 6.501 €, troškove konsalting usluga u iznosu 30.361 €, troškove prevodilačkih usluga u iznosu 82 € kao i na troškove umnožavanja materijala u iznosu 1.684 €.

Ostali nematerijalni troškovi u ukupnom iznosu 15.935 € se odnose na: troškove taksa u iznosu 6.280 €, troškove članskog doprinosa turističkoj organizaciji 6.389 €, troškove usluga studentske zadruge u iznosu 1.634 €, troškove stručne literature u iznosu 1.582 € i troškove posjete sajmovima i seminarima u iznosu 50 €.

Ostali poslovni rashodi u ukupnom iznosu 24.161 € odnose se na ovjeru dokumenata kod notara, usluge fotografisanja i ostalo.

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi

	2020.	2019.
	€	€
Troškovi neto zarada	5.164.719	4.182.566
Troškovi prevoza	209.617	166.779
Zimnica	159.192	118.383
Naknade članovima odbora direktora	11.247	58.402
Otpremnine	40.932	62.000
Ugovori o djelu	65.233	11.323
Trošak privremenog iznajmljivanja radnika	1.003.006	2.591.573
Pomoć zaposlenima	6.539	6.480
Dnevnice i putni troškovi za službena putovanja	32.843	48.149
Ostali lični rashodi	4.000	4.000
Ukupno	6.697.328	7.249.655

b) Troškovi poreza i doprinosa

	2020.	2019.
	€	€
I Troškovi poreza		
Troškovi poreza na neto zarade	721.923	602.998
Troškovi poreza na zimnicu	21.384	17.821
Troškovi poreza na naknade članovima odbora	1.436	2.233
Troškovi poreza na otpremnine	4.048	7.491
Troškovi poreza na ugovore o djelu	4.947	1.026
	753.738	631.569
II Troškovi doprinosa za za penzije		
Troškovi doprinosa za PIO – neto zarade	1.644.357	1.334.423
Troškovi doprinosa za PIO - zimnica	48.708	38.106
Troškovi doprinosa za PIO – odbor direktora	3.271	4.914
Troškovi doprinosa za PIO – ugovori o djelu	9.078	726
	1.705.414	1.378.168
III Troškovi ostalih doprinosa		
Troškovi ostalih doprinosa – neto zarade	1.178.494	1.017.655
Troškovi ostalih doprinosa - zimnica	32.590	26.024
Troškovi ostalih doprinosa – odbor direktora	215	335
Troškovi ostalih doprinosa - otpremnine	607	1.047
Troškovi ostalih doprinosa – ugovori o djelu	6.352	603
	1.218.258	1.045.663
Ukupno (I+II+III)	3.677.410	3.055.400

Društvo upošljava 910 zaposlenih na dan 31.12.2020. godine i to na neodređeno vrijeme, a 87 zaposlenih je angažovano na određeno vrijeme preko agencija za zapošljavanje (na dan 31.12.2019. godine broj zaposlenih 645 i 326 angažovanih preko Agencije).

Tokom godine obračunati i isplaćeni regres i topli obrok prikazani su u okviru troškova zarada.

Tokom 2020. godine 2 zaposlena su ostvarila pravo na otpremninu po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa. Visina otpremnina je bila od 8.000€ i 32.932 € u neto iznosu.

Odluka o isplati zimnice broj 00020-13821 od 08.09.2020. godine.

U 2020. godini sve neto zarade su ukalkulisane i uredno isplaćene.

Ostali lični rashodi u ukupnom iznosu 4.000 € odnose se na nadoknadu za rad reprezentativnog sindikata.

8. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske)

	2020.	2019.
	€	€
I Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	-	-
II Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	-	-
Troškovi otpisa službene odjeće	51.706	83.824
Troškovi otpisa sitnog inventara	24.030	
Troškovi otpisa materijala	494	3.166
	76.230	73.019
Ukupno (I+II)	76.230	86.990

9. Ostali rashodi iz poslovanja

Ostali rashodi iz poslovanja na dan 31.12.2020. godine iznose 138.714 € (2019. godine u iznosu 206.358 €), a odnose se na rashode iz ranijih godina u iznosu 129.808 €, trošak sitnog inventara 7.586 €, gubitke po osnovu prodaje i rashodovanja osnovnih sredstava 770 € i manjak u iznosu od 550 €.

10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica

	2020.	2019.
	€	€
Prihodi od kamata (banke)	120	258
Pozitivne kursne razlike	7.449	218
Ukupno:	7.569	476

11. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica

Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica na dan 31.12.2020. godine iznose 24.741 € (2019. godine u iznosu 4.435 €) i odnose se na prihod od kamata na potraživanja koja su naplaćena sudskim putem.

12. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine

	2020.	2019.
	€	€
Troškovi potencijalnih sumnjivih i spornih potraživanja	49.139	1.282.296
Ukupno:	49.139	1.282.296

Troškovi potencijalnih sumnjivih i spornih potraživanja odnose se na potraživanja starija od godinu dana. Indirektna ispravka je izvršena u skladu sa računovodstvenom politikom i napomenom 3 l.

13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima

	2020.	2019.
	€	€
Rashodi kamata	1.841	1015
Negativne kursne razlike	21.920	54
Ukupno:	23.761	1.069

14. Zarada po akciji

	2020. €	2019. €
Neto sveobuhvatni rezultat	842.128	10.982
Broj akcija	258.437	258.437
Osnovna zarada po akciji:	3,2585	0,0425

15. Nematerijalna ulaganja (koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja)

	Licence €	Softveri €	Ukupno €
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januara 2020. godine	82.363	794.707	877.070
Nabavka	-	99.065	99.065
Stanje 31. dec. 2020. godine	82.363	893.772	976.135
Ispravka vrijednosti			
Stanje 1. januara 2020. godine	82.363	483.480	565.843
Amortizacija za 2020. godinu	-	32.080	32.080
Stanje 31.12.2020. godine	82.363	515.560	597.923
Sadašnja vrijednost sredstava na 31.12.2020. godine	-	378.212	378.212
Sadašnja vrijednost sredstava na 31.12.2019. godine	-	311.226	311.226

Tokom 2020. godine Društvo je izvršilo nabavku softvera u ukupnom iznosu 99.065 €: aplikacija za slanje telegrama 8.200 €, dorada modula za obračun troška univerzalnog poštanskog servisa 4.100 €, izrada nove šalterske aplikacije u iznosu od 86.765 €.

Amortizacija softvera u iznosu 32.080 € je obračunata u skladu sa Napomenom 3 (a).

16. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala osnovna sredstva	Investicije u toku	Ukupno
	€	€	€	€	€	€
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan 01.01.2020. godine	7.738.742	22.662.097	3.078.644	333.087	804.228	34.616.798
Nabavka	-	117.351	314.770	69.163	165.933	667.217
Prodaja	-	-	-24.900	-	-	-24.900
Rashod	-	-	-115.883	-11.331	-	-127.214
Stanje na dan 31.12.2020. godine	7.738.742	22.779.448	3.252.631	390.919	970.161	35.131.901
Ispravka vrijednosti						
Stanje na dan 01.01.2020. godine	-	2.449.883	1.788.430	224.145	-	4.462.458
Amortizacija za 2020. godinu		266.087	270.934	17.203	-	554.224
Prodaja	-	-	-21.663	-	-	-21.663
Rashod	-	-	-115.883	-10.884	-	-126.767
Stanje 31.12.2020.godine	-	2.715.970	1.921.818	230.464	-	4.868.252
Sadašnja vrijednost sredstava 31.12.2020. godine	7.738.742	20.063.478	1.330.813	160.455	970.161	30.263.649
Sadašnja vrijednost sredstava 31.12.2019. godine	7.738.742	20.212.214	1.290.214	108.942	804.228	30.154.340

Tokom 2020. godine Društvo je izvršilo:

- nabavku u ukupnom iznosu 667.217 € i to: nabavka odnosno ulaganja u građevinske objekte u iznosu 117.351 €, nabavka opreme u ukupnom iznosu 314.770 €, nabavka ostalih osnovnih sredstava u iznosu 69.163 € kao i ulaganja u investicije u toku u iznosu 165.933 €.
- prodaju opreme sadašnje vrijednosti 3.237 € (nabavne vrijednosti 24.900 € i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu 21.663 €). Prodajom je ostvaren gubitak u iznosu 323 €.
- otpis opreme sadašnje vrijednosti 0 € (nabavne vrijednosti u iznosu 115.883 € i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu 115.883 €).
- otpis ostalih osnovnih sredstava sadašnje vrijednosti u iznosu 447 € (nabavne vrijednosti u iznosu 11.331 € i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu 10.884 €).

Investicije u toku u ukupnom iznosu 970.161 € odnose se na investicije u:

- Projekat za prilagođavanje ulaza u objekte pošte u iznosu 8.969 € (stanje iz ranijih godina),

- Poslovni centar PLC Podgorica u iznosu 961.192 € (povećanje tokom 2020. godine u iznosu 165.933 €).

Uvažavajući dostavljenu dokumentaciju od Direkcije za zastupanje i osiguranje Br: 05020-4477/2 od 11.02.2021.godine, Direkcija za ekonomske poslove je sprovela knjiženja. Do povećanja investicija u 2020.godini došlo je knjiženjem VIII IX i X privremene situacije u iznosu od 200.778,93 Eura. (Prilog 5)

Naime, u vezi sa realizacijom Ugovora sa privrednim društvom Erlang Podgorica, za izradu glavnog projekta i rekonstrukcije objekta – Garaže za potrebe Centra za prerađu poštanskih pošiljaka po sistemu "ključ u ruke" Pošta Crne Gore je prvobitno osporila plaćanje VIII, IX i X situacije koje čine iznos od 200.778,93€.

Privredno društvo Erlang je preko JI Snežane Pavličić pokrenulo sudski spor Iv. 786/19 u vrijednosti 200.778,93€ i naložilo Pošti da plati isti sa zateznom kamatom od dana 04.04.2019. godine do dana isplate prethodno pomenutog iznosa, kao i troškove izvršenja od 220,00€. U suprotnom je zapriječeno blokadom novčanih sredstava Pošte.

Prigovor koji je Pošta uložila kod Privrednog suda, Rješenjem istog suda IP 683/19 od 30.05.2019. godine je odbijen kao neosnovan. Sud je u obrazloženju odluke kojim je odbijen izjavljeni prigovor naveo da su sve privremene situacije uredno potpisane i ovjerene od strane nadzornog organa, kao lica ovlaštenog da u ime investitora potpisuje privremene situacije, i sprovedena je dana 10.06.2019. godine prinudna naplata od strane CBCG.

U pravnoj pouci Rješenja IP 683/19 od 30.05.2019. navedeno je da nije dozvoljen prigovor, odnosno iscrpljena su sva pravna sredstva, te su u skladu sa istim situacije VIII, IX i X, u zbirnom iznosu bez bez pdv-a, proknjižene na investicije.

Na osnovu informacije dobijene iz popisne liste, komisije za popis osnovnih sredstava PLC-a konstatovano je:

"Nakon sprovedenog postupka rekonstrukcije objekta PLC u istom se nalaze mašine – uređaji koji nijesu u funkciji procesa prerade poštanskih pošiljaka iz razloga što je za nesmetan proces rada neophodno kompletiranje mašina uređaja u cjelosti. Osim toga urađen je elaborat etažne razrade objekta od strane ovlaštene firme u 2021.godini i isti je predat Upravi za nekretnine radi upisa u List nepokretnosti."

Odluka Odbora direktora broj 00010 – 9991/4 od 20.05.2021. godine o usvajanju izvještaja o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2020. godine.

Amortizacija obračuna u skladu sa Napomenom 3 b.

Društvo raspolaže sa objektima i zemljištem koje su:

- nesporno u svojini Društva,
- u susvojini sa Telekom a.d. Podgorica i
- koje Društvo koristi a nije vlasnik.

Zemljište i objekti, bez obzira na oblik korišćenja odnosno svojine su prikazani u poslovnim knjigama Društva na dan 31.12.2020. godine.

Društvo izdaje dio poslovnih prostora, uvidom u ugovore o zakupu i dugogodišnji zakup, a nekretnine koje su predmet izdavanja prikazuje u poslovnim knjigama kao nekretnine a ne kao investicione nekretnine.

17. Zalihe

	2020.	2019.
	€	€
I Zalihe materijala		
Kancelarijski materijal	5.990	11.520
Poštanski materijal	17.908	10.189
Materijal za održavanje čistoće	1.702	2.586
Hibridna pošta – obrasci	7.741	10.070
Zaliha gps uređaja	24.030	23.640
Ispravka vrijenosti zalihe GPS uređaja	-24.030	-
Zalihe lož ulja	1.595	16.314
Službena odjeća u upotrebi	308.225	181.945
Ispravka službene odjeće	-219.354	-167.647
	123.807	88.617
II Zalihe robe		
Maloprodaja – redovne markice i filatelija	2.558.784	2.375.426
RUC – redovne markice i filatelija	-2.515.868	-2.331.187
Ukalkulisani PDV post shop	-6.217	-6.217
Maloprodaja – vrednosnice	29.812	31.047
RUC – vrednosnice	-22.764	-24.751
LX telegrami i bajadere	121.004	82.382
RUC – LX telegrami i bajadere	-78.215	-54.499
Ukalkulisani PDV – LX telegrami i bajadere	-20.820	-14.000
	65.716	58.201
III Dati avansi	122.547	31.032
Ukupno (I+II+III)	312.070	177.850

U okviru zaliha u poslovnim knjigama Pošte prikazana je i komisiona roba odnosno obaveze po osnovu komisiona koje Pošta isključuje prilikom sačinjavanja godišnjih izvještaja.

18. Potraživanja od kupaca

	2020.	2019.
	€	€
Kupci u zemlji	2.584.311	2.416.488
Kupci u inostranstvu	414.259	1.394.746
Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji	-469.696	-624.973
Ispravka vrijednosti kupaca u inostranstvu	-9.899	-12.742
Ukupno:	2.518.975	3.173.519

Kupci u zemlji:

- Ministarstvo rada i socijalnog staranja u iznosu 540.201 €,
- Elektroprivreda FC Snabdijevanje Nikšić u iznosu 261.463 €,
- Zavod za izgradnju Bara Ad Bar u iznosu 218.148 €,
- M tel Podgorica u iznosu 214.906 €,
- Uprava za nekretnine Podgorica u iznosu 183.232 €,
- Crnogorski Telekom a.d. Podgorica u iznosu 88.765 €,
- Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica u iznosu 76.524 €,
- Telenor GSM d.o.o Podgorica u iznosu 65.200 €,
- Opština Herceg Novi u iznosu 53.823 €,
- Ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu 47.867 €,
- ostali kupci u iznosu 883.383 €.

Izvršen je indirektni otpis svih potraživanja starijih od godinu dana u iznosu 49.139 € u skladu sa računovodstvenom politikom i napomenom 3l. Takođe je izvršena direktna ispravka potraživanja u iznosu od 49.202 € u skladu sa računovodstvenom politikom i napomenom 3 l. Sva potraživanja koja za direktan ispisana iz knjiga su u prethodnim periodima bila predmet indirektna ispravke i kao takva u 2020. godini nijesu izazvala trošak poslovanja.

Kupci u inostranstvu:

- Pošta Singapur u iznosu 67.713 €,
- Pošta Njemačke u iznosu 64.982 €,
- Pošta Velike Britanije u iznosu 45.690 €,
- Pošta Holandije u iznosu 31.053 €,
- Pošta Belgije u iznosu 26.127 €,
- Pošta Litvanije u iznosu 22.923 €,
- Pošta Turske u iznosu 21.078 €,
- Pošta Srbije u iznosu 18.415 €,
- Pošta Indije u iznosu 18.363 € kao i
- ostali ino-kupci u iznosu 97.914 €.

Društvo nije izvršilo otpis vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu iz 2019. godine, a sve u skladu sa međunarodnim propisima i napomenom (l) 1.

19. Ostala potraživanja

	2020.	2019.
	€	€
I Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	5.917	20.197
II Ostala nepomenuta potraživanja		
Potraživanja za kamate	-	17
Potraživanja od zaposlenih	-	378
Potraživanja od dotacija-EKIP	11.615.232	11.313.635
Ostala potraživanja	450.804	366.554
Ispravka vrijednosti potraživanja od dotacija-EKIP	-11.313.635	-11.313.635
	752.401	366.949
Ukupno (I+II)	758.318	387.146

Društvo treba u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 037/17 od 14.06.2017., 008/19 od 6.02.2019., 075/20 od 26.07.2020. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da:

- do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u,
- do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika, a
- do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

Društvo ima obavezu u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 052/16) da do 31.03. preda finansijske iskaze Poreskoj upravi za prethodnu godinu tj. 2020. godinu.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-2694/19 od 19.11.2020. godine utvrdila neto trošak pružanja univerzalne poštanske uslugekoji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2019. Godinu u iznosu 301.596,54 €.

Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) za 2020. godinu po osnovu projekcije neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu, a na osnovu činjenice da je Agencija utvrdila i verifikovala iznos za prethodnu godinu.

Ostala potraživanja u ukupnom iznosu 450.804 € se odnose na potraživanja:

- Solidarni stambeni fond u iznosu od 192.374 €,
- Montenegro transfers u iznosu od 147.333 €;
- ostala potraživanja u iznosu od 32.531 € (šteta po potjernici u iznosu 20.075 €, penzije R.Srbije u iznosu 5.000 €; ostali računi u iznosu 650 €; fakturisani prihodi za struju i komunalije u iznosu u iznosu 6.806 €);
- Capital transfer u iznosu 7.239 €;
- Moneta u iznosu 1.474 €
- internet prodaju markica i filatelističkih proizvoda u iznosu 333 € kao i
- državnih organa - bolovanja u iznosu 69.520 €.

U poslovnim knjigama Društva ne postoji evidentiran depozit ili potraživanje od zaposlenih po osnovu novca u kasama.

20. Gotovina na računima i u blagajni

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
	€	€
Blagajna	362	624
Ziro račun	4.575.670	4.777.378
Devizni račun	4.051.111	2.693.343
Devizna blagajna	1.131	1.183
Ukupno :	<u>8.628.274</u>	<u>7.472.528</u>

"Pošta Crne Gore" a.d. Podgorica poslovanje obavlja preko NLB Montenegro banke a.d. Podgorica, Hipotekarna banka a.d. Podgorica, C.K.B. a.d. Podgorica, Prve banke Crne Gore a.d. Podgorica i Erste banke a.d. Podgorica.

21. Aktivna vremenska razgraničenja

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
	€	€
Aktivna vremenska razgraničenja	174.912	323.674
Ukupno :	<u>174.912</u>	<u>323.674</u>

Aktivna vremenska razgraničenja se odnose na razgraničenje troškova po osnovu polisa za osiguranje, određenih licenci, pozajmica sindikatu i drugo.

22. Osnovni kapital

Kapital Društva u knjigovodstvenoj evidenciji iznosi 35.331.033 € (2019. godine 35.331.033 €).

Kapital je evidentiran u Statutu Društva u iznosu 35.331.033 €. Kapital je registrovan u CRPS-a u Podgorici u istom iznosu.

Prema izvodu iz CDA na dan 31.12.2019. godine u sledećoj tabeli je prikazana lista vlasnika:

Redni broj	Akcionar	Broj akcija	Vrijednost	%
1.	Vlada Crne Gore	258.437	35.331.025,00	100,0000
	Ukupno:	258.437	35.331.025,00	100.0000

Prema izvodu iz CDA na dan 31.12.2020. godine u sledećoj tabeli je prikazana lista vlasnika:

Redni broj	Akcionar	Broj akcija	Vrijednost	%
1.	Vlada Crne Gore	258.437	35.331.025,00	100,0000
	Ukupno:	258.437	35.331.025,00	100.0000

Ukupan broj akcija je 258.437. Nominalna vrijednost iznosi 136,7104 €. Ukupna nominalna vrijednost kapitala iznosi 35.331.025 €. Vlada Crne Gore je jedini akcionar, sa 100% vlasništva Društva. Akcije su obične, svaka akcija jedan glas, prenos vlasništva nije ograničen, u potpunosti su otplaćene i glase na ime.

U knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2020. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u restrukturiranje Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenosjenjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstva i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2020. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Promjene na kapitalu u toku 2020. i 2019. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu

23. Rezerve

Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata u iznosu 331.538 € (2019. godine 333.740 €) su nastale procjenom opreme iz ranijih godina.

Tokom 2020. godine izvršeno je umanjeње u iznosu 2.202 € po osnovu prenosa u neraspoređenu dobit iz ranijih godina – za iznos amortizacije na revalorizovanu vrijednost.

U knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2020. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Prema izjavi odgovornih lica Društva, revalorizaciona rezerva u navedenom iznosu (14.081.025 €), ukinuta je u korist računa osnovnog (akcijskog) kapitala. Prenosjenjem (gašenjem) revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstva i njegovih revalorizacionih rezervi, koje »prate« sredstva, pa njihovo gašenje na prethodno opisani način imalo je za posledicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog (osnovnog) kapitala na dan 31.12.2020. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Promjene na kapitalu u toku 2020. i 2019. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

24. Neraspoređeni dobitak

	2020.	2019.
	€	€
I Neraspoređeni dobitak ranijih godina		
	2.692.999	2.679.815
	2.692.999	2.679.815
II Neraspoređeni dobitak tekuće godine		
	842.128	10.982
	842.128	10.982
Ukupno (I+II)	3.535.127	2.690.797

Promjene na kapitalu u toku 2020. i 2019. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

25. Dugoročna rezervisanja

	2020. €	2019. €
I Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		
Rezervisanja za otpremnine, odlazak u penziju	163.047	153.410
Rezervisanja za jubilarne nagrade	246.807	249.306
	409.854	402.716
II Ostala dugoročna rezervisanja		
Rezervisanja za sudske sporove	201.934	195.048
	201.934	195.048
Ukupno :	611.788	597.764

Tokom 2020. godine izvršeno je umanjjenje rezervisanja po osnovu isplata :

- jubilarnih nagrada u iznosu 47.230 € kao i
- otpremnina radi odlaska u penziju u iznosu 3.722 € a za koje je ranije izvršeno rezervisanje.

Na dan 31.12.2020. godine, a na osnovu Izvještaja aktuaru o obračunu rezervisanja za primanja zaposlenih u Društvu broj 04030 – 1149/3 od 23.02.2021. godine – MRS 19, je izvršeno povećanje rezervisanja i to za jubilarne nagrade u iznosu 44.731 € i za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu 13.360 €.

Rezervacije za sudske sporove su umanjene za 40.096 € i istovremeno uvećanje u iznosu 46.982 €.

26. Dugoročne obaveze

	2020. €	2019. €
I Dugoročni krediti	-	-
II Ostale dugoročne obaveze		
Dugoročne obaveze za radni spor	38.499	-
	38.499	-
Ukupno (I+II)	38.499	-

27. Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2020. godine iznose 420.098 €. (2019. godine u iznosu 359.797 €). Odloženi porez je nastao kao razlika obračuna sadašnje vrijednosti nepokretnosti i opreme u računovodstvene i poreske svrhe - primjenom 9% - u računovodstvene svrhe je veći iznos.

28. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija

Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija na dan 31.12.2020. godine u ukupnom iznosu 13.962 € (31.12.2019. godine iznose 15.624 €) odnose se na obaveze za utrošeno gorivo korišćenjem CKB Jugopetrol kartica.

29. Primljeni avansi, depoziti i kaucije

Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije na dan 31.12.2020 u ukupnom iznosu 1.189.050 € (31.12.2019. godine iznose 1.128.499 €):

- Zavod za izgradnju Bar a.d. Bar u iznosu 1.000.000 € a shodno Ugovoru o zajedničkoj izgradnji stambeno-poslovnog objekta broj 00020-4948 od 11.07.2008. godine i Anexa Ugovora broj 00021-7314 od 29.06.2011. godine,
- kupci u zemlji i inostranstvu u iznosu od 68.990 €,
- sertifikati u iznosu od 48.801 €,
- fahovi u iznosu od 10.914 €,
- ostale uplate od 60.345 €

30. Obaveze iz poslovanja

	2020.	2019.
	€	€
Dobavljači u zemlji	278.036	428.762
Dobavljači u inostranstvu	162.316	136.339
Dobavljači za nefakturisanu robu	28.794	34.978
Obaveze za primljenu komisionu robu	-	6.890
Obaveze za prodatu komisionu robu	66.461	83.006
Ukupno:	535.607	689.975

Dobavljači u zemlji:

- Elektroprivreda Crne Gore ad Nikšić u iznosu 37.558 €,
- Sava osiguranje Podgorica u iznosu 20.242 €,
- El. snabdijevanje Podgorica u iznosu 17.001 €,
- Emea Consulting&engineering Podgorica u iznosu 12.457 €,
- El. Snabdijevanje Bar 7.713 €
- Direkcija za uređenje I izgradnju Kotora u iznosu 6.897 €,
- Ljetopis doo Podgorica u iznosu 6.891 €,
- S&T doo Podgorica u iznosu 6.168 €,
- Efel Travel doo Podgorica u iznosu 6.022 €,
- Crnogorski Telekom ad Podgorica u iznosu 5.851, kao i
- ostali dobavljači u iznosu 151.236 €.

Dobavljači u inostranstvu:

- PTT Saobraćaj Srbija Beograd u iznosu 87.338 €,
- Energoprojekt energodata Beograd u iznosu 16.905 €,
- OSA računarski inženjering d.o.o. Beograd u iznosu 13.604 €,
- Pošta Amerike u iznosu 10.457 €,
- Pošta Francuske u iznosu 8.446 €,
- Magyar SZO Lapkiado KFT d.o.o Novi Sad u iznosu 4.620 €,
- Pošta Bosne I Hercegovine u iznosu 4.304 €,
- Blicdruk Sarajevo u iznosu 3.970 €,
- Pošta Australije u iznosu 2.665 €, kao i
- ostali ino-dobavljači u iznosu 10.007 €.

31. Ostale kratkoročne obaveze

	2020.	2019.
	€	€
Obaveze za neto zarade	-	187.313
Obaveze za prevoz	-	14.539
Obaveze za prirez porezu na dohodak	14.706	20.933
Obaveze za doprinose na teret zaposlenih	-	72.795
Obaveze za doprinose na teret poslodavca	-	31.623
Obaveze za porez na dohodak fizičkih lica	-	27.364
Obaveze za doprinos solidarnom stambenom fondu	130.047	130.047
Obaveze prema članovima odbora direktora	-	1.408
Obaveze za proviziju - CKB	144.989	27.043
Obaveze za subvencioniranu kamatu CKB	5.350	1.942
Pogrešne uplate po PC	5.200	10.688
Kratkoročne obaveze za radni spor	1.540	-
Obaveze prema Montenegro transfers-u	14.136	13.906
Ostale obaveze	379.229	406.027
Ukupno:	695.197	945.628

Obaveze za prirez porezu na dohodak odnose se na prirez iz ranijih godina.

Ostale obaveze u ukupnom iznosu 379.229 € odnose se na obaveze za uputnice za decembar 2020. godine:

- Srbije u iznosu 258.101 €,
- Sarajevo u iznosu 95.197 €,
- Republike Srpske u iznosu 19.644 €,
- Hrvatske u iznosu 6.287 €

32. Pasivna vremenska razgraničenja

	2020.	2019.
	€	€
Odloženi prihodi	7.025	5.853
Ostala PVR	325.485	272.274
Ukupno:	332.510	278.127

Odloženi prihodi u iznosu 7.025 € odnose se na prihod po osnovu elektronske dopune T – mobile.

Ostala PVR u ukupnom iznosu 325.485 €:

- uputnice R.Srbije, R.Srpske, R.Bosne i Hercegovine i R.Hrvatske u iznosu od 221.788 €,
- ostali ukalkulisani računi iz decembra, a knjiženi u januaru u iznosu od 103.697 €.

33. Prijava poreza na dobit

U skladu sa primjenom poreskih propisa vezanih za Zakon o porezu na dobit pravnih lica Društvo je sačinilo Prijavu poreza na dobit u kojoj su iskazani sledeći podaci:

Opis	Iznos (€)
Dobitak poslovne godine	902.429
Troškovi amortizacije iskazani u bilansu uspeha	586.304
Troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe	1.184.167
Iznos izdataka isplaćen pravnim licima za zdravstvene... uvećan za iznos isplaćen fizičkim licima	9.039
Članarine komorama, savezima i udruženjima iznad 0,1 % ukupnog prihoda	1.558
Otpisana sumnjiva potraživanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	49.139
Rezervisanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	105.073
Prihod od naplaćenih sumnjivih potraživanja ostvaren u poreskom periodu	142.623
Troškovi zarada koji nijesu bili priznati u poreske svrhe u prethodnim periodima	333.610
Gubitak	111.931
Iznos poreza (9%)	-

Pošta Crne Gore Ad nema obaveza po osnovu poreza na dobit na dan 31.12.2020. godine.

34. Izvještaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Pravila korporativnog upravljanja u Pošti Crne Gore temelje se na odredbama Zakona o privrednim društvima („Sl. List CG“ br. 17/07, 80/08 i 36/11) i Zakona o računovodstvu („Sl. List CG“ br. 052/16), a bliže su definisana Statutom Pošte Crne Gore i drugim podzakonskim aktima kojima je uređena nadležnost Odbora direktora i Izvršnog direktora.

Osnovni cilj dobrog sistema korporativnog upravljanja jeste obezbjeđenje efikasnog poslovanja Pošte, na način da se dizajniranjem sistema korporativnog upravljanja definiše prije svega uloga menadžmenta, i odnos između menadžmenta i Odbora direktora. Definisanjem navedenog stvaraju se uslovi da Odbor direktora na najbolji način upravlja i rukovodi kompanijom sa svrhom postizanja planiranih ciljeva i zadataka. Odbor direktora je u obavezi da o svojim aktivnostima redovno obaveštava Osnivača – Vladu Crne Gore.

U primjeni pravila korporativnog upravljanja implementirana su navedena akta, kao i druga interna akta Pošte i u samoj primjeni istih ne postoje odstupanja.

35. Lična primanja Odbora direktora i Izvršnog direktora Pošte

Ukupna bruto lična primanja članova odbora direktora i izvršnog direktora u 2020. godini iznose 75.513 €.

36. Sudski sporovi

Prema Pregledu sudskih sporova po svim osnovama zaključno sa 31.12.2020. godine, od Sektora za pravne i kadrovske poslove je navedeno da postoje evidentirani predmeti u kojima je Društvo i aktivno i pasivno legitimisano. Društvo u sudskim sporovima zastupaju lica zaposlena u Društvu kao i angažovani advokati, po potrebi.

Osnov tužbi su naplata duga, imovinsko-pravni odnosi, radni sporovi, naknada štete.

Sporovi se vode pred Osnovnim, Privrednim, Upravnim sudovima.

Uvidom u Izvještaj o stanju predmeta u rad kod punomoćnika AOD »Čupić« iz Podgorice evidentirani su predmeti pred osnovnim sudovima a radi utvrđivanja naknade štete, prava svojine kao i radi sticanja bez osnova.

Uvidom u Izvještaj o stanju predmeta u rad kod punomoćnika AOD »Iustitia« iz Podgorice na dan 31.12.2020. godine evidentirano je više predmeta pred osnovnim sudovima a radi utvrđivanja prava svojine, naknade štete, naknada štete iz radnih sporova, novčanih obaveza kao i predmeti univerzalnog servisa koji se vode pred Upravnim i Vrhovnim sudom.

Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo eventualne posledice na ukupan položaj Društva odnosno korekcije na bilans uspjeha preko prihoda i troškova. Pošta je izvršila rezervisanje na teret troškova po navedenim sporovima kao što zahtijeva MRS 37-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

37. Odnosi sa povezanim pravnim licima

Ne postoje evidentirani dužničko povjerilački odnosi Društva i Vlade Crne Gore.

38. Potencijalne obaveze

Ne postoje potencijalne obaveze na dan 31.12.2020. godine.

39. Izvještaj interne revizije

Odlukom Odbora direktora broj 00010 - 8260/3 od 28.06.2019. godine usvojen je dokument – Povelja interne revizije Pošte Crne Gore Ad Podgorica. Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 14484/7 od 24.09.2020. godine obnovljen je i usvojen dokument – Povelja interne revizije Pošte Crne Gore Ad Podgorica.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 - 8260/4 od 28.06.2019. godine usvojen je dokument – Procedure i priručnik za internu reviziju Pošte Crne Gore Ad Podgorica.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 16822/7 od 26.12.2019. godine usvojen je dokument Godišnji plan interne revizije za 2020. godinu u Pošti Crne Gore Ad Podgorica.

U toku 2020. godine obavljene su sljedeće revizije i to:

- Revizija procesa obračuna i isplate zarada,
- Revizija procesa naplate potraživanja i
- Revizija procesa javnih nabavki.

I Revizija procesa obračuna i isplate zarada

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7157/5 od 29.07.2020. godine usvojen je Konačni izvještaj revizije obračuna i isplate zarada i akcioni plan.

U izvještaju revizije procesa naplate potraživanja date su sljedeće preporuke:

1. Potrebno je startni dio zarade uskladiti sa kalkulacijom iz Kolektivnog ugovora Pošte Crne Gore AD Podgorica.
2. Potrebno je u softversku bazu unijeti precizne podatke o radnom stažu.
3. Preporučuje se obavezna izrada godišnjih obrazaca OPD-2 i njihovo uručenje zaposlenima do kraja januara tekuće godine za obračunate i isplaćene zarade za prethodnu godinu u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica.

Preporuke su ispoštovane.

II Revizija procesa naplate potraživanja

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 12180/7 od 29.07.2020. godine usvojen je Konačni izvještaj revizije procesa naplate potraživanja i akcioni plan.

U izvještaju revizije procesa naplate potraživanja date su sljedeće preporuke:

1. Preporučuje se kvartalno slanje izvoda otvorenih stavki, urgencija za plaćanje, opomena pred utuženje i predloga za utuženje u rokovima preciziranim internom procedurom, kako bi se izbjegla zastara potraživanja.
2. Preporučuje se izrada kvartalnih izvještaja o naplati potraživanja u skladu sa Zaključkom Odbora direktora u cilju informisanosti Rukovodioca subjekta o naplati potraživanja.

Preporuke su ispoštovane.

III Revizija procesa javnih nabavki

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 20527/9 od 29.12.2020. godine usvojen je Konačni izvještaj revizije procesa naplate potraživanja i akcioni plan.

U izvještaju revizije procesa naplate potraživanja date su sljedeće preporuke:

1. Preporučuje se izmjena Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji tako da opis poslova zaposlenih bude definisan na način da njihove aktivnosti proizilaze iz prethodne koordinacije, saglasnosti i naloga nadređenog lica.
2. Preporučuje se identifikacija rizika i izrada novih Internih pravila i procedura za proces javnih nabavki u skladu sa važećim Zakonom o javnim nabavkama, odnosno Pravilnikom o evidenciji i metodologiji analize rizika u vršenju kontrole i Uputstvom za izradu i opis internih pravila i procedura.
3. Preporučuje se poštovanje člana 84 Zakona o javnim nabavkama u dijelu dostavljanja Plana javnih nabavki Ministarstvu finansija na koji je prethodno saglasnost dao Odbor direktora.

Rok sprovođenja preporuka je prvi i drugi kvartal 2021. godine.

40. Eksterna kontrola

Društvo tokom 2020. godine nije bilo predmet eksterne kontrole.

41. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Događaji nakon datuma bilansa stanja:

Vlade Crne Gore je Rješenjem broj 04-1374/3 od dana 18.03.2021. godine razriješila članove Odbora direktora:

- Mirsad Džudžević,
- Faruk Kalač,
- Milan Martinović
- Aleksandar Ljumović i
- Branko Femić.

Vlade Crne Gore je Rješenjem broj 04-1377/3 od dana 18.03.2021. godine imenovala članove Odbora direktora:

- Igor Bulatović,
- Stojan Sjekloća,
- Aleksandar Dakić,
- Dijana Pejović i
- Marko Lalević.

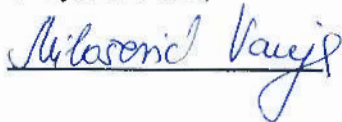
Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/2 od dana 23.04.2021. godine razriješen je Izvršni direktor Dr Božidar Vuksanović.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/3 od dana 23.04.2021. godine imenovan je vršilac dužnosti direktora Dragan Tufegdžić.

Podgorica, 25.05.2021. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Vanja Milošević,

„Pošta Crne Gore“ a.d.

VD Izvršnog direktora

Dragan Tufegdžić

Pošta
Crne Gore

Godišnji izvještaj menadžmenta Pošte Crne Gore AD Podgorica na dan 31.12.2020. godine

Maj 2021. godine

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

SADRŽAJ:

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE.....	3
2. PRIKAZ RAZVOJA I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA.....	6
3. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	27
4. PLANIRANI RAZVOJ.....	29
5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA.....	32
6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA.....	32
7. POSLOVNE JEDINICE.....	33
8. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA.....	34
9. SOCIJALNA I KADROVSKA PITANJA, POŠTOVANJE LJUDSKIH PRAVA.....	34
10. SPRJEČAVANJE I UPRAVLJANJE MITOM I KORUPCIJOM.....	34
11. IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	40

PRILOG: Izvještaj o upravljanju rizicima Pošte Crne Gore na dan 31.12.2020. godine, koji sadrži:

- CILJEVE I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM
- INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA
- CILJEVE I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

- Osnovne informacije

Naziv pravnog lica:	Pošta Crne Gore AD Podgorica
PIB:	02867940
PDV:	30/31-11056-3
Adresa:	ul. Slobode br. 1, 81000 Podgorica
Šifra djelatnosti:	5310
Naziv djelatnosti:	poštanska

- Istorijat i razvoj kompanije

Pošta Crne Gore posluje kao samostalni poslovni subjekat od aprila 1999. godine, kada je do tada jedinstveno preduzeće JP PTT saobraćaja Crne Gore podijeljeno na Poštu Crne Gore DOO i Telekom Crne Gore AD. Odlukom Vlade Crne Gore sa sjednice održane 17.11.2011. godine Pošta Crne Gore je restruktuirana u jednočlano akcionarsko društvo sa potpunim Državnim vlasništvom.

Kompanija participira u međunarodnim asocijacijama:

- Svjetski poštanski savez kroz članstvo Crne Gore u Ujedinjenim nacijama
- Post Europ, kao punopravni član ove Evropske asocijacije koja okuplja poštanske operatore
- RADAR (Reactivity, Acility, Decision, Adaptability, Result) grupa koja okuplja poštanske operatore predstavnike geografski najmanjih zemalja Evrope, koje su ujedno i članice Post Europa i Svjetskog poštanskog saveza.

- Osnovna/pretežna i pomoćne djelatnosti poslovanja

Osnovna djelatnost Društva je poštanska aktivnost poštanskih službi koje rade pod jedinstvenim sistemom u okviru jednog ili više određenih davalaca usluga; upotreba jedinstvene infrastrukture za pružanje usluga, uključujući maloprodajna mjesta, objekte za sortiranje i obrađivanje, kao i utvrđene putanje kojima poštanski prevoznici prikupljaju i isporučuju poštu; isporuke pismonosnih pošiljki (pisma, razglednice, štampa itd.), malih paketa, roba ili dokumenta; prikupljanja pismonosnih pošiljki i paketa iz javnih poštanskih sandučića i pošti; prikupljanja, sortiranja, prevoženja i isporučivanja (domaćih i međunarodnih) pismonosnih pošiljki i paketa, koje obavljaju jedinice izvan okvira jedinstvenog uslužnog sistema. Pored navedene djelatnosti Društvo obavlja i druge djelatnosti.

- Osnovni proizvodi i usluge koje kompanija nudi

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- Pismo nosne usluge
- Paketske usluge
- Tiskovine
- Ekspres usluge
- Usluge kurirske službe
- Unutrašnji uputnički promet
- Međunarodni uputnički promet
- Usluge novčanog poslovanja
- Telegrafске usluge
- Telefonske usluge
- Direktna pošta
- Neadresirane pošiljke
- Web računi
- Usluge hibridne pošte
- Filatelija
- Post shop
- Ostale usluge

- Organizaciona struktura

Organizacionu strukturu Pošte Crne Gore karakteriše struktura organa upravljanja i struktura zaposlenih, koja je pravno definisana Statutom društva usklađenim sa važećim Zakonom o privrednim društvima i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji.

1.1. Organi Društva

- ✚ **Skupština akcionara** – Osnivač ima ovlašćenja Skupštine akcionara u skladu sa zakonom.
- ✚ **Odbor direktora** – Odbor direktora ima 5 članova. Mandat članova Odbora direktora traje četiri godine. Odbor direktora mora imati najmanje dvije petine nezavisnih članova.
- ✚ **Izvršni direktor** – Odbor direktora imenuje Izvršnog direktora. Izvršni direktor se imenuje na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Skupština

- Vlada je 15.10.2020. godine donijela **Statut jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica** („Službeni list Crne Gore“, br. 105/20 od 29.10.2020.)
- Vlada je dala saglasnost na **Finansijski plan Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu**, Zaključak br: 07-326 od 13.02.2020. godine
- Vlada je usvojila **Godišnji izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2019. godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2019. godinu**, Zaključak br: 07-2674 od 28.05.2020. godine

Odbor direktora

- Na osnovu Rješenja Vlade Crne Gore br: 07-5206/2 od 01.11.2018. godine Odbor direktora je od 01.01.-05.11.2020. godine bio u sastavu:
 - Mirsad Džudžević, predsjednik

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- Milan Martinović, član
- Aleksandar Ljumović, član
- Branko Femić, član
- Jaho Pepić, član
- Na osnovu Rješenja Vlade Crne Gore br: 07-3198/3 od 17.09.2020. godine Odbor direktora je od 05.11.2020. godine u sastavu:
 - Mirsad Džudžević, predsjednik
 - Milan Martinović, član
 - Aleksandar Ljumović, član
 - Branko Femić, član
 - Faruk Kalač, član

Odbor direktora Pošte je na sjednici održanoj dana 05.11.2020. godine, donio **Poslovnik o radu Odbora direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica**, br :00010-16754/3-1. Poslovnikom o radu Odbora direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica bliže se uređuju organizacija i način rada Odbora direktora u ostvarivanju prava i dužnosti utvrđenih pozitivnim zakonskim propisima.

Odbor direktora Pošte Crne Gore je, u skladu sa svojom zakonskom i statutarom pozicijom, upravljao i rukovodio Poštom u 2020. godini na način koji je rezultirao pozitivnim poslovnim rezultatom.

Svi akti iz oblasti rada i poslovanja, poštanske tehnologije i javnih nabavki su planirani, pripremani i usvajani blagovremeno, kontrolisana njihova realizacija, te u skladu sa potrebama vršene odgovarajuće korekcije koje su dovele do efikasnog funkcionisanja sistema u kontinuitetu.

Tokom 2020. godine Odbor direktora je održao 29 sjednica. Usvojeno je ukupno 215 akata, od čega je 178 odluka i 37 zaključaka.

- Vlada je 27. januara 2017. godine donijela Odluku o naknadama članovima Odbora direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica br: 07-150, i to:
 - Naknada za predsjednika iznosi jednu prosječnu zaradu zaposlenih u Pošti Crne Gore u prethodnoj godini
 - Naknada za članove iznosi 70% prosječne zarade zaposlenih u Pošti Crne Gore u prethodnoj godini.

Izvršni direktor

Odbor direktora Pošte je na sjednici održanoj dana 16.03.2020. godine, donio Odluku o imenovanju Izvršnog direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica. Za Izvršnog direktora imenovan je Dr Božidar Vuksanović.

Događaji nakon datuma 31.12.2020. godine

Vlada Crne Gore je Rješenjem broj 04-1374/3 od dana 18.03.2021. godine razriješila članove Odbora direktora:

- ✓ Mirsad Džudžević,
- ✓ Faruk Kalač,
- ✓ Milan Martinović,
- ✓ Aleksandar Ljumović i
- ✓ Branko Femić.

Vlada Crne Gore je Rješenjem broj 04-1377/3 od dana 18.03.2021. godine imenovala članove Odbora direktora:

- ✓ Igor Bulatović,

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- ✓ Stojan Sjekloća,
- ✓ Aleksandar Dakić,
- ✓ Dijana Pejović i
- ✓ Marko Lalević.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/2 od dana 23.04.2021. godine razriješen je Izvršni direktor Dr Božidar Vuksanović.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/3 od dana 23.04.2021. godine imenovan je vršilac dužnosti direktora Dragan Tufegdžić.

Revizorski odbor

Pošta Crne Gore je Ministarstvu ekonomskog razvoja dostavila:

- Odluku o predlogu imenovanja Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica br. 00010-19242, koju je Odbor direktora donio na sjednici 11.12.2020. godine i
- Predlog Odluke o imenovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica za Osnivača – Vladu Crne Gore.

U izvještajnom periodu odgovor po navedenom nije dobijen.

- Vlasništvo i struktura kapitala

Kapital Društva čini svojina nad pokretnim i nepokretnim stvarim (nenovčani ulogi), novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava. Osnovni kapital Društva iznosi 35.331.033,00 EURA, podijeljen na 258.437 akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti 136,71042 EURA.

2. PRIKAZ RAZVOJA, ANALIZE FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

Finansijski položaj Pošte Crne Gore, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se na jedan od sljedećih načina:

- **Dobar** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža obezbjeđuje sigurnost u održavanju likvidnosti, ako je zaduženost takva da obezbjeđuje punu nezavisnost preduzeća i dobru sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventno, ako preduzeće pri stabilnoj novčanoj jedinici iz finansijskog rezultata značajnije uvećava sopstveni kapital, a u uslovima inflacije iz efekta revalorizacije i finansijskog rezultata uvećava realnu vrijednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu i dio proširene reprodukcije.
- **Prihvatljiv** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža omogućava održavanje likvidnosti (bez sigurnosti), ako je zaduženost takva da preduzeću obezbjeđuje relativnu nezavisnost i relativnu sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventno, ako u uslovima stabilne novčane jedinice umjereno uvećava sopstveni kapital, a u uslovima inflacije iz efekta revalorizacije i finansijskog rezultata održava realnu vrijednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu reprodukciju.
- **Loš** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža ne omogućava održavanje likvidnosti, ako zaduženost ne obezbjeđuje nezavisnost preduzeća i sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventnost kritična, ako pri stabilnoj novčanoj jedinici ne uvećava iz finansijskog rezultata sopstveni kapital, a u uslovima inflacije iz efekta revalorizacije i finansijskog rezultata ne održava

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

realnu vrijednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava ne može finansirati prostu reprodukciju.

Analiza finansijskog položaja obuhvata sljedeće elemente:

- Najznačajnije pozicije bilansa stanja i bilansa uspjeha
- Osnovni finansijski i nefinansijski pokazatelji
- Racio analiza
- Analiza potraživanja.

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA			
A K T I V A			
POZICIJA	Redni broj	2017	2018
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001		
B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002	29,879,203	30,386,634
I. GOODWILL	003		
II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	202,628	228,412
III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005	29,676,575	30,158,222
<i>1. Nekretnine, postrojenja i oprema</i>	<i>006</i>	<i>29,676,575</i>	<i>30,158,222</i>
<i>2. Investicione nekretnine</i>	<i>007</i>		
<i>3. Biološka sredstva</i>	<i>008</i>		
IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009	0	0
<i>1. Učešća u kapitalu</i>	<i>010</i>		
<i>2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća</i>	<i>011</i>		
<i>3. Ostali dugoročni finansijski plasmani</i>	<i>012</i>		
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013		
D. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014		
E. OBRTNA SREDSTVA	015	13,428,757	11,679,203
I. ZALIHE	016	365,223	248,964
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017	13,063,534	11,430,239

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

1. Potraživanja	018	5,412,054	4,596,214
2. Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	019		
3. Kratkoročni finansijski plasmani	020	670,700	370,700
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	6,929,081	6,386,781
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022	51,699	76,544
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023	43,307,960	42,065,837

PASIVA			
POZICIJA	Redni broj	2017	2018
A. KAPITAL (102 do 109)	101	39,431,304	38,344,588
I. OSNOVNI KAPITAL	102	35,331,033	35,331,033
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103		
III. REZERVE	104		
IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI	105	349,364	342,545
V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI	106		
VI. NERASPOREDJENA DOBIT	107	3,750,907	2,671,010
VII. GUBITAK	108		
VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110	809,265	643,204
I. DUGOROČNA REZERVISANJA	111	799,951	643,204
II. DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112	9,314	0
1. Dugoročni krediti	113		
2. Ostale dugoročne obaveze	114	9,314	
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115	341,219	295,759
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116	2,726,172	2,782,286

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117	2,726,172	2,782,286
1. <i>Kratkoročne finansijske obaveze</i>	118	37,819	25,844
2. <i>Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji</i>	119		
3. <i>Obaveze iz poslovanja</i>	120	1,561,052	1,535,890
4. <i>Ostale kratkoročne obaveze i PVR</i>	121	1,090,445	1,214,896
5. <i>Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda</i>	122	10,085	
6. <i>Obaveze po osnovu poreza na dobit</i>	123	26,771	5,656
II. KRATKOROČNA REZERVISANJA	124		
E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125	43,307,960	42,065,837

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU - BILANS USPJEHA				
Redni broj	Pozicija	Redni broj	2017	2018
I	POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201	17,908,413	16,993,038
1	<i>Prihodi od prodaje</i>	202	15,099,597	15,389,267
2	<i>Prihodi od aktiviranja učinaka i robe</i>	203		
3	<i>Povećanje vrijednosti zaliha učinaka</i>	204		
4	<i>Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka</i>	205		
5	<i>Ostali poslovni prihodi</i>	206	2,808,816	1,603,771
II	POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207	13,389,759	14,507,041
1	<i>Nabavna vrijednost prodate robe</i>	208	381,816	177,494
2	<i>Troškovi materijala</i>	209	707,708	829,879
3	<i>Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi</i>	210	9,132,344	10,196,947
4	<i>Troškovi amortizacije i rezervisanja</i>	211	715,588	565,230
5	<i>Ostali poslovni rashodi</i>	212	2,452,303	2,737,491

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

A	POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213	4,518,654	2,485,997
I	FINANSIJSKI PRIHODI	214	39,630	7,347
II	FINANSIJSKI RASHODI	215	12,973	6,605
B	FINANSIJSKI REZULTAT (214 - 215)	216	26,657	742
I	OSTALI PRIHODI	217	661,242	261,756
II	OSTALI RASHODI	218	4,908,668	2,772,275
C	REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219	-4,247,426	-2,510,519
D	REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220	297,885	-23,780
E	NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221		
F	REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222	297,885	-23,780
G	DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223	0	0
1	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	224		
2	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme	225		
3	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridr. društava	226		
4	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka)	227		
5	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228		
H	PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229	234,265	45,460
1	Tekući porez na dobit	230	5,932	
2	Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231	228,333	45,460
I	NETO REZULTAT (222+223-229)	232	63,620	21,680
J	ZARADA PO AKCIJI			
1	Osnovna zarada po akciji	233		
2	Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA

	2019	2020
AKTIVA		
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL		
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	30,465,566	30,641,860
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	311,226	378,212
1. Ulaganja u razvoj		
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	311,226	378,212
3. Goodwill		
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi		
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	30,154,340	30,263,648
1. Zemljište i objekti	27,950,956	27,802,220
2. Postrojenja i oprema	1,290,214	1,330,812
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	108,942	160,455
3.1. Investicione nekretnine		
3.2. Biološka sredstva		
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	108,942	160,455
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	804,228	970,161
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	0	0
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima		
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)		
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)		
5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća		
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)		
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja		
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA		
D. OBRтна SREDSTVA (026+031+039+043+044)	11,581,743	12,217,637
I. ZALIHE (027 do 030)	177,850	312,070

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	88,617	123,807
2. Nedovršena proizvodnja		
3. Gotovi proizvodi i roba	58,201	65,716
4. Dati avansi	31,032	122,547
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	3,560,665	3,277,293
1. Potraživanja od kupaca	3,173,519	2,518,972
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica		
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	387,146	758,318
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit		
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	20,197	5917
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	366,949	752401
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	370,700	0
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju		
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli		
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	370,700	
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	7,472,528	8,628,274
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO		
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	323,674	174,912
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	42,370,983	43,034,409
PASIVA		
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	38,355,570	39,197,698
I. OSNOVNI KAPITAL	35,331,033	35,331,033
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL		
III. EMISIONA PREMIJA		
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	333,740	331,538
1. Zakonske rezerve		
2. Statutarne rezerve		
3. Druge rezerve		
4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	333,740	331,538
5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata		
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	2,690,797	3,535,127
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2,679,815	2,692,999
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	10,982	842,128
3. Gubitak ranijih godina		
4. Gubitak tekuće godine		
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	597,764	650,287
I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	597,764	611,788
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	402,716	409,854
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
3. Ostala dugoročna rezervisanja	195,048	201,934
II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	0	38,499

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

1. Dugoročni krediti		
2. Ostale dugoročne obaveze		38,499
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	359,797	420,098
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE		
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	2,779,725	2,433,816
I KRATKOROČNA REZERVISANJA		
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	2,779,725	2,433,816
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije		
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	15,624	13,962
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	1,128,499	1,189,050
4. Obaveze prema dobavljačima	689,975	535,607
5. Obaveze po menicama		
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima		
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima		
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	945,628	695,197
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja		
8.2. Ostale kratkoročne obaveze	945,628	695,197
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda		
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit		
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno		
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	278,127	332,510
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	42,370,983	43,034,409

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU/BILANS USPIJEHA

	2019	2,020
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	15,591,331	14,601,630
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		
4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	836,772	1,464,873
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	566,150	855,730
b) Ostali prihodi iz poslovanja	270,622	609,143
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine		
5. Troškovi poslovanja (209+210)	4,476,226	4,533,802
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	1,058,885	1,123,797
b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	3,417,341	3,410,005
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	10,305,055	10,374,738
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	7,249,655	6,697,328
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	3,055,400	3,677,410
1/ Troškovi poreza	631,569	753,738

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

2/ Troškovi doprinosa za penzije	1,378,168	1,705,414
3/ Troškovi doprinosa	1,045,663	1,218,258
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	86,990	76,230
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	86,990	76,230
8. Ostali rashodi iz poslovanja	206,358	138,714
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	1,353,474	943,019
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	0	0
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica		
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne raz. i efekti ugovor. zaštite) (227 do 229)	476	7,569
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	476	7,569
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	4,435	24,741
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	4,435	24,741
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtno imovine (235-236)	-1,282,296	-49,139
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtno imovine		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtno imovine	1,282,296	49,139
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	1,069	23,761
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima		
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	1,069	23,761
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	-1,278,454	-40,590
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	75,020	902,429
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno		
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	75,020	902,429
14. Poreski rashod perioda (246+247)	64,038	60,301
1. Tekući porez na dobit		
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	64,038	60,301
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	10,982	842,128

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	0	0
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava		
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova def. naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa def. planovima penz. naknada		
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva		
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje		
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine		
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka		
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/		
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	0	0
IX. NETO SVEOBUHVAJNI REZULTAT (248-259)	10,982	842,128
X. ZARADA PO AKCIJI	0.0425	3.2585
1. Osnovna zarada po akciji	0.0425	3.2585
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji		
XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA		
XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBJEĐUJU KONTROLU		

2.1. Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finansijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finansijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost ukupnog poslovanja utvrđuje se stavljanjem u odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda. Potrebno je da društvo posluje ekonomično, odnosno da ostvaruje više prihoda nego što je utrošeno za njihovo postizanje (poželjno je da su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda).

Ekonomičnost poslovanja izračunava se stavljanjem u odnos prihoda od prodaje i rashoda od prodaje. Kada su prihodi od prodaje veći od rashoda od prodaje ekonomičnost poslovanja je pozitivna. Ekonomičnost finansiranja je odnos finansijskih prihoda i finansijskih rashoda.

Finansijski položaj Pošte Crne Gore na dan 31.12.2020. godine obezbjeđuje dobar pokazatelj ekonomičnosti na osnovu navedenih pokazatelja iz bilansa uspjeha od 2017. do 2020. godine. Ilustracija ove kvalifikacije data je u narednim tabelarnim pregledima poslovanja kroz pozitivne pokazatelje ekonomičnosti za period od 2017. do 2020. godine.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

<i>Ekonomičnost ukupnog poslovanja</i>	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupni prihodi</i>	18,609,285	17,262,141	16,433,014	16,098,813
<i>Ukupni rashodi</i>	18,311,400	17,285,921	16,357,994	15,196,384
<i>Ukupni prihodi / Ukupni rashodi</i>	1.02	1.00	1.00	1.06

<i>Ekonomičnost redovnog poslovanja</i>	2017	2018	2019	2020
<i>Poslovni prihodi</i>	17,908,413	16,993,038	16,428,103	16,066,503
<i>Poslovni rashodi</i>	13,389,759	14,507,041	14,781,281	14,908,540
<i>Poslovni prihodi / Poslovni rashodi</i>	1.34	1.17	1.11	1.08

Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti ili svojstvo imovine ili njenih pojedinih dijelova da se mogu pretvoriti u gotovinu dovoljnu za pokriće preuzetih obaveza uslovljena je prije svega protokom kratkotrajne imovine (obrtnih sredstava) kroz poslovni ciklus. Likvidnost će omogućiti poduzeću podmirivanje dospjelih obaveza i pokazatelji likvidnosti ukazuju u kojoj je mjeri preduzeće sposobno da podmiri svoje dospjele kratkoročne obaveze.

Finansijski položaj Pošte Crne Gore na dan 31.12.2020. godine obezbjeđuje dobar pokazatelj likvidnosti na osnovu navedenih pokazatelja iz bilansa stanja od 2017. do 2020. godine. Ilustracija ove kvalifikacije data je u narednim tabelarnim pregledima poslovanja kroz pozitivne pokazatelje likvidnosti za period od 2017. godine do 2020. godine.

<i>Koeficijent trenutne likvidnosti</i>	2017	2018	2019	2020
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</i>	6,929,081	6,386,781	7,472,528	8,628,274
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,726,172	2,782,286	2,779,725	2,433,816
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti / Kratkoročne obaveze</i>	2.54	2.30	2.69	3.55

<i>Tekuća likvidnost</i>	2017	2018	2019	2020
<i>Angažovana obrtna sredstva</i>	13,428,757	11,679,203	11,581,743	12,217,637
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,726,172	2,782,286	2,779,725	2,433,816
<i>Angažovana obrtna sredstva / Kratkoročne obaveze</i>	4.93	4.20	4.17	5.02

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Koeficijent ubrzane likvidnosti	2017	2018	2019	2020
<i>Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina</i>	13,063,534	11,430,239	11,403,893	11,905,567
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,726,172	2,782,286	2,779,725	2,433,816
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina / Kratkoročne obaveze	4.79	4.11	4.10	4.89

Koeficijent finansijske stabilnosti	2017	2018	2019	2020
<i>Stalna imovina</i>	29,879,203	30,386,634	30,465,566	30,641,860
<i>Kapital</i>	39,431,304	38,344,588	38,355,570	39,197,698
<i>Dugoročne obaveze</i>	809,265	643,204	0	38,499
Stalna imovina / (Kapital + Dugoročne obaveze)	0.74	0.78	0.79	0.78

Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelj zaduženosti predstavlja odnos ukupnih obaveza i imovine odnosno pitanje koliki se dio imovine finansira iz tuđih izvora? Koeficijent zaduženosti ukazuje do koje mjere preduzeće koristi zaduživanje kao oblik finansiranja i koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Koeficijent zaduženosti=ukupne obaveze/ukupna imovina. Savremena poslovna ekonomija, zbog korištenja efekata finansijske poluge, ide u smjeru povećanja zaduženosti - kritičnom vrijednošću smatra do 0,7 (70 %), što znači da postotni udio tuđih izvora finansiranja ne bi smio premašiti cca 2/3 ukupnih izvora. Nisko samofinansiranje, odnosno, visoka zaduženost – dokazano su prvi i najčešći uzrok poslovne krize i stečaja.

Finansijski položaj Pošte Crne Gore na dan 31.12.2020. godine i analiza prethodnog perioda pokazuju da preduzeće uopšte nije zaduženo na osnovu navedenih pokazatelja iz bilansa uspjeha od 2017. godine do 2020. godine.

Ilustracija ove kvalifikacije data je u pregledu poslovanja kroz pozitivne pokazatelje zaduženosti za period od 2017. do 2020. godine.

Koeficijent zaduženosti	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupne obaveze</i>	3,535,437	3,425,490	3,377,489	3,084,103
<i>Ukupna imovina</i>	43,307,960	42,065,837	42,370,983	43,034,409
Ukupne obaveze / Ukupna imovina	0.08	0.08	0.08	0.07

Koeficijent finansijskog leveridža	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupne obaveze</i>	3,535,437	3,425,490	3,377,489	3,084,103
<i>Ukupan kapital</i>	39,431,304	38,344,588	38,355,570	39,197,698

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Ukupne obaveze / Ukupan kapital	0.09	0.09	0.09	0.08
--	-------------	-------------	-------------	-------------

Faktor zaduženosti	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupne obaveze</i>	<i>3,535,437</i>	<i>2,782,286</i>	<i>3,377,489</i>	<i>3,084,103</i>
<i>Neraspoređena dobit + Amortizacija</i>	<i>4,466,495</i>	<i>3,236,240</i>	<i>6,108,138</i>	<i>6,945,132</i>
Ukupne obaveze / (Neraspoređena dobit + Amortizacija)	0.79	0.86	0.55	0.44

Pokazatelji profitabilnosti

Profitabilnost je ekonomska kategorija kojom se mjeri sposobnost preduzeća da generiše profit na temelju uloženog kapitala, tj. investirane imovine. Mjere profitabilnosti su sledeće:

1. profitna marža
2. povrat na investirano (stopa povrata imovine; stopa povrata vl. kapitala)

Profitna marža (marža dobitka) = dobitak / prihod

Neto profitna marža = neto dobitak + tr. kamata / prihod

Ilustracija ove kvalifikacije data je u narednim tabelarnim pregledima poslovanja kroz pokazatelje profitabilnosti za period od 2017. do 2020. godine.

EBIT	2017	2018	2019	2020
<i>Rezultat prije oporezivanja</i>	<i>297,885</i>	<i>-23,780</i>	<i>75,020</i>	<i>902,429</i>
<i>Rashodi kamata</i>	<i>12,973</i>	<i>6,605</i>	<i>1,069</i>	<i>23,761</i>
Rezultat prije oporezivanja + Rashodi kamata	310,858	-17,175	76,089	926,190

EBITDA	2017	2018	2019	2020
<i>Rezultat prije oporezivanja</i>	<i>297,885</i>	<i>-23,780</i>	<i>75,020</i>	<i>902,429</i>
<i>Rashodi kamata</i>	<i>12,973</i>	<i>6,605</i>	<i>1,069</i>	<i>23,761</i>
<i>Amortizacija</i>	<i>715,588</i>	<i>565,230</i>	<i>3,417,341</i>	<i>3,410,005</i>
Rezultat prije op + Kamate + Amortizacija	1,026,446	548,055	3,493,430	4,336,195

Stopa prinosa na kapital (ROE)	2017	2018	2019	2020
<i>Neto rezultat</i>	<i>63,620</i>	<i>21,680</i>	<i>10,982</i>	<i>842,128</i>
<i>Kapital</i>	<i>39,431,304</i>	<i>38,344,588</i>	<i>38,355,570</i>	<i>39,197,698</i>
Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital	0.00	0.00	0.00	0.02

Stopa prinosa sredstava (ROA)	2017	2018	2019	2020
<i>Neto rezultat</i>	<i>63,620</i>	<i>21,680</i>	<i>10,982</i>	<i>842,128</i>

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

<i>Ukupna imovina</i>	<i>43,307,960</i>	<i>42,065,837</i>	<i>42,370,983</i>	<i>43,034,409</i>
<i>Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital</i>	<i>0.00</i>	<i>0.00</i>	<i>0.00</i>	<i>0.02</i>

Pokazatelji aktivnosti

Kroz proces aktivnosti, preduzeće teži da raspoloživa sredstva koristi što efektivnije, odnosno da sa što manjim ulaganjima u sredstva ostvari što veći obim aktivnosti (minimax princip). Mjera te efektivnosti se dobija iz odnosa između ostvarenog obima aktivnosti (odnosno prihoda ili rashoda kao finansijskog izraza količine i asortimana proizvedenih i realizovanih proizvoda) i ulaganja u poslovna sredstva. Pokazatelji koji rezultiraju iz tog odnosa se označavaju kao pokazatelji aktivnosti ili pokazatelji efektivnosti. Ova grupa pokazatelja pruža odgovor na pitanje koliko preduzeće efektivno koristi raspoloživa sredstva i predstavljaju osnovu za ocjenu da li bilansno iskazana sredstva odgovaraju po visini ostvarenim (planiranim) prihodima. Utvrđivanje i kontrola pokazatelja aktivnosti ima veliki značaj sa aspekta upravljanja finansijama preduzeća, jer relacije efekata i ulaganja neposredno određuju stepen likvidnosti i rentabilnosti preduzeća.

<i>Obrt potraživanja</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>Prihodi od prodaje</i>	<i>15,099,597</i>	<i>15,389,267</i>	<i>15,591,331</i>	<i>14,601,630</i>
<i>Prosječna potraživanja od kupaca</i>	<i>5,004,134</i>	<i>5,004,134</i>	<i>3,884,867</i>	<i>2,846,246</i>
<i>Prihodi od prodaje / Prosječna potraživanja od kupaca</i>	<i>3.02</i>	<i>3.08</i>	<i>4.01</i>	<i>5.13</i>

<i>Dani vezivanja potraživanja</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>365</i>	<i>365</i>	<i>365</i>	<i>365</i>	<i>365</i>
<i>Obrt potraživanja</i>	<i>3.02</i>	<i>3.08</i>	<i>4.01</i>	<i>5.13</i>
<i>365 / Obrt potraživanja</i>	<i>120.96</i>	<i>118.69</i>	<i>90.95</i>	<i>71.15</i>

<i>Obrt zaliha</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>Trošak prodatih proizvoda</i>	<i>1,089,524</i>	<i>1,007,373</i>	<i>1,058,885</i>	<i>1,123,797</i>
<i>Prosječne zalihe</i>	<i>307,094</i>	<i>307,094</i>	<i>213,407</i>	<i>244,960</i>
<i>Trošak prodatih proizvoda / Prosječne zalihe</i>	<i>3.55</i>	<i>3.28</i>	<i>4.96</i>	<i>4.59</i>

<i>Obrt vezivanja zaliha</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
<i>365</i>	<i>365</i>	<i>365</i>	<i>365</i>	<i>365</i>
<i>Obrt zaliha</i>	<i>3.55</i>	<i>3.28</i>	<i>4.96</i>	<i>4.59</i>

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

365 / Obrt zaliha	102.88	111.27	73.56	79.56
--------------------------	---------------	---------------	--------------	--------------

Ostali pokazatelji

Rentabilnost ukupnog kapitala	2017	2018	2019	2020
<i>Neto rezultat</i>	63,620	21,680	10,982	842,128
<i>Kapital</i>	39,431,304	38,344,588	38,355,570	39,197,698
Neto rezultat / Kapital	0.16%	0.06%	0.03%	2.15%

Povrat na uložena sredstva	2017	2018	2019	2020
<i>Neto rezultat</i>	63,620	21,680	10,982	842,128
<i>Osnovna sredstva</i>	29,879,203	30,386,634	30,465,566	30,641,860
<i>Obrtna sredstva</i>	13,428,757	11,679,203	11,581,743	12,217,637
Neto rezultat/(Osnovna sredstva + Obrtna sredstva)	0.15%	0.05%	0.03%	1.96%

Neto profitna marža (A)	2017	2018	2019	2020
<i>Neto rezultat</i>	63,620	21,680	10,982	842,128
<i>Prihod od prodaje</i>	15,099,597	15,389,267	15,591,331	14,601,630
Neto profit / Prihod od prodaje	0.42%	0.14%	0.07%	5.77%

Neto profitna marža (B)	2017	2018	2019	2020
<i>Neto rezultat</i>	63,620	21,680	10,982	842,128
<i>Ukupni prihodi</i>	18,609,285	17,262,141	16,433,014	16,098,813
Neto rezultat / Ukupni prihodi	0.34%	0.13%	0.07%	5.23%

Ekonomičnost	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupni prihodi</i>	18,609,285	17,262,141	16,433,014	16,098,813
<i>Ukupni rashodi</i>	18,311,400	17,285,921	16,357,994	15,196,384

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Ukupni prihodi / Ukupni rashodi	1.02	1.00	1.00	1.06
--	-------------	-------------	-------------	-------------

Odnos troškova zaposlenih i poslovnih prihoda	2017	2018	2019	2020
Trošak zaposlenih	9,132,344	10,196,947	10,305,055	10,374,738
Poslovni prihodi	17,908,413	16,993,038	16,428,103	16,066,503
Trošak zaposlenih / Poslovni prihodi	50.99%	60.01%	62.73%	64.57%

Odnos troškova amortizacije i prihoda od prodaje	2017	2018	2019	2020
Trošak amortizacije	715,588	565,230	3,417,341	3,410,005
Prihodi od prodaje	15,099,597	15,389,267	15,591,331	14,601,630
Trošak amortizacije / Prihodi od prodaje	4.74%	3.67%	21.92%	23.35%

Utrošena sredstva po zaposlenom	2017	2018	2019	2020
Trošak materijala	707,708	829,879	1,058,885	1,123,797
Prosječan broj zaposlenih	884	922	952	988
Trošak materijala / Prosječan broj zaposlenih	800.57	900.09	1,112.27	1,137.45

Participacija troškova kamate u ukupnim rashodima	2017	2018	2019	2020
Trošak kamate	12,973	6,605	1,069	23,761
Ukupni rashodi	18,311,400	17,285,921	16,357,994	15,196,384
Trošak kamate / Ukupni rashodi	0.07%	0.04%	0.01%	0.16%

Participacija troškova kamate u ukupnim prihodima	2017	2018	2019	2020
Trošak kamate	12,973	6,605	1,069	23,761
Ukupni prihodi	18,609,285	17,262,141	16,433,014	16,098,813
Trošak kamate / Ukupni prihodi	0.07%	0.04%	0.01%	0.15%

Pokrivenost troškova kamatama - Analiza finansijske moći	2017	2018	2019	2020
Poslovni rezultat	4,518,654	2,485,997	1,353,474	943,019

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

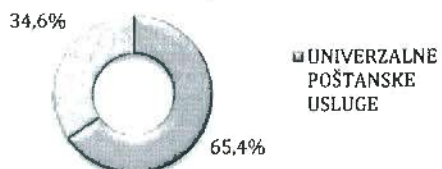
Troškovi kamata	Poslovni dobitak / Troškovi kamata	34831.22%	12,973	6,605	1,069	23,761
		37638.11%	126611.23%	3968.77%		

2.2. Nefinansijski pokazatelji**Fizički obim usluga****Pregled ostvarenog fizičkog obima usluga (2020/2019)**

VRSTA USLUGE	Ostvarenje 2019.	Plan 2020.	Ostvarenje 2020.	Index (20/19)	Index (20/pl20)
UNIVERZALNE POŠTANSKE USLUGE	15,415,200	16,250,000	15,618,163	101.3	96.1
Pismonosne usluge	15,372,463	16,200,000	15,592,274	101.4	96.2
Pisma	14,819,433	15,700,000	14,997,498	101.2	95.5
Sudsko pismo	553,030	500,000	594,776	107.5	119.0
Paketske usluge	42,737	50,000	25,889	60.6	51.8
KOMERCIJALNE USLUGE	8,556,648	8,780,000	8,265,583	96.6	94.1
Direktna pošta i neadresirane pošiljke	128,535	130,000	416,383		
Tiskovine	115,399	100,000	122,828	106.4	122.8
Ekspres pošiljke	158,089	170,000	171,423	108.4	100.8
Usluge novčanog poslovanja	8,017,158	8,250,000	7,363,787	91.9	89.3
Telegrafske usluge	121,767	120,000	187,596	154.1	156.3
Telefonske usluge	15,700	10,000	3,566	22.7	35.7
UKUPNO:	23,971,848	25,030,000	23,883,746	99.6	95.4

Pošta je u 2020. godini ostvarila ukupno 23.883.746 usluga, što je za 0,4% manje u odnosu na prošlu godinu kada je ostvareno 23.971.848 usluga i 4,6% manje u odnosu na planiranih 25,030,000 usluga.

Udio univerzalnih poštanskih usluga i komercijalnih usluga u ukupnim uslugama

U ukupnom obimu ostvarenih usluga univerzalne poštanske usluge imaju udio od 65,4%, a komercijalne usluge 34,6%.

Ostvareni obim univerzalnih poštanskih usluga u 2020. godini je za 1,3% veći u odnosu na nivo ostvarenja iz 2019. godine, a za 4,6% manji u odnosu na planirani zbog pada obima paketskih usluga usljed situacije izazvane

corona virusom.

U 2020. godini ostvareni obim komercijalnih usluga je za 3,4% manji u odnosu na prošlogodišnji period i 5,9% manji u odnosu na plan. Najveće učešće u strukturi obima komercijalnih usluga imaju usluge novčanog poslovanja (89%), čiji je obim manji za 8,1% u odnosu na prošlu godinu, a 10,7% manji u odnosu na plan. Takođe je prisutan trend pada fizičkog obima telefonskih usluga. U posmatranom periodu najveći rast bilježi direktna pošta i neadresirane pošiljke, kao i telegrafske usluge.

2.3. Analiza boniteta

Postoje brojni modeli koji se u savremenim uslovima poslovanja koriste za ocjenu kreditnog boniteta i predviđanje vjerovatnoće stečaja preduzeća. Tri modela koji su danas najšire korišćeni su sljedeći:

- Altmanov Z-score
- BEX Index
- Zmijewski model

Altmanov Z-score

Jedan od najčešće korišćenih modela jest Altmanov Z - score model. Na osnovu prilagođavanja originalnog modela predviđanja vjerovatnoće stečaja, koji je primjenljiv samo na preduzeća čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu, nastao je modifikovan model primenljiv na preduzeća čijim se akcijama ne trguje na organizovanom tržištu. Altmanov model je danas opšte prihvaćen model koji služi za predviđanje bankrota preduzeća. Zasniva se na analizi bilansa preduzeća.

Z-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2017	2018	2019	2020
1	<i>Ukupna sredstva</i>	43,307,960	42,065,837	42,370,983	43,034,409
2	<i>Tekuća imovina</i>	13,428,757	11,679,203	11,581,743	12,217,637
3	<i>Stalna imovina</i>	29,879,203	30,386,634	30,465,566	30,641,860
4	<i>Obrtni kapital (2-3)</i>	-16,450,446	-18,707,431	-18,883,823	-18,424,223
5	<i>X1 (4/1)</i>	-0.38	-0.44	-0.45	-0.43
6	<i>Zadržani (neraspoređeni) dobitak</i>	3,750,907	2,671,010	2,690,797	3,535,127
7	<i>X2 (6/1)</i>	0.09	0.06	0.06	0.08
8	<i>Zarada prije odbitka kamata i poreza na dobitak</i>	310,858	-17,175	76,089	926,190
9	<i>X3 (8/1)</i>	0.01	0.00	0.00	0.02
10	<i>Kapital</i>	39,431,304	38,344,588	38,355,570	39,197,698
11	<i>Obaveze</i>	3,535,437	3,425,490	3,377,489	3,084,103
12	<i>X4 (10/11)</i>	11.15	11.19	11.36	12.71
13	<i>Prihodi od prodaje</i>	15,099,597	15,389,267	15,591,331	14,601,630
14	<i>X5 (13/1)</i>	0.35	0.37	0.37	0.34
Z-SCORE		6.73	6.64	6.74	7.64

Z > 2,99	<i>Stabilno i uspješno poslovanje</i>
1,81 < Z < 2,99	<i>Postoje problemi u poslovanju</i>
Z < 1,81	<i>Loše poslovanje</i>

Prema navedenoj analizi Pošta Crne Gore ima stabilno i uspješno poslovanje.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

BEX Index

BEX (Business Excellence indeks) sintetički i analitički oslikava sadašnji i djelimično budući poslovni bonitet svakog privrednog društva. Model je prevashodno izrađen za procjenu boniteta privrednih društava na tržištu kapitala u Hrvatskoj, ali je njegova primjena moguća na svim sličnim tržištima, posebno u regionu.

Postoji 5 raspona vrijednosti sa sledećim tumačenjima:

BEX - Business Excellence Model					
Redni broj	Pozicija	2017	2018	2019	2020
1	EBIT	310,858.00 €	-17,175.00 €	76,089.00 €	926,190.00 €
2	Ukupna aktiva	43,307,960.00 €	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €
3	X1 (1/2)	0.01	0.00	0.00	0.02
4	Neto profit nakon oporezivanja	63,620.00 €	21,680.00 €	75,020.00 €	902,429.00 €
5	Ukupan kapital	39,431,304.00 €	38,344,588.00 €	38,355,570.00 €	39,197,698.00 €
6	X2 (4/5)	0.00	0.00	0.00	0.02
7	Obrtna sredstva	13,428,757.00 €	11,679,203.00 €	11,581,743.00 €	12,217,637.00 €
8	Ukupna aktiva	43,307,960.00 €	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €
9	X3 (7/8)	0.31	0.28	0.27	0.28
10	Neto rezultat	63,620.00 €	21,680.00 €	10,982.00 €	842,128.00 €
11	Amortizacija	715,588.00 €	565,230.00 €	3,417,341.00 €	3,410,005.00 €
12	Ukupne obaveze	3,535,437.00 €	3,425,490.00 €	3,377,489.40 €	3,084,103.00 €
13	X4 (5*(10+11)/12)	1.10	0.86	5.08	6.89
	BEX	0.40	0.31	1.65	2.24

BEX > 4	Odlično poslovanje
2 < BEX < 4	Veoma dobro poslovanje
1 < BEX < 2	Dobro poslovanje
0 < BEX < 1	Potrebno poboljšanje
BEX < 0	Loše poslovanje

Prema navedenoj analizi Pošta Crne Gore ima veoma dobro poslovanje.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Zmijewski model

Zmijewski model koristi racio analizu koja mjeri performanse, finansijski leveridž i likvidnost privrednog društva kako bi se napravio predikcioni model. Krajnja ocjena ukazuje na vjerovatnoću bankrota: što je veći rezultat to je vjerovatnoća bankrota veća.

Zmijewski-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2017	2018	2019	2020
1	<i>Neto dobit</i>	63,620.00 €	21,680.00 €	10,982.00 €	842,128.00 €
2	<i>Ukupna aktiva</i>	43,307,960.00 €	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €
3	X1 (1/2)	0.00	0.00	0.00	0.02
4	<i>Ukupne obaveze</i>	3,535,437.00 €	3,425,490.00 €	3,377,489.40 €	3,084,103.00 €
5	<i>Ukupna imovina</i>	43,307,960.00 €	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €
6	X2 (4/5)	0.08	0.08	0.08	0.07
7	<i>Obrtna imovina</i>	13,428,757.00 €	11,679,203.00 €	11,581,743.00 €	12,217,637.00 €
8	<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,726,172.00 €	2,782,286.00 €	2,779,725.40 €	2,433,816.00 €
9	X3 (7/8)	4.93	4.20	4.17	5.02
Zmijewski-SCORE (P)		-3.82	-3.82	-3.83	-3.96

P < 0,5	<i>Dobro poslovanje</i>
P ≥ 0,5	<i>Loše poslovanje</i>

Prema navedenoj analizi Pošta Crne Gore ima veoma dobro poslovanje.

Indikatori u vezi sa poslovanjem

- namjera rukovodstva da izvrši likvidaciju pravnog lica ili da obustavi poslovanje,
- gubitak ključnog rukovodstva bez obezbijeđene zamjene,
- gubitak glavnog tržišta, franšiza, licenci ili glavnog dobavljača,
- teškoće sa radnom snagom ili nedostatak važnih sirovina,
- pojava izuzetno uspješnog konkurenta.

Ostali indikatori

- nepridržavanje propisa u vezi s kapitalom ili drugih zakonskih zahtjeva,
- sudski sporovi koji se vode protiv pravnog lica, koji mogu, ukoliko se po tužioca uspješno riješe, rezultirati u presudama čije se ispunjenje ne može izvršiti,
- promjene u zakonodavstvu ili politici države za koje se očekuje da će imati uticaja na pravno lice
- nepostojanje osiguranje ili nedovoljno osiguranje u slučaju katastrofa

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

2.4. Analiza potraživanja

Potraživanja od kupaca

	2020.	2019.
	€	€
Kupci u zemlji	2.584.311	2.416.488
Kupci u inostranstvu	414.259	1.394.746
Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji	-469.696	-624.973
Ispravka vrijednosti kupaca u inostranstvu	-9.899	-12.742
Ukupno:	2.518.975	3.173.519

Izvršen je indirektni otpis svih potraživanja starijih od godinu dana u iznosu 49.139 € u skladu sa računovodstvenom politikom i napomenom 3l. Takođe je izvršena direktna ispravka potraživanja u iznosu od 49.202 € u skladu sa računovodstvenom politikom i napomenom 3 l. Sva potraživanja koja za direktan ispisana iz knjiga su u prethodnim periodima bila predmet indirektna ispravke i kao takva u 2020. godini nijesu izazvala trošak poslovanja. Društvo nije izvršilo otpis vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu iz 2019. godine, a sve u skladu sa međunarodnim propisima.

Ostala potraživanja

	2020.	2019.
	€	€
I Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	5.917	20.197
II Ostala nepomenuta potraživanja		17
Potraživanja za kamate	-	378
Potraživanja od zaposlenih	11.615.232	11.313.635
Potraživanja od dotacija-EKIP	450.804	366.554
Ostala potraživanja	-11.313.635	-11.313.635
Ispravka vrijednosti potraživanja od dotacija-EKIP	752.401	366.949
Ukupno (I+II)	758.318	387.146

3. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Pošta Crne Gore vodi svoju politiku ekološki svjesno i angažovano, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini ("Službeni list Crne Gore", br. 052/16 od 09.08.2016) i Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 080/05 od 28.12.2005, Službeni list Crne Gore", br. 040/10 od 22.07.2010, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 027/13 od 11.06.2013, 052/16 od 09.08.2016).

U cilju zaštite životne sredine, svoje upravljanje zasniva na savremenom sistemskom pristupu, koji ima definisane zahtjeve za razumjevanje, prihvatanje i neprekidno poboljšavanje savremenih praktičnih dostignuća u domenu zaštite životne sredine. Sistemski pristup je proširen sveobuhvatnim upravljanjem kvalitetom.

Integrirani sistem menadžmenta kvalitetom u Hibridnoj pošti obuhvata ključna područja poslovanja ovog dijela Pošte. Radi se o sljedećim standardima:

ISO 9001 - za Sistem menadžmenta kvalitetom (QMS),

ISO 14001 - za Sistem upravljanja zaštitom životne sredine (EMS),

ISO 45001 - za Sistem upravljanja zaštitom zdravlja i bezbednošću na radu (OHSAS),

ISO 27001 - za Sistem upravljanja bezbjednošću informacija (ISMS).

Pošta Crne Gore prilikom nabavke novih vozila poštuje ekološke standarde. Nabavka vozila realizovana je u skladu sa EURO 6.2 standardom.

U cilju razvoja demokratskih principa, lične i kolektivne društvene odgovornosti, u 2020. godini, Pošta Crne Gore je nastavila sa prikupljanjem neupotrebljivog kancelarijskog papira i elektronskog otpada prema Sporazumu koji je potpisan sa nevladinim udruženjem "Zeleno srce – Green heart". Papirni materijal koji je za bacanje odlaže se u posebne kutije koje su namjenski postavljene u hodnicima i poslovnim prostorijama Pošte Crne Gore, a od strane druge potpisnice sporazuma organizuje se odnošenje otpada jednom nedeljno ili češće, po dogovoru.

Kao društveno odgovorno preduzeće, sve aktivnosti planiramo i sprovodimo na način da prouzrokuju najmanju moguću promjenu u životnoj sredini, odnosno da predstavljaju najmanji mogući rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi, kako bi spriječili ili ograničili uticaj na životnu sredinu.

3.1. DRUŠTVENO – KORPORATIVNA ODGOVORNOST

Pošta Crne Gore društveno odgovorne prakse sprovodi podjednako u svim oblastima rada, čime doprinosi stvaranju boljeg radnog i životnog okruženja i ukupnog privrednog ambijenta s obzirom na svoju lidersku poziciju.

Opredjeljenje da se principi društveno odgovornog poslovanja poštuju u svim segmentima i na svim nivoima u skladu je sa Poslovnim politikom Pošte.

Društveno odgovorno poslovna praksa prisutna je u svim segmentima poslovanja: obezbjeđivanju održivosti i kvaliteta univerzalne poštanske usluge kao usluge od javnog interesa, odgovoran odnos prema zaposlenima, poštovanju ekoloških i standarda iz oblasti bezbjednosti, publikovanju poštanskih maraka koje, prema izboru tema, promovišu Crnu Goru i sl.

Usluga od javnog interesa

Pošta Crne Gore, kao nacionalni poštanski operator i punopravni član svjetske poštanske mreže, ima značajnu ulogu obezbjeđivanja brze i pouzdane komunikacije među pojedincima i institucijama u zemlji i inostranstvu. Razgranata mreža sa 145 pošta, osnovni je preduslov za pružanje široko dostupnih i cjenovno pristupačnih usluga. Usluge Pošte kreirane su prema potrebama korisnika, međunarodnim standardima poštanskog saobraćaja i standardu kvaliteta.

Publikovanje poštanskih maraka

Organizovanje pažljivog i stručnog odabira tema koje bivaju publikovane na poštanskim markama je jedan od važnih segmenata društveno odgovornog poslovanja Pošte Crne Gore. Brižljivim odabirom tema nastoji se prenijeti prava informacija o našoj istoriji, kulturi, važnim društvenim trenucima, prirodnim ljepotama, privredi, sportu, flori, fauni.

Ostale aktivnosti društveno odgovornog poslovanja

Kao društveno odgovorna kompanija u trenutnoj epidemiološkoj situaciji, a u cilju pružanja podrške u sprečavanju širenja virusa COVID19 u Crnoj Gori, Pošta je uplatila Nacionalnom koordinacionom tijelu za zarazne bolesti donaciju u iznosu od 10.000€, dok je Crvenom krstu donirano 1000€.

Stavljajući svoje resurse na raspolaganje u borbi protiv Covid 19, Pošta Crne Gore je od početka epidemije bila na raspolaganju građanima. Naponi svih zaposlenih uloženi su u pravcu poštovanja propisanih mjera i održanja redovnog funkcionisanja sistema, obezbjeđivanje dostave primanja za građane, uvođenje usluga dostave hrane, pronalaženje alternativnih načina prenosa pošiljaka u međunarodnom saobraćaju.

Bez obzira na ograničenja koja je nametnula epidemiološka situacija realizovano je i promovisano Takmičenje za najljepše pismo. Gotovo 300 pristiglih pisama i dobra reakcija javnosti još jednom su potvrdile popularnost ovog projekta iz oblasti društveno-odgovornog poslovanja. Tradicionalno, nagrade najuspješnijim učesnicima dodijeljene su 9. oktobra, na Svjetski dan pošte na svečanosti koja je organizovana u podgoričkom hotelu „Hilton“.

Posvećenost društvenoj odgovornosti Pošta je potvrdila i organizovanjem akcije dobrovoljnog davanja krvi koja je bila organizovana u saradnji sa Zavodom za transfuziju Crne Gore u nekoliko Regionalnih centara.

4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Pošta je definisala svoj razvojni pravac i strateške pravce djelovanja kroz usvojenu Strategiju razvoja Pošte Crne Gore kao javnog poštanskog operatora za period 2020 – 2023. godine. Strategijom razvoja definisana je misija Pošte:

Obezbjeđenje dostupnosti, kvaliteta i održivosti univerzalne poštanske usluge i doprinosa ekonomskom razvoju zemlje

Nakon misije definisana je vizija koja jasno pokazuje pogled na budućnost Pošte, odnosno ukazuje na šta gledamo na osnovu našeg sadašnjeg i budućeg položaja na tržištu:

Efikasna, pouzdana i održiva kompanija pozicionirana kao lider na domaćem tržištu sa fokusom na visokokvalitetnim uslugama

Strategijom razvoja Pošte identifikovani su sljedeći strateški ciljevi:

- *Obezbjeđenje dostupnosti i održivosti univerzalne poštanske usluge*
- *Podizanje kvaliteta, pouzdanosti i efikasnosti usluga*
- *Unapređenje postojećih i razvoj novih poštanskih usluga novim informaciono-komunikacionim tehnologijama u skladu sa potrebama korisnika (širenje poslovanja u oblasti finansijskih usluga, ekspres dostave i logistike)*
- *Jačanje zaštite krajnjih korisnika*
- *Razvoj vještina i stručnosti zaposlenih; motivacija zaposlenih*
- *Međunarodna saradnja sa drugim poštanskim upravama*
- *Jačanje marketinga i komercijalnog aspekta poslovanja (podizanje nivoa svijesti korisnika o prednosti korišćenja novih e-poštanskih usluga kroz njihovo informisanje).*

Saglasno definisanim strateškim ciljevima Pošta Crne Gore će nastojati održati tržišno učešće za standardne usluge Pošte, te istovremeno raditi na povećanju tržišnog učešća za nove, tek uvedene usluge. Strateško opredjeljenje Pošte Crne Gore u budućnosti ostaje puna integracija poštanskih, finansijskih i elektronskih servisa uz održavanje postojećeg nivoa kvaliteta i rad na njegovom kontinuiranom poboljšavanju.

Strategija razvoja Pošte Crne Gore podrazumjeva:

- Odgovornost prema funkciji javnog servisa;
- Odgovornost u odnosu na ulogu Pošte u međunarodnom poštanskom saobraćaju;
- Stalno unapređenje kvaliteta postojećih usluga, njihovo inoviranje i uvođenje novih servisa, sa akcentom na elektronsko poslovanje i usluge;
- Aktivnu međunarodnu saradnju sa drugim poštanskim upravama i angažovanje u donošenju i sprovođenju odluka i programa međunarodnih poštanskih asocijacija;
- Podizanje kvaliteta ljudskih resursa, prvenstveno u odnosu na obrazovnu i starosnu strukturu;
- Profitno poslovanje kao pretpostavka održivosti i razvoja Pošte Crne Gore;
- Pragmatizovanje koncepta društveno odgovornog poslovanja, kao ilustracije bliskosti Pošte Crne Gore i njenog sociološkog okruženja;
- Razvoj zasnovan na optimizovanju funkcionalno-poslovnih procedura i na realizaciji investicionih i drugih projekata;

- Kontinuitet poslovne uspješnosti, na načelu aktivnog odnosa prema tržištu i okruženju u cjelini, uz punu internu racionalnost poslovanja;
- Puno angažovanje u otklanjanju eksternih ograničenja, prvenstveno po pitanju kompenzacije troškova univerzalnog servisa, harmonizacije regulatornog okvira i zakonskih pretpostavki;
- Razvijanjem kvalitetnih i pristupačnih usluga, uticati na jačanje poštanskog tržišta u Crnoj Gori;
- U skladu sa međunarodnim i nacionalnim zakonodavstvom definisati i implementirati procedure zaštite korisnika;
- Stalne marketinške aktivnosti u uslovima liberalizovanog tržišta poštanskih usluga i pojave novih poštanskih operatora;
- Osavremenjavanje načina prerade poštanskih pošiljaka uvođenjem sistema za automatsko sortiranje, odnosno kupovinom mašine za sortiranje poštanskih pošiljaka;
- U skladu sa zakonom pružati pomoć državnim organima u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma;
- Implementirati odgovarajuća softverska rješenja za troškovno računovodstvo, GDPR, kao i za adekvatno i pouzdano praćenje aktivnosti iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- Razvijati nove, komercijalne usluge koje će pratiti adekvatna marketinška kampanja;
- Definirati i realizovati brendiranje kompanije kao pouzdanog partnera na kojem se korisnici mogu osloniti u svakom trenutku.

Kako bi udovoljila zahtjevima korisnika, Pošta Crne Gore treba da proširi svoja interesovanja, kako obezbjeđivanjem osnovnih poštanskih usluga, tako i putem novih usluga osmišljenih za ispunjavanje potreba krajnjih korisnika, posebno u domenu elektronskih usluga, hibridne pošte, kao i logističkih usluga, koje su u korelaciji sa poštanskim uslugama ili predstavljaju njihovo unapređenje.

Pošta Crne Gore osim univerzalnih usluga, u svojoj ponudi ima i širok asortiman komercijalnih usluga.

Planira se intezivirati prezentacija elektronskih servisa poput ER pisma čiji će rezultat biti potpisivanje ugovora sa potencijalnim kupcima. Jedino prihvatanje digitalne komunikacije i mogućnosti koje ona pruža mogu dovesti do daljeg razvoja pismonosnih usluga, prilagođavajući ih novoj formi kakvu zahtijeva savremeno društvo.

Imajući u vidu navedene trendove Pošta Crne Gore se fokusira na digitalne alternative tradicionalnim pismonosnim uslugama. Jedna od alternativa koja se nameće kao prirodno rješenje je i „Registrovana elektronska pošta“. Registrovana elektronska pošta jeste vrsta poštanske usluge koja omogućava elektronsku razmjenu podataka između krajnjih korisnika po principima razmjene registrovane pošiljke u fizičkoj formi. Može se reći da je registrovana elektronska pošta, zapravo verzija tradicionalne fizičke forme registrovanog pisma, značajno unaprijeđena strogim procedurama autentifikacije i visokim stepenom zaštite integriteta i povjerljivosti pošte, koja obezbjeđuje neporecivu evidenciju o svim događajima i operacijama u sistemu, primjenom savremenih kriptografskih tehnologija.

Izmjene Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga predviđaju početak primjene tog zakonskog rješenja od 1. januara 2021. godine. Pošta Crne Gore je svoj Pravilnik o postupcima izdavanja certifikata i zaštiti sistema certifikovanja dopunila sa potrebnom politikom kojom je definisala kvalifikovani certifikat za napredni elektronski pečat i kvalifikovani certifikat za napredni elektronski potpis za elektronsku fiskalizaciju. Projekat elektronske fiskalizacije će biti jako značajan sa komercijalnog aspekta.

U budućem periodu Pošta će intezivirati promociju E commerce usluga koji se odnose na postexpress, postpak, dostava životnih namirnica na dom i slične usluge. Obzirom da je prema podacima Centralne banke trend rasta elektronske trgovine u Crnoj Gori u prošloj godini iznosio 30% i da će se taj

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

trend nastaviti Pošta svoju budućnost će zasnivati na realizaciji ovih usluga a koristeći strategiju brenda, tradicije i mreže čiju kapitalizaciju kompanija mora da intenzivira i u budućnosti.

Potpisivanjem okvirnog sporazuma o međusobnoj saradnji u oblasti digitalizacije poslovanja sa Crnogorskim Telekomom, Pošta Crne Gore otvara vrata primjene savremenih tehnologija, digitalizaciji poslovanja i usluga koje se nude krajnjim korisnicima, što će značajno doprinijeti boljem pozicioniranju na tržištu, povećanju produktivnosti poslovanja i zadovoljstva korisnika. Crnogorski Telekom je kompanija strateški orijentisana ka daljem razvoju i primjeni digitalnih rješenja i servisa, te kao član DT Grupe predstavlja pouzdanog partnera u primjeni iskustava i znanja iz ICT oblasti. Kao rezultat ove saradnje planirana je zajednička ponuda prema trećim licima čiji će ishod biti potpisivanje posebnih ugovora sa istima.

Vezano za planirani budući razvoj, urađena je projekcija finansijskih pokazatelja za 2021. godinu.

Planirani finansijski pokazatelji za 2021. godinu (u odnosu na procjenu 2020. i plan za 2020.)

POZICIJA	Plan 2020.	Procjena ostvarenja 2020.	Plan 2021.	Index pl21/20	Index pl21/pl20
Ukupni poslovni prihodi	17,066,500	15,414,747	16,356,700	106.1	95.8
Troškovi robe i materijala	1,200,200	1,184,500	1,212,000	102.3	101.0
Troškovi zaposlenih	10,747,300	10,393,000	11,092,500	106.7	103.2
Amortizacija	600,000	600,000	600,000	100.0	100.0
Ostali poslovni rashodi	3,208,200	2,922,953	3,036,000	103.9	94.6
Profit od poslovne aktivnosti	1,310,800	314,294	416,200		
Neto finansijski prihodi/rashodi	0	23,000	0		
Neto GUBITAK / PROFIT	1,310,800	337,294	416,200		

Planirani finansijski rezultat poslovanja Pošte za 2021. godinu iskazan je kroz planirane prihode i rashode i planiranu dobit od 416.200€, koja uključuje planirani prihod od naknade za pokriće troška univerzalnog servisa u iznosu od 400.000€.

5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

5.1. Istraživanje i razvoj

Investicije u novu tehnološku opremu, modernizacija i proširenje kapaciteta te poslovanje u skladu sa održivim razvojem temeljne su razvojne komponente koje se prenose i u naredne periode.

Tabela 21. Pregled investicionih ulaganja u 2020. godini

Pošta Crne Gore	2020.
Adaptacija i enterijersko opremanje pošta	117.351,20
Nabavka računarske opreme	128.073,75
Nabavka softvera i licenci	99.065,28
Nabavka kancelarijskog namještaja	32.027,33
Oprema i uređaji	36.039,39
Vozila	152.792,39
UKUPNO	565.349,25

Za finansiranje investicija u 2020. godini izdvojena su novčana sredstva u iznosu od 565.349,25€. Najveći dio investicija odnosi se na ulaganja u nabavku vozila (27,03%), računarske opreme (22,65%), adaptacija i enterijersko opremanje pošta (20,76%). Ostali dio investicija odnosi se na nabavku softvera i licenci (17,52%), nabavku opreme i uređaja (6,37%) i nabavku kancelarijskog namještaja (5,67%).

5.2. Ulaganje u obrazovanje zaposlenih

Profesionalni razvoj zaposlenih u Pošti Crne Gore karakteriše se kontinuiranim unapređivanjem znanja, sposobnosti i vještina neophodnih za realizaciju radnih zadataka koje nameću savremeni standardi, zakonska regulative i poslovna praksa u oblasti djelatnosti Društva, kako sa teorijskog tako i sa praktičnog aspekta. Pohađanjem kurseva, seminara, kontinuiranih obuka i sl. podstiče se i unapređuje profesionalni razvoj zaposlenih i stvaraju mogućnosti profesionalnog napredovanja.

6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA

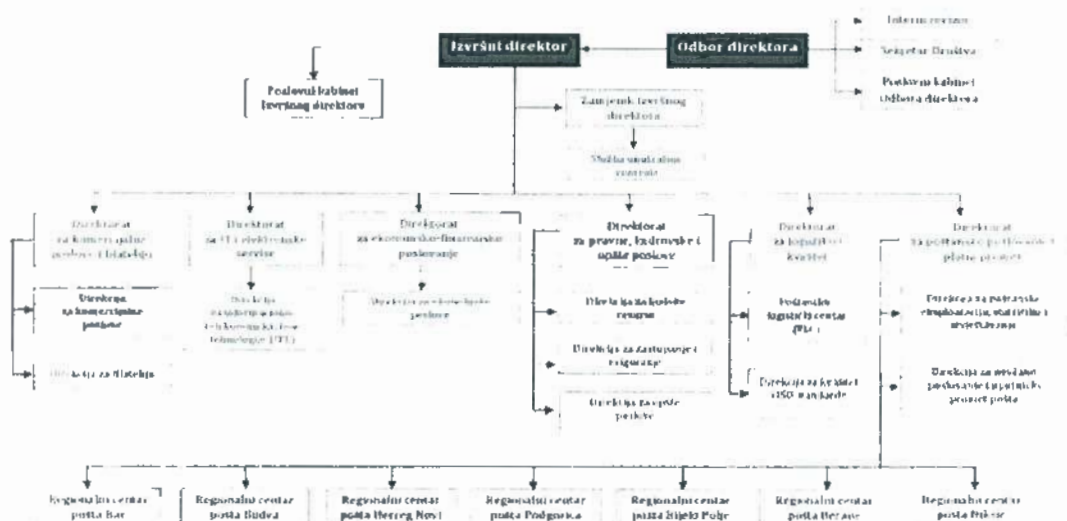
Pošta Crne Gore u toku 2020. godine nije otkupljivala svoje akcije/udjele.

7. POSLOVNE JEDINICE

Broj zaposlenih u Pošti Crne Gore na neodređeno vrijeme na dan 31.12.2020. godine iznosi 910. Posredstvom agencija za zapošljavanje bilo je angažovano 87 radnika. Ukupan broj zaposlenih na kraju 2020. godine iznosi 997.

Unutrašnja organizacija Pošte utvrđena je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji. Ovim Pravilnikom bliže se uređuju nazivi organizacionih djelova, radna mjesta i potreban broj izvršilaca, vrsta i stepen stručne spreme, radno iskustvo, posebni uslovi koje izvršioци moraju ispunjavati u skladu sa zakonom i poštanskim propisima, poslovi sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima i druga pitanja od značaja za unutrašnju organizaciju i uspješno obavljanje poslova iz djelatnosti Društva.

Pošta Crne Gore AD Podgorica posjeduje najveću poslovnu mrežu koja pokriva cijelu teritoriju države. Topografija mreže, kapaciteti, tehnološki i ljudski resursi u funkciji su dostupnosti usluga, kao i unapređenja kvaliteta servisa pošte. U nastavku slijedi šematski prikaz organizacione strukture Pošte Crne Gore:

- Pošta Crne Gore svoju djelatnost obavlja preko 156 pošta, od čega je 48 franšizna.
- Dostavnu mrežu Pošte čini 238 poštara i 44 dostavljača, koji svoju djelatnost obavljaju putem 45 dostavnih pošta. U navedenu mrežu nisu uračunate franšizne pošte.
- Jedna pošta u prosjeku opslužuje 4.276 stanovnika, a površina koju pokriva jedna pošta je 95.26 km²
- Korisnicima poštanskih usluga na raspolaganju je 142 poštanska kovčežića i 1.133 poštanskih fahova.
- Vozni park čini 73 vozila. Od tog broja dostavnih i dostavno-putničkih je 56, a putničkih 17.

8. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

Pošta Crne Gore ima definisanu poslovnu politiku upravljanja finansijskim instrumentima kroz temeljna načela sa ciljem da se:

- Osigura kratkoročna i dugoročna likvidnost,
- Obezbjede neophodna investiciona ulaganja.

Krajnji cilj upravljanja finansijskim instrumentima je ostvarenje maksimalnog prinosa uz minimalni rizik.

Finansijsku imovinu ovog pravnog lica u prethodnom periodu, činili su gotovina i gotovinski ekvivalenti i potraživanja. U narednom periodu, Pošta Crne Gore, planira da strukturu finansijske imovine unaprijedi u korist gotovine i gotovinskih ekvivalenata, čime će održati kratkoročnu i dugoročnu likvidnost i finansijsku stabilnost.

Finansijske obaveze čine obaveze iz tekućeg poslovanja i obaveze koje proističu iz Kolektivnog ugovora, a koje preduzeće redovno izmiruje u rokovima dospeljeća.

9. SOCIJALNA I KADROVSKA PITANJA, POŠTOVANJE LJUDSKIH PRAVA

Pošta važi za pouzdanog poslovnog partnera i instituciju od povjerenja, na usluzi građanima i državi, što ostvaruje zahvaljujući posvećenosti i znanju svih zaposlenih. Zaposleni u Pošti Crne Gore ostvaruju Zakonom predviđena radna prava. Redovno izmirivanje zarada, isplaćivanje stimulativnog dijela zarade, finansijske pomoći koje dodjeljuje Sindikat, obezbjeđivanje banjskih liječenja, dodjela jubilarnih nagrada, stručni razvoj i usavršavanje kadrova kroz organizaciju internih i eksternih obuka i seminara značajno doprinose našem cilju – stvaranju zadovoljnog, sigurnog i motivisanog zaposlenog. Takođe, briga o zaposlenima ogleda se u unapređenju uslova rada, zaštiti zdravlja i bezbjednosti na radu.

U Pošti Crne Gore poštuju se prava zaposlenih da na odgovarajući način budu zastupljeni i slobodno formiraju i/ili se pridružuju sindikatima bez odmazde, zastrašivanja ili uznemiravanja, uz zalaganje za uspostavljanje konstruktivnog dijaloga sa slobodno izabranim predstavnicima radnika, zasnivajući sve pregovore na međusobnom poštovanju.

Poštuju se različitosti i prava na jednake mogućnosti. Ne toleriše se nijedan oblik diskriminacije pola, jezika, vjere, nacionalnosti, političkog uvjerenja ili socijalnog statusa i podstiče se unapređenje etičkog ponašanja na radnom mjestu.

10. SPRJEČAVANJE I UPRAVLJANJE MITOM I KORUPCIJOM

Postupajući po nalogu Agencije za sprječavanje korupcije broj 03-02-1971 od 08.07.2020.godine pristupilo se izradi novog Plana integriteta Pošte Crne Gore AD Podgorica za period 2020-2022 koji je po usvajanju dostavljen Agenciji za sprječavanje korupcije u štampanoj i elektronskoj formi (isključivo putem

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

aplikacije za planove integriteta), i objavljen na korporativnom sajtu Pošte Crne Gore AD Podgorica www.postacg.me.

Pošta Crne Gore AD Podgorica je tokom 2020. godine primjenjujući interna pravila i procedure, a u prvom redu primjenjujući zakonodavni okvir Crne Gore, uspijevala da adekvatno sankcioniše rizična ponašanja zaposlenih.

Takođe je usvojena regulativa koju je predvidio Zakon o privrednim društvima ("Službeni list Crne Gore", br. 065/20), što je uz usvajanje novog Zakona o radu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19 i 08/21) rezultiralo usvajanjem Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Pošte Crne Gore AD Podgorica br. 00010-13193 od 21.08.2020. godine, koji je inkorporiran u Plan integriteta Pošte Crne Gore AD Podgorica za period 2020-2022 br.00010-14484 od 24.09.2020.godine.

Iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma usvojeni su :

- Izvještaj o aktivnostima na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma za period 01.01.2020-30.06.2020. br.00020-11632/2 od 22.07.2020. godine,
- Izvještaj o aktivnostima na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma za period 01.07.2020-31.12.2020. br. 00020-5044 od 17.03.2021.

U dijelu finansijskog planiranja i upravljanja donijeta su sljedeća akta:

- Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola, br. 00010 – 5422/5-3 od 30.03.2020. godine.
- Izvještaj o upravljanju rizicima, br. 00010 - 5422/5 - 2 od 30.03. 2020. godine
- Izvještaj menadžmenta Pošte Crne gora AD Podgorica, br. 00010 - 5422/5 - 4 od 30.03.2020. godine
- Plan unapređenja upravljanja i unutrašnjih kontrola u Pošti Crne Gore AD Podgorica, br. 00010 - 9580/4, od 10.06.2020. godine
- Poslovna politika Pošte Crne Gore za 2021. godinu, br. 00010 – 20527/3 od 29.12.2020. godine
- Registar rizika, br. 20527/7 od 29.12.2019. godine
- Poslovni plan Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2021. godinu, br. 00010 – 20527/4, od 29.12.2020. godine
- Finansijski plan Pošte Crne Gore AD Podgorica, br. 00010 -20527/5, od 29.12.2020. godine.

U segmentu Interne revizije donijeta su sljedeća akta:

1. Konačan izvještaj revizije procesa obračuna zarada, br. 00010-7157/5 od 29.04.2020. godine
2. Konačan izvještaj revizije procesa naplate potraživanja, br. 00010 – 12180/7 od 29.07.2020. godine
3. Povelja interne revizije, br. 00010-14484/7 od 24.09.2020. godine.
4. Konačan izvještaj revizije procesa javnih nabavki, br. 00010-20527/9 od 29.12.2020. godine
5. Godišnji plan interne revizije za 2021. godinu, br. 20527/11 od 29.12.2020. godine

Oblasti rizika u Pošti Crne Gore AD Podgorica:

Rukovođenje i upravljanje;
Kadrovska politika, etično i profesionalno ponašanje zaposlenih;
Planiranje i upravljanje finansijama;
Radna mjesta u Poslovnom kabinetu Odbora direktora
Radna mjesta u Poslovnom kabinetu izvršnog direktora

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Direktorat za komercijalne poslove i filateliju,
 Direktorat za IT i elektronske servise,
 Direktorat za ekonomsko-finansijsko poslovanje,
 Direktorat za pravne, kadrovske i opšte poslove,
 Direktorat za logistiku i kvalitet
 Direktorat za poštansko poslovanje i platni promet,
 Samostalna Služba unutrašnje kontrole
 Tehnološka radna mjesta

Tabela 22. TABELARARNI I STATISTIČKI PRIKAZ STEPENA REALIZACIJE MJERA U PLANU INTEGRITETA I STATUSA RIZIKA

POŠTA CRNE GORE AD PODGORICA								
Broj i naziv oblasti rizika	Broj rezidualnih rizika	Broj mjera za smanjenje rizika	Broj i Stepenn realizacije mjera			Broj i status rezidualnih rizika o čijim izmjenama je izvještavano		
			R	DR	NR	↑ povećan rizik	= nepromijenjen rizik	↓ smanjen rizik
1. Rukovođenje i upravljanje	10	10	10 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	0	10	0
2. Kadrovska politika etično i profesionalno ponašanje zaposlenih;	6	6	6 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	0	6	0
3. Planiranje i upravljanje finansijama	13	13	13(100%)	0 (0%)	0 (0%)	0	13	0
4. Radna mjesta u Poslovnom kabinetu Odbora direktora	5	5	5(100%)	0 (0%)	0(0%)	0	5	0
5. Radna mjesta u Poslovnom kabinetu izvršnog direktora	7	7	7(100%)	0 (0%)	0(0%)	0	7	0
6. Direktorat za komercijalne poslove i filateliju	11	11	11(100%)	0 (0%)	0 (0%)	0	11	0
7. Direktorat za IT i elektronske servise	9	9	9(100%)	0 (0%)	0 (0%)	0	9	0

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

8. Direktorat za logistiku i kvalitet, sa Samostalnom službom za brigu o korisniku	27	27	27(100%)	0 (0%)	0 (0%)	0	27	0
9. Direktorat za poštansko poslovanje i platni promet	9	9	9 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	0	9	0
10. Samostalna služba za unutrašnju kontrolu	2	2	2(100%)	0(0%)	0 (0%)	0	2	0
11. Tehnološka radna mjesta	18	18	18(100%)	0 (0%)	0 (0%)	0	18	0
Ukupno:	117	117	117(100%)	0 (0%)	0 (0%)	0	117	0

Princip integriteta

Princip integriteta, konkretizovan kroz plan, za cilj ima dalji razvoj profesionalne, nepristrasne i etične javne uprave. Njegovo sprovođenje za rezultat ima ponašanje institucija i službenika koji obavljaju povjerene im poslove pošteno, nezavisno, nepristrasno, transparentno, i u skladu sa propisima i moralnim vrijednostima. Identifikacijom rizičnih oblasti odnosno rizičnih procesa i radnih mjesta, pregledom mjera koje već postoje kao i predlaganjem mjera koje te rizike treba da umanje ili otklone, stvaraju se uslovi da se rizici na vrijeme prepoznaju i otklone. Plan integriteta temelji se na identifikaciji mogućih rizičnih oblasti, radnih mjesta i utvrđivanju preostalih rizika koji nijesu pokriveni postojećim mjerama kontrole, te predlogom mjera za njihovo eliminisanje.

Ovaj princip je sveobuhvatno primjenjen u Pošti Crne Gore AD Podgorica. U skeniranom periodu sprovedeno je 100% mjera predviđenih Planom integriteta i one se sastoje u sledećem:

- ✓ Identifikuju se faktori koji mogu uticati na nedozvoljeno lobiranje i/ili kršenje principa transparentnosti je permanentna aktivnost I istoj Pošti pristupa sa povećanom odgovornošću
- ✓ Svi radni zadaci obavljaju se u skladu sa opisom poslova radnog mjesta i Etičkim kodeksom
- ✓ Donijeto je interno uputstvo i formirana komisija za prijavu i evidenciju slučajeva korupcije unutar institucije
- ✓ Svi poslovi i radni zadaci se obavljaju sa pažnjom „dobrog domaćina“
- ✓ Imenovano je lice za prijem i postupanje po prijavama zviždača i rješenje dostavljeno Agenciji.
- ✓ Održana je obuka vezana za šaltersku aplikaciju i upoznavanje sa svim izmjenama (SPP upate, Keš express, MPU, CKB terminali); održana je obuka na temu ispravnog urucenja sudskih pisama i poreskih rešenja, izvještavanja redovna
- ✓ Svi izvještaji se donose usvajaju u skladu sa zakonskim obavezama, poštuju se preporuke za unaprijeđenje rada, zaposleni prisustvuju seminarima, a uvid u aktivnosti zaposlenih vrši se na dnevnoj, nedeljnoj i mjesečnoj osnovi u kontinuitetu.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

- ✓ Usvojen je konačan izvještaj revizije procesa obračuna zarada, br. 00010-7157/5 od 9.04.2020. godine
- ✓ Konačan izvještaj revizije procesa naplate potraživanja, br. 00010 – 12180/7 od 29.07.2020. godine
- ✓ Povelja interne revizije, br. 00010-14484/7 od 24.09.2020. godine.
- ✓ Konačan izvještaj revizije procesa javnih nabavki, br. 00010-20527/9 od 29.12.2020. godine
- ✓ Godišnji plan interne revizije za 2021. godinu, br. 20527/11 od 29.12.2020. godine
- ✓ Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola, br.00010-5422/5-3 od 30.03.2020. godine
- ✓ Izvještaj o upravljanju rizicima, br. 00010-5422/5-2 od 30.03.2020. godine
- ✓ Izvještaj menadžmenta Pošte Crne Gore AD Podgorica, br. 00010-5422/5-4 od 30.03.2020. godine
- ✓ Plan unapređenja upravljanja i unutrašnjih kontrola u Pošti Crne Gore AD Podgorica, br. 00010-9580/4, od 10.06.2020. godine
- ✓ Poslovna politika Pošte Crne Gore za 2021. godinu, br.00010-20527/4, od 29.12.2020. godine
- ✓ Registar rizika, br. 20527/7 od 29.12.2019. godine
- ✓ Poslovni plan Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2021. godinu, br.00010-20527/4 od 29.12.2020. godine
- ✓ Finansijski plan Pošte Crne Gore AD Podgorica, br. 00010 -20527/5, od 29.12.2020. godine.
- ✓ Donijeto je interno uputstvo i formirana komisija za prijavu i evidenciju slučajeva korupcije unutar institucije
- ✓ Povećan je broj informacija o Pošti i novim uslugama, intezivirana je saradnja sa medijima i unaprijeđen kvalitet i kvantitet informacija na internet i facebook starnici
- ✓ Opisane mjere se realizuju u okviru redovnih poslova: radi se timski, primjenjuje se procesni pristup, prati i povremeno kontroliše realizacija predmeta, tako da je procijenjeni minimalni rizik dat kao potencijalna konstanta.
- ✓ Izvještavanje je redovno i detaljno, sa analitikom.
- ✓ Sprovodi se pojačana redovna unutrašnja kontrola
- ✓ Uspješno su u Hibridnoj pošti uvedeni standardi iso 9000, iso 14000, iso 18000, iso 27000
- ✓ Saradnja u poštanskom sistemu je bolja zbog informatički poboljšanih mogućnosti komunikacije.
- ✓ Kontinuirana kontrola svih izvještaja o radu i rezultatima tih izvještaja;
- ✓ Realizovana neophodna edukacija za nove aktivnosti kao i promjene u već postojećim uslugama poštanskog saobraćaja.
- ✓ Upoznavanje sa pravima i obavezama šalterskih radnika prilikom pojave falsifikata na šalteru.
 - procedure koje regulišu ovu oblast kao i zakonski okvir na bazi kojih je naša procedura donešena,
 - zaštita od falsifikovanih euro novčanica i kovanica, i prepoznavanje istih bez uredjaja.
- ✓ Takođe vršena je i obuka vezana za šaltersku aplikaciju i upoznavanje sa svim izmjenama (SPP upate, Keš express, MPU, CKB terminali...)
- ✓ Pošta Crne Gore je pozvana da se uključi u projekat razmjene podataka EAD (electronic advance data).EAD projekat Međunarodnog Biroa UPU-a se odnosi na implemetaciju elektronskog prenosa i razmjene ITMATT poruka o međunarodnim pošiljkama koje sadrže robu sa drugim operatorima i carinama. Sprovedene su obuke svih zaposlenih na tehnološkim radnim mjestima u okviru Regionalnih centara pošta Nikšić, Berane, Bar, Budva i Bijelo Polje, ali su testiranja i obuke

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

prekinuti u julu 2020, obzirom na epidemiološku situaciju. Sa testiranjem i obukama će se nastaviti kada to zbog pandemije Covidom 19 bude moguće.

- ✓ Implementiran je novi Pravilnik o posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga
- ✓ Izvještaj o aktivnostima na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma za period 01.01.2020-30.06.2020. broj 00020-11632/2 od 22.07.2020. godine,
- ✓ Izvještaj o aktivnostima na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma za period 01.07.2020-31.12.2020. broj 00020-5044 od 17.03.2021. godine.
- ✓ Takođe, u navedenom periodu predstavnici Pošte su učestvovali i u izradi izvještaja vezano za ocjenu rizika u oblasti SPNiFT i njenog uticaja na Nacionalnu procjenu rizika
- ✓ Vrš se praćenje preporuka za unaprijeđenje rada, u kontinuitetu se zaposleni edukuju o promjenama na tržištu i o mehanizmima prijavljivanja korupcije i drugih nezakonitih radnji. Puna transparentnost u procedurama odlučivanja.
- ✓ Poštovanje akata institucije i akata Svjetskog poštanskog saveza, Zakona i podzakonskih akata uz adekvatno postupanje sa službenom dokumentacijom
- ✓ Poštovanje Pravilnika o poštanskim markama i vrijednosnicama i Zakona. Zadaci u dijelu izdavanja poštanskih maraka podjeljni su i formirana je Komisija koja organizuje i vodi poslove oko izdavanja poštanskih maraka
- ✓ Kontinuirana kontrola svih izvještaja o radu i rezultata tih izvještaja; Realizovana neophodna edukacija za nove aktivnosti kao i promjene u već postojećim uslugama poštanskog saobraćaja Redovno sprovođenje kontrole tehnoloških procedura u procesu dostavljanja i odnosa dostavljača sa korisnicima.
- ✓ Transparentnost u radu i rješavanju reklamacija korisnika usluga.
- ✓ Redovno sprovođenje kontrole rada blagajnika sa novčanim sredstvima i u dijelu zaštite bezbjednosti podataka o novčanim suvišcima i dotacijama pošte.
- ✓ Redovno sprovođenje kontrole tehnoloških procedura u procesu dostavljanja i odnosa poštara sa korisnicima na njihovim dostavnim reonima. Transparentnost u radu i rješavanju reklamacija korisnika usluga.
- ✓ Usvojen je Pravilnik o korišćenju službenih motornih vozila Pošte Crne Gore AD Podgorica br.00010-18840/6-2 od 08.12.2020.godine
- ✓ U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kao i opisom radnog mjesta, a poštujući načela transparentnosti, nepristrasnosti i objektivnosti, izvršavaju se radni zadaci, kontrolisani od strane državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki
- ✓ Održana je obuka za pristup i korišćenje portala ESPJN
- ✓ Održana je online obuka Logate Akademije, na modulu Java Developer.
- ✓ Prisutna antivirusna kontrola od strane CIT/Poste CG
- ✓ Servis redovan
- ✓ Postignuta transparentnost u procedurama i u odlučivanju.
- ✓ Izvještaji o radu se dostavljaju u utvrđenim rokovima; prati se rad službenika i daju preporuke za unaprijeđenje poslovnih aktivnosti.

11. IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Pravila korporativnog upravljanja u Pošti Crne Gore temelje se na odredbama Zakona o privrednim društvima („Sl. List CG“ br. 17/07, 80/08 i 36/11) i Zakona o računovodstvu („Sl. List CG“ br. 052/16), a bliže su definisana Statutom Pošte Crne Gore i drugim podzakonskim aktima kojima je uređena nadležnost Odbora direktora i Izvršnog direktora.

Osnovni cilj dobrog sistema korporativnog upravljanja jeste obezbjeđenje efikasnog poslovanja Pošte, na način da se dizajniranjem sistema korporativnog upravljanja definiše prije svega uloga menadžmenta, i odnos između menadžmenta i Odbora direktora. Definisanjem navedenog stvaraju se uslovi da Odbor direktora na najbolji način upravlja i rukovodi kompanijom sa svrhom postizanja planiranih ciljeva i zadataka. Odbor direktora je u obavezi da o svojim aktivnostima redovno obaveštava Osnivača – Vladu Crne Gore.

U primjeni pravila korporativnog upravljanja implementirana su navedena akta, kao i druga interna akta Pošte i u samoj primjeni istih ne postoje odstupanja.

Napomena:

Sastavni dio ovog Izvještaja čini Izvještaj o upravljanju rizicima Pošte Crne Gore na dan 31.12.2020. godine.

PRILOG: *Izvještaj o upravljanju rizicima Pošte Crne Gore na dan 31.12.2020. godine, koji sadrži:*

- **CILJEVE I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM**
- **INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA**
- **CILJEVE I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2020

Pošta
Crne Gore

Izvještaj o upravljanju rizicima

Pošte Crne Gore AD Podgorica
na dan 31.12.2020. godine

Podgorica, maj, 2021. godine

SADRŽAJ:

UVOD.....	3
1. CILJEVI I METODE U UPRAVLJANJU RIZICIMA.....	4
2. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA.....	4
2.1. Kreditni rizik.....	4
2.2. Tržišni rizik.....	5
2.3. Cjenovni rizik.....	6
2.3.1. Rizik kamatne stope (kamatni rizik).....	7
2.3.2. Valutni rizik Pošte Crne Gore.....	8
2.4. Rizik novčanog toka.....	9
2.5. Rizik likvidnosti.....	12
3. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA.....	15

UVOD

Upravljanje rizicima predstavlja dio sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola koji je definisan Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. List CG", br. 075/18), a odnosi se i na akcionarska društva u kojima je država većinski vlasnik.

Upravljanje rizicima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru, obuhvata postupak identifikacije, procjene i praćenja događaja, koji mogu negativno uticati na ostvarivanje utvrđenih poslovnih ciljeva subjekta i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do nivoa razumne uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni. Upravljanje rizicima predstavlja jednu od pet komponenti unutrašnjih kontrola.

Rizik predstavlja mogućnost nastanka događaja koji može nepovoljno uticati na ostvarenje postavljenih ciljeva subjekta.

Rizik je i:

- sve što predstavlja prijetnju ostvarivanju ciljeva subjekta, programa ili pružanju usluga građanima;
- sve što može da ugrozi ugled subjekta i povjerenje javnosti;
- gubitak ili oštećenje imovine zbog nedovoljne zaštite od nedoličnog ponašanja, zloupotrebe, pogrešne prakse, štete, nepoštovanje propisa;
- donošenje pogrešnih odluka zbog nepouzdanog finansijskog izvještavanja;
- neblagovremeno reagovanje na izmijenjene okolnosti.

Dodatno, potrebno je razmotriti i pozitivne efekte pojave određenog rizika (npr. zbog novonastalih okolnosti neophodno je dalje razvijati i modernizovati subjekte i njihove aktivnosti).

Cilj upravljanja rizicima jeste da se smanji obim neizvjesnosti koje bi mogle biti prijetnja poslovnoj uspješnosti Društva.

Uspostavljanjem i sprovođenjem procesa upravljanja rizicima obezbjeđuje se:

- Bolje odlučivanje i efikasnije poslovanje,
- Bolje planiranje resursa i njihova optimizacija,
- Blagovremeno reagovanje na izmijenjene okolnosti,
- Usmjeravanje unutrašnjih kontrola i resursa prema ključnim područjima poslovanja i rizicima koji su sa njima povezani,
- Minimizovanje neočekivanih situacija,
- Smanjen broj pritužbi/žalbi na pružene usluge,
- Pružanje kvalitetnije usluge, jer je akcenat na sprječavanju, a ne na otkrivanju problema.

1. CILJEVI I METODE U UPRAVLJANJU RIZICIMA

Sistem upravljanja rizicima je proces kojim organizacije metodološki vode računa o rizicima povezanim s njihovim aktivnostima radi postizanja kontinuirane dobiti, kako unutar svake aktivnosti, tako i u cjelokupnom portfoliju aktivnosti. Cilj sistema upravljanja rizicima u preduzećima je stvaranje vrijednosti i smanjenje posljedica rizika.

Identifikacija rizika je proces kojim se identifikuju i dokumentuju potencijalni rizici. To zahtijeva temeljno poznavanje organizacije preduzeća, tržišta na kome ono posluje, pravnog, društvenog, političkog i kulturnog okruženja u kojem egzistira, kao i zdravo razumijevanje njegovih strateških i operativnih ciljeva, opasnosti i prijetnji povezanih sa postizanjem tih ciljeva. Da bi se rizici prepoznali i da bi se pripremilo iznalaženje odluka, potrebne su odgovarajuće strukture i metode identifikovanja rizika.

Ciljevi i metode upravljanja rizicima predstavljaju obezbjeđenje dodatnih garancija za dostizanje strateških i operativnih ciljeva putem blagovremenog identifikovanja i sprječavanja rizika, definisanja efektivnih mjera obezbjeđenja maksimalne efikasnosti za upravljanje rizicima.

2. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA

Uticaj finansijskih rizika i njihova analiza izvršena je na osnovu finansijskih izvještaja Pošte na 31.12.2020. godine.

U svom poslovanju Pošta je prepoznala sljedeće kategorije rizika kojima aktivno upravlja:

- kreditni rizik,
- rizik likvidnosti,
- tržišni rizik i
- operativni rizik.

2.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost da dužnik Pošte Crne Gore ne ispunji svoju obavezu u skladu sa ugovorenim uslovima. Upravljanje kreditnim rizikom predstavlja značajnu komponentu sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima i od jakog je značaja za dugoročni uspjeh svake kompanije. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je maksimizacija odnosa prihoda i rizika kompanije. Kako bi se postigao ovaj cilj, kreditnim rizikom se upravlja na individualnom nivou i na portfolio nivou. U skladu sa MRS 32- Finansijski instrumenti: Objelodanjivanje i prikazivanje, kreditni rizik je rizik da jedna strana ugovora o finansijskom instrumentu ne izvrši obavezu i prouzrokuje drugoj strani finansijski gubitak.

Izloženost Pošte Crne Gore prema članovima Odbora direktora/Odbora za reviziju, akcionarima, direktorima, zaposlenima i ostalim povezanim licima

Izloženost Pošte Crne Gore sa aspekta kreditnog rizika na dan 31.12.2020. godine prikazana je u narednoj tabeli:

Naziv	Do 1 godine	Preko 1 godine	Σ	Limit
Pojedinačna izloženost kompanije prema članovima Odbora direktora ili Izvršnom direktoru.	0	0	0	2% Sopstvenog Kapitala
Ukupna izloženost prema svim licima povezanim sa Poštom Crne Gore	0	0	0	10% Sopstvenog Kapitala
Ukupna izloženost prema zaposlenom koji nije član Odbora direktora ili Izvršni direktor (navesti ime i prezime i izloženost za svakog zaposlenog pojedinačno)	0	0	0	1% Sopstvenog Kapitala

Zaključak:

Na osnovu prethodno navedene evidencije u dijelu izloženosti Pošte Crne Gore prema članovima Odbora direktora, direktorima, zaposlenima i ostalim povezanim licima, može se konstatovati da Pošta Crne Gore adekvatno upravlja kreditnim rizikom tj. da izloženost kreditnom riziku ne postoji.

2.2. Tržišni rizik

- Hartije od vrijednosti (available for sale/held to maturity) Pošte Crne Gore

➤ **Akcije raspoložive za prodaju-akcije**

Naziv	Nominalna vrijednost	Fer vrijednost uskladjeno na 31.12.2020.	Ukupno na 31.12.2020.
	0.00	0.00	0.00

➤ **Ulaganja u kapital drugih pravnih lica**

Naziv	Nominalna vrijednost	Fer vrijednost uskladjeno na 31.12.2020.	Ukupno na 31.12.2020.
	0.00	0.00	0.00

➤ **Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja:**

Na dan 31.12.2020. godine Pošta Crne Gore nema ulaganja u HoV koje se drže do dospelja, što je prikazano u tabeli.

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja – 31.12.2020. godine

Naziv	Nominalna vrijednost	Neamortizovani diskont/Premium	BS 31.12.2020.
	0.00	0.00	0.00
Ukupno:	0.00	0.00	0.00

Zaključak:

Na osnovu prethodno navedene evidencije u dijelu izloženosti Pošte Crne Gore u HoV, može se konstatovati da Pošta Crne Gore nije izložena tržišnom riziku po ovom osnovu.

2.3. Cjenovni rizik

U skladu sa MRS 32- Finansijski instrumenti: Objelodanjivanje i prikazivanje, transakcije finansijskim instrumentima mogu da dovedu do toga da preduzeće preuzme ili prenese na drugu stranu jedan ili više finansijskih rizika.

Tražena objelodanjivanja pružaju informacije koje pomažu korisnicima finansijskih izvještaja da procijene stepen rizika koji je povezan sa priznatim i nepriznatim finansijskim instrumentima.

Cjenovni rizik - postoje tri vrste cjenovnog rizika: valutni rizik, kamatni rizik i tržišni rizik.

- Valutni rizik je rizik od promjene vrijednosti finansijskog instrumenta usljed promjena kurseva razmjene stranih valuta.
- Kamatni rizik je rizik od promjene vrijednosti finansijskog instrumenta usljed promjena tržišnih kamatnih stopa.
- Tržišni rizik je rizik od promjene vrijednosti finansijskog instrumenta usljed promjene tržišnih cijena, bilo da su te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose na pojedinačnu hartiju od vrijednosti ili njenog emitenta ili činocima koji se odražavaju na sve hartije od vrijednosti kojima se trguje na tržištu.

2.3.1. Rizik kamatne stope (kamatni rizik)

Kako bi se analizirao rizik promjene kamatne stope, urađena je tehnika linearnog kamatnog GAP-a (osjetljivost aktive/pasive na promjenu kamatne stope), kojom se posmatra uticaj ove promjene na bilansnu aktivu i pasivu Pošte Crne Gore, kao i duration GAP-a kojim se posmatra uticaj promjene kamatne stope na ekonomsku vrijednost kompanije.

Tabela za praćenje osjetljivosti aktive i pasive na 31.12.2020. godine na promjenu kamatne stope za svaku valutu pojedinačno (na nivou Pošte Crne Gore)

OSJETLJIVA AKTIVA	Do jedne godine	preko 1 god	UKUPNO
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	0.00	0.00	0.00
Kamatonosne hartije od vrijednosti	0.00	0.00	0.00
Kredit i ostala potraživanja	0.00	0.00	0.00
Ostala osjetljiva aktiva	0.00	0.00	0.00
UKUPNO	0.00	0.00	0.00
% od ukupne kamatonosne aktive	0.00	0,00	100,00
OSJETLJIVA PASIVA	Do jedne godine	preko 1 god	UKUPNO
Kamatonosne pozajmice	0,00	0.00	0,00
Obveznice	0.00	0.00	0.00
Ostale osjetljive obaveze	0.00	0.00	0.00
UKUPNO	0,00	0.00	0,00
% od ukupnih kamatonosnih obaveza	0,00	0.00	0,00
RAZLIKA (GAP)	Do jedne godine	preko 1 god	UKUPNO
IZNOS GAP-a	0.00		0.00
Kumulativan Gap	0.00	0.00	0.00
Kumulativan Gap / Ukupna aktiva	0,00	0,00	0,00
Kumulativan Gap / Ukupna pasiva	0,00	0,00	0,00
Propisani limiti	10.00	10.00	10.00

Zaključak:

Obzirom da Pošta Crne Gore u strukturi aktive i pasive na dan 31.12.2020. godine nije izložena riziku kamatne stope, može se konstatovati da promjene kamatne stope nemaju uticaj na neto finansijske prihode u strukturi Bilansa uspjeha, te da su kumulativni GAP-ovi sa aspekta izloženosti riziku kamatne stope u skladu sa interno propisanim limitima.

2.3.2. Valutni rizik Pošte Crne Gore*Devizna pozicija Pošte Crne Gore*

Sopstveni kapital € 39.197.698					
Deviza	Aktiva	Obaveze	Neto pozicija	Limit (% osnovnog kapitala)	Ostvareno
AUD	0,00	0,00	0,00	5%	0%
CAD	0,00	0,00	0,00	5%	0%
DKK	0,00	0,00	0,00	5%	0%
JPY	0,00	0,00	0,00	5%	0%
KWD	0,00	0,00	0,00	5%	0%
NOK	0,00	0,00	0,00	5%	0%
SEK	0,00	0,00	0,00	5%	0%
CHF	3,70	0,00	3,70	5%	0%
GBP	0,00	0,00	0,00	5%	0%
USD	73.942,29	0,00	73.942,29	5%	0%
Σ	73.945,99	0,00	73.945,99	10%	0%

Zaključak:

Kako je na dan 31.12.2020. godine ulaganje Pošte Crne Gore u finansijske instrumente u stranoj valuti 0% u odnosu na sopstveni kapital, uz činjenicu da kompanija nije preuzimala finansijske obaveze u stranoj valuti, može se konstatovati da kompanija nije izložena valutnom riziku tj. da efekti uticaja valutnog rizika na bilanse kompanije ne postoje.

2.4. Rizik novčanog toka

Informacije o novčanim tokovima predstavljaju relevantnu informacionu osnovu koja investitorima, kreditorima, menadžmentu i ostalim stejkholderima preduzeća omogućava donošenje kvalitetnih odluka. Cilj upravljanja rizikom novčanog toka je identifikovanje ključnih područja primjene analize novčanih tokova i načina unapređenja upotrebne vrijednosti informacija o novčanim tokovima. Kao poseban cilj se ističe identifikovanje finansijskih pokazatelja i drugih analitičkih instrumenata zasnovanih na novčanim tokovima koji mogu unaprijediti procjenu performansi preduzeća i proces blagovremenog otkrivanja signala koji ukazuju na izloženost preduzeća poslovnim i finansijskim rizicima.

Analiza ima za cilj da ukaže na značaj primjene cash flow informacija u procesu poslovanja preduzeća, ali i prilikom donošenja investicionih i finansijskih odluka, posebno iz perspektive kreditora. Analiza novčanih tokova se naziva i procjena solventnosti kao sposobnosti preduzeća da dugoročno pokriva sve svoje dospjele obaveze plaćanja u rokovima njihovog dospeljeća.

Specifični koeficijenti koji se odnose na analizu rizika novčanih tokova:

$$\text{Odnos neto novčanog toka i neto dobitka} = \frac{\text{Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti}}{\text{Neto dobitak}}$$

Ovak koeficijent pokazuje koliko je preduzeće sposobno da generiše novčane tokove na svaki euro neto dobitka.

$$\text{Učešće neto novčanog toka u prihodima od prodaje} = \frac{\text{Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti}}{\text{Neto prihodi od prodaje}}$$

Ovaj koeficijent je mjerilo sposobnosti aktivnosti prodaje da generiše novčane tokove.

$$\text{Odnos neto novčanog toka i ukupnih sredstava preduzeća} = \frac{\text{Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti}}{\text{Prosječna ukupna sredstva}}$$

Ovaj koeficijent je mjerilo sposobnosti imovine (sredstava) da generiše gotovinu.

Zaključak nakon sprovedene analize koja se odnosi na rizik novčanih tokova Pošte Crne Gore

Popunjava pravno lice: POSTA CRNE GORE AD	
Matični broj: 02867940	Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava	

Naziv: POSTA CRNE GORE AD
Sjedište: PODGORICA

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

POZICIJA	Redni broj	-u EUR- Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	17,052,167	16,888,133
1. Prodaja i primljeni avansi	302	16,725,709	16,883,440
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	24,861	4,693
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	301,597	
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	15,687,301	15,148,448
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	4,829,859	4,665,138
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	10,855,608	10,483,018
3. Plaćene kamate	308	1,834	292
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310		
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1,364,865	1,739,685
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	370,700	0
1. Prodaja akcija i udjela	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani	315	370,700	
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	565,349	644,960
1. Kupovina akcija i udjela	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	565,349	644,960
3. Ostali finansijski plasmani	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	-194,649	-644,960
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323	0	0
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	0	9,143
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze	329		
3. Finansijski lizing	330		9,143
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	0	-9,143
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	1,170,216	1,085,582
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	7,472,528	6,386,781
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335	7,450	218

G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336	21,920	53
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	8,628,274	7,472,528

U Podgorici

Dana 31.12.2020.
godineLice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza*Milosevic Vajis*

Odgovorno lice

*[Signature]**[Signature]***1. Odnos neto novčanog toka i neto dobitka**

Na 1€ ostvarenog neto dobitka u 2020. godini kompanija generiše 1,62€ neto novčanog toka iz poslovne aktivnosti, dok je u 2019. godini kompanija generisala 158,41€.

	2019	2020
Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti	1,739,685	1,364,865
Neto dobitak	10,982	842,128
Odnos neto novčanog toka i neto dobitka	158.41	1.62

2. Odnos neto novčanog toka i prihoda od prodaje

Na 1€ ostvarenog neto prihoda od prodaje u 2020. godini kompanija generiše 0,09€ neto novčanog toka iz poslovne aktivnosti, dok je u 2019. godini kompanija generisala 0,11€.

	2019	2020
Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti	1,739,685	1,364,865
Neto prihodi od prodaje	15,591,331	14,601,630
Učešće neto novčanog toka u prihodima od prodaje	0.11	0.09

3. Odnos neto novčanog toka i ukupnih sredstava preduzeća

Na 1€ prosječno uložених sredstava u 2020. godini kompanija generiše 0.03€ neto novčanog toka iz poslovne aktivnosti, dok je u 2019. godini kompanija generisala 0.04 €.

	2019	2020
Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti	1,739,685	1,364,865
Prosječna ukupna sredstva	42,370,983	43,034,409
Odnos neto novčanog toka i ukupnih sredstava preduzeća	0.04	0.03

Zaključak:

Na osnovu prethodno navedene evidencije može se konstatovati da su dobijeni pokazatelji u skladu sa propisanim limitima, te da Pošta Crne Gore nije izložena riziku novčanog toka.

2.5. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja nemogućnost kompanije da izmiri dospjele obaveze ili finansira porast aktive po povoljnim uslovima. U skladu sa MRS 32- Finansijski instrumenti: Objelodanjivanje i prikazivanje, *Rizik likvidnosti*, koji se takođe zove i rizik finansiranja, je rizik da preduzeće zapadne u poteškoće pri prikupljanju sredstava koja su potrebna za izmirenje preuzetih obaveza povezanih sa finansijskim instrumentima. Rizik likvidnosti može da bude posljedica nemogućnosti brze prodaje finansijskog sredstva u vrijednosti koja je približna njegovoj poštenoj vrijednosti.

S tim u vezi, Pošta Crne Gore neće tolerisati veći rizik likvidnosti zarad postizanja većih prinosa, jer bi to ugrozilo strateški definisan odnos prinosa i rizika kao i reputaciju u tržišnom segmentu prepoznatljivom kao ključnom za razvoj Pošte Crne Gore. Umjereno preuzimanje rizika likvidnosti moguće je samo u izuzetnim slučajevima koji bi omogućili kratkoročno ostvarivanje iznad prosječnih prinosa.

S tim u vezi, interni limit likvidnosti postavlja se konzervativno u skladu sa preporukama menadžmenta. U skladu sa internim politikama i procedurama rizik likvidnosti analiziran je kroz: koeficijent likvidnosti i GAP likvidnosti.

***Kretanje pokazatelja likvidnosti na dan 31.12.2020. godine
(u odnosu na isti period 2019. godine)***

<i>Koeficijent trenutne likvidnosti</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</i>	<i>7.472.528</i>	<i>8.628.274</i>
<i>Kratkoročne obaveze</i>	<i>2.779.725</i>	<i>2.433.816</i>
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti / Kratkoročne obaveze</i>	<i>2,69</i>	<i>3,55</i>
<i>Limit</i>	<i>1,2</i>	

Tekuća likvidnost	2019.	2020.
<i>Angažovana obrtna sredstva</i>	<i>11.581.743</i>	<i>12.217.637</i>
<i>Kratkoročne obaveze</i>	<i>2.779.725</i>	<i>2.433.816</i>
Angažovana obrtna sredstva / Kratkoročne obaveze	4,17	5,02
Limiti	1,2	

Koeficijent ubrzane likvidnosti	2019.	2020.
<i>Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina</i>	<i>11.403.893</i>	<i>11.905.567</i>
<i>Kratkoročne obaveze</i>	<i>2.779.725</i>	<i>2.433.816</i>
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina / Kratkoročne obaveze	4,10	4,89
limiti	1,2	

Zaključak:

Na osnovu pokazatelja likvidnosti Pošte Crne Gore na 31.12.2020. godine, može se konstatovati da su svi koeficijenti iznad interno propisanih limita tj. da Pošta Crne Gore može u svakom trenutku bez poteškoća da prikupi likvidna sredstva koja su potrebna za izmirenje preuzetih obaveza povezanih sa finansijskim instrumentima. Iz navedenog se može zaključiti da Pošta nije izložena riziku likvidnosti.

GAP likvidnosti

Analizom ročne usklađenosti finansijske aktive i pasive izrađenoj od Direkcije za ekonomske poslove utvrđeno je da je Pošta Crne Gore na dan 31.12.2020. godine poslovala u okviru interno definisanih limita.

GAP likvidnosti - kratkoročnih sredstava i obaveza Pošte Crne Gore (podaci na 31.12.2020.):

(1) FINANSIJSKA AKTIVA U BILANSU STANJA	Do 1 god	Preko 1 god	UKUPNO
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija			
Žiro račun CKB	698.764,51		
Žiro račun Prve banke	461.073,68		
Žiro račun Hipotekarne banke	53.620,44		
Žiro račun NLB banke	129.026,92		
Erste banka	118.104,84		
Žiro računi po CP	688,56		
Žiro račun - komisioni	1.077.701,05	0.00	8.628.274,07
Žiro račun Filatelija	361.687,14		
Žiro račun govornice	93,93		
Žiro računi za uputnice	1.598.313,27		
Post shop express	76.207,56		
Glavna blagajna	361,86		
Devizni računi CKB	4.051.111,24		
Devizna blagajna	1.131,38		
CKB kartice	387,69		
HoV za trgovinu i raspoložive za prodaju, izuzev akcija	0.00	0.00	0.00
Kredit i ostala potraživanja	0.00	0.00	0.00
HoV koje se drže do dospelja	0.00	0.00	0.00
Ostala finansijska aktiva uključujući ulaganje u akcije	0.00	00.00	00.00
UKUPNO :	8.628.274,07	00,00	8.628.274,07
(2) FINANSIJSKE OBAVEZE U BILANSU STANJA	do 1 god	preko 1 god	UKUPNO
Obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama	0,00	0,00	0,00
Obaveze prema Vladi	0.00	0.00	0.00
Ostale finansijske obaveze	0.00	0.00	0.00
UKUPNO :	0,00	0,00	0,00
RAZLIKA	do 1 god	preko 1 god	UKUPNO
Gap dospelja (1) – (2)	8.628.274,07	0.00	8.628.274,07
% finansijske imovine od sopstvenog kapitala	30,37 %	0%	30,37 %

Napomena: Novčana sredstva na žiro računu uputnica u iznosu od 1.598.313,27 € većim dijelom predstavljaju sredstva građana koji se prenose u međunarodnom uputničkom prometu.

Zaključak:

Na osnovu GAP-a likvidnosti Pošte Crne Gore na 31.12.2020. godine, može se konstatovati da ukupna finansijska aktiva nije izložena riziku likvidnosti, jer ne postoje finansijske obaveze koje bi bile izložene riziku likvidnosti. Može se konstatovati da je kompanija u svakom trenutku u mogućnosti, bez poteškoća, da prikupi likvidna sredstva koja su potrebna za izmirenje preuzetih obaveza povezanih sa finansijskim instrumentima.

3. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

Operativni rizici

U skladu sa strateškim ciljevima da se razvije u modernu i fleksibilnu kompaniju, prepoznatljivu po kvalitetu i inovativnosti, nizak do umjeren nivo operativnog rizika je prihvatljiv za kompaniju. Afirmacija kulture upravljanja operativnim rizikom kroz organizacionu strukturu Pošte Crne Gore na pojedinačnoj osnovi omogućuje adekvatno upravljanje ovim rizikom, i to u cilju ostvarivanja strateških planova kompanije. Sistem kontinuiranog usavršavanja internih kontrola i preventivno djelovanje praćenjem osnovnih faktora operativnog rizika osnovni su metodi za postizanje proklamovanih ciljeva upravljanja ovom vrstom rizika.

U finalnoj fazi se procjena rizika prezentira Izvršnom direktoru i Odboru direktora. Sintetički sumarni pregledi procjena rizika za niže organizacione djelove društva su predmet informisanja viših nivoa menadžmenta.

Pošta Crne Gore kao cjelina i njeni sastavni organizacioni djelovi su obavezni da kreiraju svoje procjene rizika na osnovu istih kriterijuma. Svi odgovorni u pravnom licu su obavezni da izvještavaju o značajnim promjenama postojećih identifikovanih rizika, novim prijetnjama i mogućnostima u skladu sa dinamikom kako nastaju.

Pošta Crne Gore postupa po Pravilniku o upravljanju rizicima koji je usvojio Odbor direktora. Rizici se u kontinuitetu prate i u slučaju promjene identifikovanih rizika isti se evidentiraju.

Aktivnosti na praćenju i evidentiranju rizika su stalni zadatak odgovornih lica. Odbor direktora je 29.12.2020. godine usvojio novi Registar rizika. U cilju uspostavljanja što kvalitetnijeg sistema upravljanja rizicima aktivnosti na daljem definisanju procedura i operativnih rizika će se nastaviti i u narednom periodu. U prilogu ovog Izveštaja dat je „Registar rizika Pošte Crne Gore“.

Vjerovatnoća rizika

Vjerovatnoća	Opis
Gotovo sigurno	Šanse da se rizik pojavi su 90-100%
Vjerovatno	Šanse da se rizik pojavi su 70-89%
Umjerena	Šanse da se rizik pojavi su 50-69%

Rijetko	<i>Šanse da se rizik pojavi su 30-49%</i>
Sasvim rijetko	<i>Šanse da se rizik pojavi su 1-29%</i>
Uticaaj Opis	
Veoma značajan	<i>Potencijalni uticaj na finansijsko poslovanje (>2.500,00 EUR ali <5.000,00 EUR)-u slučaju pojave rizika skoro je nevjerovatno da će se ciljevi ostvariti (šansa da će ciljevi ostvariti je 1-29%).</i>
Velik	<i>Potencijalni uticaj na finansijsko poslovanje (>1.500,00 EUR ali <2.500,00 EUR)-u slučaju pojave rizika aktivnosti su značajno narušene, a malo je vjerovatno da će se ciljevi ostvariti (šansa da će ciljevi ostvariti je 30-49%).</i>
Srednji	<i>Potencijalni uticaj na finansijsko poslovanje (>1.000,00 EUR ali <1.500,00 EUR)-u slučaju rizika otežano je obavljanje aktivnosti a ciljevi se samo donekle mogu ostvariti (šansa da će ciljevi ostvariti je 50-69%).</i>
Mali	<i>Potencijalni uticaj na finansijsko poslovanje (500,00 EUR ali <1.000,00 EUR)-u slučaju pojave rizika aktivnosti se obavljaju sa malim smijetnjama/kašnjenjem, ali je vjerovatno da će se ciljevi ostvariti (šansa da će se ciljevi ostvariti je 70-89%).</i>
Zanemarljiv	<i>Potencijalni uticaj na finansijsko poslovanje (<500,00 EUR)-u slučaju pojave rizika aktivnosti se obavljaju sa malim smijetnjama/kašnjenjem, ali je vjerovatno da će se ciljevi ostvariti (šansa da će se ciljevi ostvariti je 90-100%).</i>

1

Tretiranje rizika	Opis
Prihvatanje	<i>Izloženost riziku može se tolerisati bez preduzimanja bilo kakvih mjera. Rizik se prihvata, jer troškovi preduzimanja mjera mogu biti nesrazmjerni u odnosu na moguće koristi ili sposobnost da se nešto preduzme može biti ograničena.</i>
Smanjivanje uticaja	<i>Postojanje svijesti o riziku i pristupanju aktivnostima kako bi se isti sveo na prihvatljiv nivo, koristeći sistem internih kontrola.</i>
Transferisanje	<i>Prebacivanje rizika na treće lice (npr. osiguravajuće polise).</i>
Eliminacija rizika	<i>Rukovodstvo donosi odluku o eliminaciji, odnosno ukidanju poslovne aktivnosti koja dovodi do rizičnog slučaja (npr. povlačenje proizvoda iz asortimana, izbjegavanje poslovanja na određenim teritorijama).</i>

¹ Kvantitavni raspon uticaja rizičnog događaja na svakodnevne procese, kao neophodnog korak za uspješno uspostavljanje Sistema upravljanja rizicima utvrđen je u saradnji sa Pomoćnikom Izvršnog direktora za ekonomsko-finansijsko poslovanje

Identifikovani nivo rizika-rangiranje rizika:

U T I C A J	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		VJEROVATNOĆA				

Interval	Rang rizika	Opis rizika (primjeri)
15-25	Visoki rizik	- Prekid svih osnovnih programa/usluga - Gubitak imovine velike vrijednosti - Ozbiljne štete za životnu sredinu - Značajan gubitak povjerenja javnosti - Pritisak javnosti za smjenu rukovodstva
6-12	Srednji rizik	- Prekid nekih osnovnih programa/usluga - Gubitak imovine - Štetne posljedice na životnu sredinu - Djelimičan gubitak povjerenja javnosti - Negativan stav javnosti u medijima
1-5	Nizak rizik	- Kašnjenja u manjim projektima/uslugama - Gubitak imovine (manje vrijednosti) - Privremene štetne posljedice na životnu sredinu - Smanjenje nivoa povjerenja javnosti - Djelimično negativni stav javnosti u medijima

Praćenje plana za sprovođenje mjera:

U skladu sa Pravilnikom o upravljanju rizicima, kao i na osnovu mapiranja operativnih rizika daje se informacija o operativnim rizicima koji su identifikovani, prijavljeni, razmotreni i zatvoreni bez finansijskih posljedica po Poštu Crne Gore na pojedinačnoj osnovi.

Samoocjena operativnog rizika i potencijalni uticaj rizika na finansijski položaj kompanije

Svi nadležni rukovodioci u skladu sa Pravilnikom o upravljanju rizicima su u obavezi da popune formulare samoocjene po pitanju operativnog rizika, u bilo kom trenutku kada procijene da se može identifikovati rizični događaj koji može negativno uticati na poslovanje kompanije.

U formularima su za svako područje poslovanja dati različiti događaji i podpodručja koja su rukovodioci ocjenjivali sa aspekta vjerovatnoće nastanka i finansijskog uticaja. Ocjena rizika je dobijena

Operativni ciljevi:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost	Indikatori:
4. Utvrđivanje: - uticaja cenovne politike Pošte na trošak univerzalnog servisa, - koji su ključni troškovi koji utiču na godišnji saldo univerzalnog servisa na primjeru iz 2020.	Postojeća metodologija za cijene, postojeće cijene i troškovi po uslugama.	Do kraja 2021.godine: 1) Rezultat analize za 3 godine unazad: - da li ima dobiti po univerzalnim uslugama, - u kojem je rasponu postojeća marža i - da li bi je negde trebalo korigovati, a da cijene ostanu pristupačne. 2) Utvrđeni ključni troškovi koji utiču na univerzalni servis, odn. negativan saldo za 2020, radi sagledavanja mogućnosti njihovog smanjenja.	1) Utvrđen jasan ekonomski odnos između cijena i troškova univerzalnih usluga i negativnog salda UPU za 2020, uz ocjenu uticaja pojedinačnih ključnih troškova na saldo univerzalne usluge. 2) Odgovori na pitanja: - zašto je saldo UPU negativan za 2020, - trebaju li se smanjiti neki troškovi i koji, - ako je saldo negativan, a NT UPU manji od salda, koji su uzroci na primjeru iz 2020.
5. Priprema predloga za poboljšanje Pravilnika.	Primjedbe na Pravilnik Radne grupe za proračun NT UPU za 2020.	Predlog izmjena Pravilnika radi poboljšanja modela proračuna NT UPU.	Pripremljen predlog za izmjene Pravilnika sa kojim bi se išlo prema Agenciji za telekomunikacije i poštansku djelatnost. ²
6. Analiza primjedbi revizora Pošte i revizora Agencije na dokumentaciju Pošte za obračun NT UPU za 2020.	Revizorski izvještaji na dokumentaciju za NT UPU i dokumentacija NT UPU za 2020.	Identifikovane opravdane primjedbe revizora Pošte i revizora Agencije, radi korekcija sledeće dokumentacije NT UPU za 2021	Pripremljen spisak potrebnih korekcija za proračun NT UPU za 2021. na osnovu analize primjedbi revizora Pošte i revizora Agencije.

² U daljem tekstu: Agencija

OPERATIVNI CILJ 1.

1. Prikupljanje podataka potrebnih za proračun NT UPU za 2021 i 2022, u postojećim uslovlma neautomatizovane povezanosti automatizovanih i neautomatizovanih procesa, koji su izvori podataka.

Indikator učinka: Obezbijeđeni tačni, do sada nedostajući ili neprecizni, podaci, potrebni za proračun NT UPU za period od avgusta do decembra 2021. i za 2022	Početna vrijednost (2021) Postojeći, dijelom neadekvatan, način prikupljanja podataka u sistemu.	Prelazna vrijednost (2021) Implementacija korekcija na osnovu identifikovanih grešaka i nedostataka kroz rad Radne grupe za NT UPU za 2020	Ciljna vrijednost (2022) Obezbijeđeni tačni, do sada nedostajući ili neprecizni, podaci, potrebni za proračun NT UPU za period od avgusta do decembra 2021. i za 2022

AKTIVNOST	NADLEŽNI ORGANIZACIONI DIO POŠTE	INDIKATOR REZULTATA	DATUM POČETKA	PLANIRANI DATUM ZAVRŠETKA	Potrebno dodatno finansiranje, iznos
1.1 Nalog poštama da šalju mjesečne podatke o broju pošiljaka izvađenih iz poštanskih sandučića.	Direktorat za poštansko poslovanje i platni promet	Tačni podaci po mjesecima i poštama o broju predatih običnih pp putem poštanskih sandučića.	Od početka III kvartala 2021	Do kraja IV kvartaal 2022	
1.2 Nalog dostavnim poštama da broje prispjele obične pošiljke i unose podatke u Aplikaciju za obične pošiljke.	Direktorat za poštansko poslovanje i platni promet	Tačni podaci po mjesecima i poštama o broju prispjelih običnih pp u dostavne pošte i o broju uručenih običnih pp	Od početka III kvartala 2021	Do kraja IV kvartaal 2021	

AKTIVNOST	NADLEŽNI ORGANIZACIONI DIO POŠTE	INDIKATOR REZULTATA	DATUM POČETKA	PLANIRANI DATUM ZAVRŠETKA	Potrebno dodatno finansiranje iznos
1.3 Nalog RCP-ima: - da izvrše provjeru postojećih putnih listova poštara franšiznih pošta i izrade nove putne listove na važećem formularu; - da predaju nove putne listove franšiznim poštama uz dokaz da su predali, zadrže primjerak za RCP i kopiju da proslede Službi za statistiku i izvještavanje	Direktorat za poštansko poslovanje i platni promet RCP	Obezbjeđeni tačni podaci o pređenom putu poštara frsnšiznih pošta.	Od početka III kvartala 2021	Do kraja IV kvartaal 2022	
1.4 Unos i obrada podataka iz tački 1.1, 1.2 i 1.3	Služba za statistiku i izvještavanje	Unešeni tačni podaci o običnim pošiljkama u Aplikaciju i utvrđeni tačni podaci za pređeni put u putnim listovima poštara franšiza.	Od početka III kvartala 2021	Do kraja IV kvartaal 2022	
1.5 Mjerenje prema pravilniku za prikupljanje i obradu statističkih podataka. Mjerenje samo običnih pp - 3 puta godišnje: mart, jul i oktobar, na propisani način	PLC	Obezbjeđeni nedostajući podaci o toku običnih pošiljaka po masi i saobraćajnim pravcima na bazi mjerenja.	Od početka III kvartala 2021	Do kraja IV kvartaal 2022	
1.6 Tehnološka korekcija Opisa implementacije u dijelu „NORME PO USLUGAMA I FAZAMA“	Direktorat za pošt. poslovanje i platni promet PLC	Obezbjeđen tačan pristup za proračun uloženog rada po fazama i aktivnostima.	Početak IV kvartala 2021	Do sredine II kvartala 2022	
1.7 Automatizacija praćenja pređenog puta i potrošenog goriva na linijama prevoza drugog transportnog nivoa i pređenog puta poštoša	Direktorat za pošt. poslovanje i platni promet, PLC	Obezbjeđeno automatsko praćenje kretanja vozila Pošte i poštara i tačni podaci o pređenoj kilometraži.	III kvartal 2021	Kontinuirano	

OPERATIVNI CILJ 2.**Automatizacija prikupljanja podataka potrebnih za proračun NT UPU prema Pravilniku**

Indikator učinka: Do kraja 2022, završen i testiran proces automatizacije prikupljanja podataka potrebnih za proračun NT UPU.		Početna vrijednost (2021) Djelimično automatizovan proces prikupljanja podataka.	Prelazna vrijednost (2021) Identifikovani svi procesi za automatizaciju, sukcseivna automatizacija.	Ciljna vrijednost (2022) Potpuno automatizovan proces prikupljanja podataka.	
AKTIVNOST	NADLEŽNI ORGANIZACIONI DIO POŠTE	INDIKATOR REZULTATA	DATUM POČETKA	PLANIRANI DATUM ZAVRŠETKA	Potrebno dodatno finansiranje, iznos
2.1 Automatsko privlačenje podataka iz Statistike	Direktorat za IT i elektronske servise	Postojanje generisanog fajla ili automatsko prebacivanje u potpunosti	Jan 2022	Mart 2022	
2.2 Automatsko prikupljanje podataka iz Nove Salterske aplikacije		Generisanje fajla sa neophodnim podacima u formi koja ogovara za eventualni kasniji insert	Avg 2021	Jan 2022	
2.3 Automatizovanje prikupljanje podataka za franšizne pošte koji se sada unose ručno.			Avg 2021	Jan 2022	
2.4 Automatko prikupljanje podataka iz app IPS o posiljkama iz inostranstva			Avg 2021	Jan 2022	
2.5 Pokušati automatizaciju samog proces proračuna alokatora po fazama i uslugama, po već definisanom modelu.		Uradjena nova aplikacija koja će imati interfejsa za insert i export podataka	Nov 2021	Mart 2022	
2.6 Definisanje forme izlaznih podataka iz Alokatora potrebnih za obračun neto troška univerzalnog servisa		Generisanje fajla sa neophodnim podacima u formi koja ogovara za eventualni kasniji insert.	Nov 2021	Mart 2022	
2.7 Povezivanje različitih aplikacija i automatizacija svih procesa, potrebnih za proračun NT UPU,	Eksterno: WIND	Automatizovani procesi, povezane aplikacije	Jul 2021	Do kraja 2022	

AKTIVNOST	NADLEŽNI ORGANIZACIONI DIO POŠTE	INDIKATOR REZULTATA	DATUM POČETKA	PLANIRANI DATUM ZAVRŠETKA	Potrebno dodatno finansiranje iznos
2.8 Automatko prikupljanje podataka iz app T&T o posiljkama	Direktorat za IT i elektronske servise	Generisanje fajla sa neophodnim podacima u formi koja ogovara za eventualni kasniji insert	Avg 2021	Jan 2022	
2.9 Poboľsati vec postojece exporte i inserte podataka iz app Plate, Osnovna Sredstva, Fakturisanje, BI	Direktorat za IT i elektronske servise	Potpuna automatizacija sa jasno definisanim procedurama	Mart 2022	Jun 2022	
2.10 Obezbediti prijem sekograma po stopi mase u šalterskoj aplikaciji	Eksterno (WIND)	Tačni podaci o primljenim sekogramima po broju i po stopi mase.	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	
2.11 Automatizovati prikupljanje podataka o gotovini iz ORACLE aplikacije	Eksterno (WIND)	Tačni podaci o kretanju gotovine.	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	
2.12 Uskladiti prikupljanje podataka kroz aplikaciju T&T sa potrebama za proračun univerzalnog servisa.	Direktorat za poštan. poslovanje	Korekcija više identifikovanih problema	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	
Obuhvatiti i Hibridnu poštu 81005.	i platni promet PLC Eksterno (WIND)	U programu, koji za posledicu imaju nedovoljno tačne podatke.			
2.13 Utvrditi tačne kriterijume na osnovu kojih se prikupljaju podaci sa IPS aplikacije i prikupljati podatke.	Poštanski centar	Tačni podaci o pp u uvozu i izvozu međunarodnih pp.	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	
2.14 Početi voditi urednu evidenciju podataka iz Mail Manifesta i Spiskova razmjene za pošiljke koje prelaze granicu preko dva granična prelaza i preko Aerodroma.	Poštanski centar	Tačni podaci o zaključcima i pp u uvozu i izvozu u međunarodnom saobraćaju.	III kvartal 2021	IV kvartal 2022	

OPERATIVNI CILJ 3.**Analiza modela Alternativnog referentnog scenarija iz 2019/2020 i Izrada poboljšanog modela prema zahtjevima važećeg Pravilnika.****Indikator učinka:****Postavljen poboljšani model Alternativnog referentnog scenarija, koji će biti osnova za proračun NT UPU za 2021 i 2022.****Početna vrijednost (2021)**

Proračun po postojećem modelu Alternativnog referentnog scenarija, koji ima određene nerealne postavke hipoteza.

Prelazna vrijednost (2021)

Analiza i identifikacija pogrešnih i nepreciznih postavki hipoteza.

Ciljna vrijednost (2022)

Poboljšani model Alternativnog referentnog scenarija, koji će biti osnova za proračun NT UPU za 2021 i 2022

AKTIVNOST	NADLEŽNI ORGANIZACIONI DIO POŠTE	INDIKATOR REZULTATA	DATUM POČETKA	PLANIRANI DATUM ZAVRŠETKA	Potrebni dodatni resursi, finansiranje iznos
3.1 Analiza zahtjeva hipoteza iz Pravilnika i poređenje sa rješenjima u modelu koji se koristio za 2019 i 2020 godinu.	Komisija	Identifikovane pogrešne, neprecizne i neralne postavke hipoteza.	Oktobar 2021	Decembar 2021	
3.2 Korekcija greški i postavljanje hipoteza sa realno mogućim scenarijem u realnim uslovima, u odnosu na zahtjeve Pravilnika.	Komisija	Postavljen poboljšani model Alternativnog referentnog scenarija	Decembar 2021	Januar 2022	
3.3 Proračun NT UPU po poboljšanom modelu za 2019 i 2020 godinu.	Komisija	Utvrđene vrijednosti NT UPU za dvije prethodne godine po poboljšanom modelu.	Februar 2022	Mart 2022	

OPERATIVNI CILJ 4.

Utvrđivanje:

- uticaja cenovne politike Pošte na trošak univerzalnog servisa,
- koji su ključni troškovi koji utiču na godišnji saldo univerzalnog servisa na primjeru iz 2020.

Indikator učinka: 1) Utvrđen jasan ekonomski odnos između cijena i troškova univerzalnih usluga i negativnog salda UPU, uz ocjenu uticaja pojedinačnih ključnih troškova na saldo univerzalne usluge. 2) Odgovori na pitanja: - zašto je saldo UPU negativan za 2020, - trebaju li se smanjiti neki troškovi i koji, - ako je saldo negativan, a NT UPU manji od salda, koji su uzroci na primjeru iz 2020.		Početna vrijednost (2021) Postojeća metodologija za cijene, postojeće cijene i troškovi po uslugama.	Prelazna vrijednost (2021) Analiza podataka o odnosu cijena i troškova univerzalnih usluga.	Ciljna vrijednost (2022) Do kraja 2021.godine : -Rezultat analize za 3 godine unazad da li ima dobiti po univerzalnim uslugama, u kojem je rasponu postojeća marža i da li bi je negde trebalo korigovati, a da cijene ostanu pristupačne. -Utvrđeni ključni troškovi koji utiču na univerzalni servis, odn. negativan saldo, radi sagledavanja mogućnosti njihovog smanjenja.	
AKTIVNOST	NADLEŽNI ORGANIZACIONI DIO POŠTE	INDIKATOR REZULTATA	DATUM POČETKA	PLANIRANI DATUM ZAVRŠETKA	Potrebni dodatni resursi, finansiranje iznos
4.1 Utvrđivanje na osnovu podataka o troškovima po pojedinačnim univerzalnim uslugama da li Pošta ima prihod od UPU koji je veći od troškova.	Direktorat za ekonomsko-finansijsko poslovanje ili Komisija.	Informacija, kao rezultat analize, ima li ili ne dobiti od univerzalnog servisa.	Septembar 2021	Oktobar 2021	
4.2 Utvrđivanje: postojeće visine marže na univerzalnu uslugu, da li ima usluga bez marže i metodološki donju i gornju granicu marže (gornju granicu u odnosu na druge poštanske operatore i UPU), kao i u kojem rasponu marže bi usluga bila u	Direktorat za ekonomsko-finansijsko poslovanje ili Komisija.	Informacija, kao rezultat analize, kolika je marža i u kom rasponu može da bude za univerzalne	Septembar 2021	Oktobar 2021	

plusu (za 2020), a opet zadržala Zakonom propisani status usluge pristupačnih cijena.		usluge.			
4.3 Utvrđivanje ključnih troškova univerzalnog servisa, u zavisnosti od vrste troškova, na saldo odn. rezultat razlike prihoda i troškova univerzalnog servisa.	Direktorat za ekonomsko-finansijsko poslovanje ili Komisija.	Identifikovani ključni troškovi koji bi se morali smanjiti, da rezultat razlike prihoda i troškova UPU ne bude negativan.	Oktobar 2021	Decembar 2021	
4.4 Utvrđivanje troškova za međunarodni saobraćaj: za:	Poštanski centar	Utvrđena tačna struktura i iznos troškova za međunarodni saobraćaj.	Oktobar 2021	Decembar 2022	
- korišćenje usluga prevoza avio-prevoznika(ručuni),					
- troškovi manipulacije na aerodromu (računi),					
- troškovi internet saobraćaja prema UPU za međunarodno praćenje pošiljaka (računi)					

OPERATIVNI CILJ 5. Priprema predloga za poboljšanje Pravilnika.					
Indikator učinka: Pripremljen predlog za izmjene Pravilnika sa kojim bi se išlo prema Agenciji za telekomunikacije i poštansku djelatnost.		Početna vrijednost (2021) Postojeći tekst Pravilnika i iskustva iz rada po tom Pravilniku.	Prelazna vrijednost (2021) Analiza Pravilnika i identifikovane mogućnosti poboljšanja	Ciljna vrijednost (2022) Pripremljen predlog za izmjene Pravilnika sa kojim bi se išlo prema Agenciji za telekomunikacije i poštansku djelatnost.	
AKTIVNOST	NADLEŽNI ORGANIZACIONI DIO POŠTE	INDIKATOR REZULTATA	DATUM POČETKA	PLANIRANI DATUM ZAVRŠETKA	Potrebni dodatni resursi, finansiranje iznos
6.1 Analiza svih odredbi Pravilnika, a posebno: nematerijalnih koristi, formula i alternativnog referentnog-scenarija.	Komisija	Identifikovane mogućnosti poboljšanja Pravilnika	Decembar 2021	Februar 2022	
6.2 Priprema Predloga izmjene Pravilnika	Komisija	Pripremljen tekst Predloga izmjena Pravilnika	Februar 2022	Mart 2022	

OPERATIVNI CILJ 6.**Analiza primjedbi revizora Pošte i revizora Agencije na dokumentaciju Pošte za obračun NT UPU za 2020.**

Indikator učinka: Pripremljen spisak potrebnih korekcija za proračun NT UPU za 2021. na osnovu analize primjedbi revizora Pošte i revizora Agencije.		Početna vrijednost (2021) Revizorski izvještaji na dokumentaciju za NT UPU i dokumentacija NT UPU za 2020.	Prelazna vrijednost (2021) Analiza primjedbi revizora.	Ciljna vrijednost (2022) Identifikovane opravdane primjedbe radi primjene na izradi dokumentacije NT UPU za 2021.	
AKTIVNOST	NADLEŽNI ORGANIZACIONI DIO POŠTE	INDIKATOR REZULTATA	DATUM POČETKA	PLANIRANI DATUM ZAVRŠETKA	Potrebni dodatni resursi, finansiranje iznos
5.1 Analiza primjedbi revizora iz revizorskih izvještaja revizora Pošte i revizora Agencije.	Direktorat za ekonomsko-finansijsko poslovanje	Identifikovane i dokumentovane opravdane primjedbe.	Od dobijanja revizorskih izvještaja.	Do kraja februara 2022.	

Radna grupa za izradu Akcionog plana, 23.07.2021.